

magyar

VADÁSZLAP

11. ÉVFOLYAM, 9.
2002/SZEPTEMBER

300 Ft

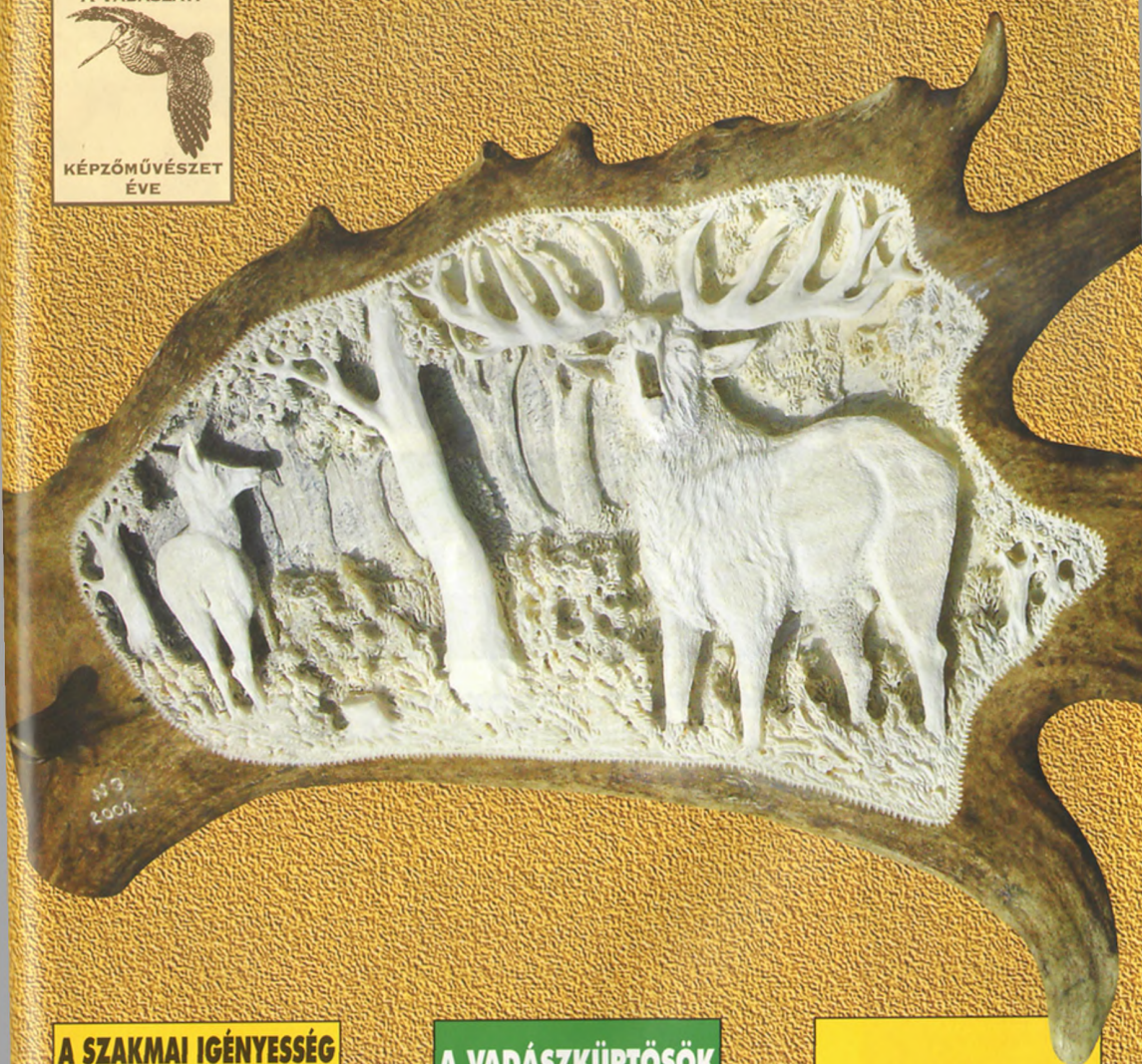
2002

A VADÁSZATI

KÉPZŐMŰVÉSZET
ÉVE

www.vadaszlap.hu

**A SZAKMAI IGÉNYESSÉG
A VADÁSZATI KULTÚRA
ÉRDEKE**

11. oldal

**A VADÁSZKÜRTÖSÖK
PARANCSOLATAI**

18. oldal

GYERMEKROVAT

23. oldal

SCHMIDT & BENDER®

FEGYVERTÁVCSÖVEK

SCHMIDT & BENDER Hungária Kft.
H-1106 Budapest, Fehér út 10.
Telefon: 260-7641
Fax: 263-2937

MAVAD RT.

Vadászszervezés kül- és
belföldön

Vadgazdálkodási
szaktanácsadás

MAVAD Rt.
Budapest 1525, Pf. 16.
Tel.: 457-8051
Fax: 201-6371
service@mavad.hu

Vadászbolt
Budapest 1132
Visegrádi u. 9.
Tel.: 239-1333
Nyitva:
hétköznap 10-17 óráig

**VADÁSZTÁRSASÁGOK, VADGAZDÁLKODÓK,
VADÁSZATRA JOGOSULTAK!**

A MAVAD RT. gyomaendrői telepén
10.000 db 10-12 hetes (baromfikolera ellen oltott)

VADKACSA

400.- Ft/db + ÁFA
reklámáron, sürgősen eladó.

(Az ár 2002. 29.-ik hetétől heti 10 Ft/db emelkedik)

ÉRDEKLÖDNI LEHET:

DR. KOLESZÁR JÓZSEF, GYOMAENDRÓD, FŐ U. 2.
Tel.: 66/282-284, 20/9814-804. SIKLÓS ZOLTÁN Tel.: 30/9647-828

**IGÉNYES, PRAKTIKUS,
ELEGÁNS VISELET**

**MINŐSÉGI VADÁSZ- ÉS ERDÉSZÖLTÖZÉKEK,
UTCAI ÉS TÁRSASÁGI VISELETEK GYÁRTÁSA ÉS FORGALMAZÁSA**

Indiform®

MINTABOLT ÉS NAGYKERESKEDÉS
2440 SZÁZHALOMBATTA,
VÖRÖSMARTY UJ. 40.
Tel./fax: 06-23/359-158
NYITVA:
HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG
8-16.30 ÓRAIG

Frankonia

TRÓFEA KFT.

Frankónia-TRÓFEA Kft. szeptemberi ajánlata a készlet erejéig.
IZS-18 MN.222 Rem. kaliberű golyós vadászfegyver
csőhossza: 600 mm
súlya: 3,2 kg

Fogyasztói ára:
38 000 Ft+áfa

POSTACIM: 2101 GÖDÖLLŐ, PI. 176. TELEFON: 06-28/420 760 TELEFAX: 06-28/422 181
e-mail: trofea@mail.frankonia2002.hu NYITVA TARTÁS: HÉTFŐ, KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.30-16 ÓRAIG,
SZERDA: 7.30-18 ÓRAIG, P.: 7.30-13 ÓRAIG

MKH

FEGYVERÁTVÉTEL VIZSGÁLATRA

Egyéni megrendelőink részére **PUSKA-ÁTVÉTEL: HÉTFŐ, SZERDA, PÉNTEK: 7.00-12.00 óra között**

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve, pontos címe, irányítószáma.

Egyéni megrendelőink részére **MAROKLŐFEGYVER-átvétel:**

KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.00-12.00 óra között

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve, pontos címe, irányítószáma.

Fegyverjavítók, vadászárságok, kereskedők, illetve más cégek részére fegyver-átvétel: előre egyeztetett időpontban, 7.00-10.00 óra között

Szükséges:

2 példányos megrendelés, amelynek tartalmaznia kell a megrendelő adatain kívül minden egyes fegyver számát, típusát, kaliberét, a tulajdonos nevét, lakcímét, irányítószámát.

Ezen adatok hiányában a fegyver vizsgálatát nem áll módunkban elvégezni!

BUDAPEST, IX. ker., Soroksári út 158. 1453 Budapest 92. Pf. 15.

Telefon: (06-1) 347-6030 Titkárság: 101-es mellék

Fegyverátvétel: 121-es és 122-es mellék Fax: 115-ös mellék

E-mail: mkh@mkh.hu <http://www.netcal36.hu/lofegyver/fegyver.htm>

VADÁSZBOLT PESTERZSÉBETEN

ÖNVÉDELMI, SPORT-, VADÁSZ-,
LÉGFEYVEREK, FLÓBERTPISZTOLYOK,
SÖRÉTES, GOLYÓS, LÉGLŐSZEREK,
FEYVER- ÉS KERESŐTÁVCSŐVEK,
VADÁSZRUHÁZAT ÉS AJÁNDÉKTÁRGYAK
NAGY VÁLASZTÉKÁVAL
VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT.

CÍMÜNK:

GEMENC VADÁSZBOLT, 1203 BUDAPEST,
KOSSUTH LAJOS UTCA 57.

TELEFON: (36-1) 283-4432, MOBIL: 06-30/942-1839.

NYITVA TARTÁS: H.-P.: 10.00-18.00

**Pink Mountain
Outfitters**

British Columbia
KANADA

VADÁSSZON VELÜNK

- jávorszarvasra,
- wapiti szarvasra,
- fehér farkú szarvasra,
- őszvérszarvasra,
- galzlymedvére,
- feketemedvére,
- farkasra,
- coyotra.

Pipics Endre,
Pipics Éva,
Ramosch Mike,
Ramosch Marika
www.vadaszat.net
www.vadaszlap.hu

E&E Pipics
25688-128th Ave.,
Maple Ridge
BC, Canada V4R 1C4
Ph/Fax: 001 604-462-9821

Magyarországi megbízott:
Kámán György, telefon: 06/20 818-90-75

Ficsor Autóház Kft.

Budapest, 1106 Fehér út 7.

Tel.: 260-1122, 261-1122

Fax: 262-6610 WEB: www.ficsor.hu

E-mail: ficsor.autohaz@matavnet.hu

**VADÁSZTÓL
VADÁSZOKNAK!**

**NAGYKER ÁRON 25-30%
KEDVEZMÉNNYEL!**

MUD TRAC

SPECIAL TRAC

PNEUS SERVICE

Parma

+12féle
terepegumi-
mintázat!

MUD TERRAIN

CROSS

MT 1000

Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok!
Aszfalton halkan futó, terepversenyeken győztes gumik!
Európában terepverseny nélkülünk nem létezik!
Mindig dobogósak vagyunk!
Miért ne lehetnétek is?
Az olasz Parma Pneus Service gumik kizárólagos forgalmazójaként örömmel állunk rendelkezésére több mint 40féle méretű gumibroncsal.
Beszerzhetők postai utánvételt vagy országszerte viszonteladónknál.
Kérje katalógusunkat.

2 év garancia!
A legjobbat a legolcsóbban a kizárólagos képviselőtől 24 órás hozzáféréssel bárhová!

NIVARA radiál
Mud Trac,
Mud Terrain

Gumi és Felni Kis- és Nagykereskedelem
Autó - Felni - Gumiszerviz

A MAGYAR VADÁSZATI KULTÚRA TÁMOGATÓI:

Feltehetően a nyári szabadságok miatt némiképpen csökkent az érdeklődés a magyar vadászati kultúra támogatóinak körében, de bízunk benne, hogy akcióink az őszi hónapokban újabb lendületet vesz, s mind több vadász, vadászati szervezet, vadásztársaság és vállalkozás juttatja el hozzánk adományát.

Az eddigi adományok összege, értéke: 3 millió 834 ezer 500 forint.

Az akció célja, hogy megteremtjük az anyagi alapját a vadászok pozitív megítélését elősegítő kommunikációnak, egy önálló vadászati múzeumnak, hagyományaink ápolásának és fejlesztésének, rendezvényeinknek, kiadványainknak. A pénzügyi adományokon kívül a SEFAG Rt-től megkaptuk az első – vadászati lehetőséget biztosító – lóajánlást... és várjuk az újabb támogatókat.

Támogatóink (ABC sorrendben, kiemelt betűvel írjuk az új támogatók nevét): Bán György, Gaál Tamás, Dúcz László, FVM*, Hídvégi Béla, **dr. Jeszenszky Miklós**, Kóczik Árpád, Kosik János, Kovács Béla, Kovácsnai Sándor, Krajczár Zsolt, dr. Lami András, Lancsák József, Makai Gyula, **Móczán János**, Molnár Zoltán, Násfay Zoltán, Németh László, **Kisújszállási Petőfi Vadásztársaság**, Póloskei Gyula, **SEFAG Rt.** Schell és Társa Kft., **Szabó István**, Szántó István, Szentpáli Attila, dr. Szepesi György, **Takács László**, Varga István, Várj József, Zsigmond György

* 2,1 millió forintot pályázaton nyert el a VKE

A TARTALOMBÓL:

Interjú Haraszthy Lászlóval	7
Eljött a cselekvés ideje	8
Bögő/hang/verseny	9-10
Ez már mindenki bélyege	11
A földtulajdonosok fóruma	12
Nyílt levél a miniszterhez	13
Vendégségben	14-15
Illemtan	19
Irodalom – Videcz Ferenc: Etika-patika	20-21
Gombák	24
Internetről – vadászoknak	25
Hírek-tudósítások	26-28

RENDKÍVÜLI KEDVEZMÉNY!

A földtulajdonosi közösségek közös képviselőinek – akik szeptember 20-ig postai utalványon befizetik a VKE címére a **450 forintos** előfizetői díjat – az év végéig megküldjük lakcímére a Magyar VADÁSZLAP-ot.

ELŐFIZETŐI AKCIÓ!

Ha most fizet elő a Magyar VADÁSZLAP-ra, az utolsó negyedévre csak **700 forintot** kell elküldeni a Vadászati Kulturális Egyesület címére: **1141 Budapest, Vízakna u. 23/B.**

CÍMLAPON: NÉMETH JÁNOS AGANCSFARAGÁSA FOTÓ: RING PÉTER

MEGJELENIK HAVONKÉNT

Kiadó-főszerkesztő: **Csekő Sándor**

Felölts szerkesztő: **Homonnay Zsombor**

Főmunkatárs: **Somfalvi Ervin**

Tervezőszerkesztő: **Kun Gábor**

Szerkesztőségi titkár: **Elek Ferencné** Tel.: 06-30/410-1051

A szerkesztőség és a kiadó címe: **1141 Budapest, Vízakna u. 23/B.**

Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület

KÖZPONTI TELEFON ÉS FAX: 222-6819

A Magyar VADÁSZLAP előfizethető „Belföldi postautalványon” a szerkesztőség címén, átutalással a Monor és vidéke Takarékszövetkezettel vezetett **65100149-10004115** számú számlára, vagy a hírlap-kézbesítőknél, a postahivatalokban.

Terjeszti a Hírker Rt., az NH Rt. és az alternatív terjesztők.

Nyomdai előállítás: Szikra Lapnyomda Rt.

Felölts vezető: **Balogh Adám** vezérigazgató

Internet: www.szikralapnyomda.hu E-mail: szikra.kervigh@szikralapnyomda.hu

ISSN 1215-6159 (Nyomtatott) ISSN 1588-1229 (Online)

E-mail címünk: vke@vadaszlap.hu Homepage: www.vadaszlap.hu

ADATVÉDELEM

Sik ideg vagyok mostanában, ha meghalok ezt a szót, hogy „adatvédelem”... és nem tudom, hogy bosszankodjam vagy kinomban röhögjek a „hatalom” újabban dívatos packázásain. Adatvédelmi okokra hivatkozva ugyanis az Országos Magyar Vadászati Adattár nem adhatja ki a földtulajdonosi közösségek képviselőinek a nevét és a címét..., nehogy felvegyük velük a kapcsolatot, nehogy véletlenül meghívjuk őket a rendezvényeinkre, nehogy elkezdődhessek a párbeszéd – a kommunikáció – a vadászok és a földtulajdonosok között.

Ki érti ezt? Tessék nekem megmagyarázni, hogy miért és mitől titkos egy földtulajdonosi közös képviselő neve, címe..., aki nyilvánosan – tételezzük fel, hogy demokratikusan megválasztva – vállalta ezt a feladatot, aki a földtulajdonosok nevében vadászati ügyekben eljár, haszonbérleti és mindenféle szerződést írt és ír alá, aki „harmadik személlyel szemben” – mondjuk a bíróságon – nyilvánosan képviseli a választóit, aki ugyancsak nyilvánosan, a nevének-címének feltüntetésével köteles – az önkormányzatok hirdetőtábláin – az általa képviselteteket és partnereit mindenféleképp értesíteni.

De ez még mind semmi. Az adatvédelemre hivatkozva tagadják meg a regisztrált vadászatra jogosultak nevét és címét kiadni az FM Hivatalok – csak konkrét ügyekben áll módjukban egy-egy vadászatra jogosultat megnevezni, ha mondjuk vadkárról, vad és gépjármű ütközéséről vagy valami ehhez hasonlóról van szó.

Ami aztán végképpen érthetetlen számomra, az adatvédelem jegyében hozzáférhetetlen a vadásztársaságok, vadászegyesületek országos listája, azaz „titkos” a vadásztársaságok neve és a címe.

Nem mondom, nem is állítom, hogy nincs szükség az adatvédelemre..., mennyivel jobb lenne, ha a rendőrség nem adná ki a parkolási díjakat beszedő vállalkozásoknak a személygépkocsim rendszáma alapján a nevemet és a címemet, és azon csak elgondolkodom, hogyan jutott/juthatott hozzá a polgári miniszterelnök a nyugdíjasok nevéhez, címéhez. Azzal is egyetértek, hogy nem hozzáférhető a nyilvánosság számára a fegyvertartók, sőt még a vadászok neve és címe is..., de hogy a vadászatra jogosultakat, a vadásztársaságokat vagy a földtulajdonosi közös képviselőket meg kell védeni a Vadászati Kulturális Egyesülettől, vagy a VADÁSZLAP szerkesztőségétől... azt azért oktanulni tűzsnak érzem. Ezért írtam levelet az Országgyűlés adatvédelmi biztosának, kérvén a hivatalos állásfoglalását – merthogy az FVM minisztere az elmúlt hat évben nem szabályozta az 1996. évi LV törvény 48-49. paragrafusában az Országos Vadgazdálkodási Adattár hozzáférhetőségét..., csupán a szolgáltatási díjakat. (Az adatvédelmi biztos válasza még nem érkezett meg.)

Háborgásom konkrétan abból fakad, hogy a kommunikáció javításának jegyében a VKE és a Vadász Könyvklub Egyesület elkészített egy 8 oldalas hírlevelet, amit minden vadásztársaságnak, vadászatra jogosultnak és földtulajdonosi közös képviselőnek akartak kiküldeni..., de közbeszölt a félreértelmezett „adatvédelem”.

Ebben a hírlevélben – mindenféle „titkos” adatvédelemmel szemben – a többi között a VKE arra próbálja biztatni a vadásztársaságokat, hogy a saját üzleti érdekük – vadászati lehetőségeik jobb és könnyebb értékesítése érdekében – az interneten is tegyék közzé a fontosabb adataikat, hogy kialakuljon egy naprakész, használható magyar vadászati információs adatbázis, amelyhez a világ bármely részéről bárki hozzáférhet, akit a hazai vadászterületek, vadászati lehetőségek érdekelnek.

Sőt, milyen fantasztikus lehetőség lenne az is, ha ez az internetes csatorna az e-mail-címeken – a honlapokon, elektronikus levelezésen – keresztül kitágítaná számunkra is a világot, s nem csak belföldön, hanem külföldön is emberi kapcsolatokat alakulnának ki közöttünk..., vadászok és vadászok, vadászok és földtulajdonosok, vadászok és természetvédők..., s talán egyszer a vadászok és a hivataloskodók között is.

Adám Balogh
főszerkesztő

AZ APRÓHIRDETÉSEK TARIFÁI:

Az első szó 300 Ft, minden további szó 100-100 Ft + 25 % áfa. A hirdetések levélben, faxon, e-mailen vagy személyesen, minden hónap 10-éig szíveskedjenek leadni. A Vadászati Kulturális Egyesület tagjainak a nem kereskedelmi jellegű apróhirdetések egy megjelentetése ingyenes.

FEGYVER

Gyári új vagy újszerű állapotú eladó fegyverek: lélautomata o.22 Win.Mag ZKM-611-es 95.000 Ft, FEG Hungaria 2000B egyrösvásos, sorrendváltós 12-es bock 95.000 Ft, spanyol 308 Winchester diopetrel 60.000 Ft, valamint több különböző speciális légfegyver 40-100.000 Ft áron. Tel.: 06-1/258-1360, 06-30/2425-538.

7,62-es, FÉG vadászfegyver, új tussal 45.000,- Ft-ért eladó. Telefonszám: 06/30/933-65-66.

Eladó 6,5x55-ös Carl Gustav vadászfegyver, 8x56-os Zeaader céltávcsóval szerelve, 60 db normál vulkán löszemel együtt, 140.000,- Ft. Telefonszám: 06/30/9-33-85-66.

Steyr Mannlicher Luxus, 300 Win., magnum kaliberű löfegyver, új állapotban, 8x56-os Schmidt és Bender céltávcsóval, gyári Steyr szereléssel eladó. Telefon: 06/30/21-89-531.

Keresek: Extra 180 cm körülű csőhosszú, 16-os, 20-as, kakasos, sima oldalalkatos, oldallemmez, sörétes duplét. Tula és FEG nem érdekel. Érdeklődni: 06/30/38-48-354.

Eladó: 1 db 6,5x55-ös Carl Gustav. Érdeklődni: 06/30/341-04-53.

Eladó: 22 WM belétső, 44 cm hosszú, 12-es kaliberben, 50.000,- Ft, 222 Rem. 60cm, 16-osoz: 90.000,- Ft. Érdeklődni a 06/70/235-3016-os számon.

R 93 Blaser luxus, 9,3x62 2,5-10x56, Swarowski Habicht A4 szálkereszttel, kick stoppal, újszerű állapotban eladó. Telefonszám: 06/20/9-117-333.

KUTYA

Kitűnő küllemű és munkateljesítményű szilárd szőrű tacskók előjegyezhetők a Von Altenburger kennelel. Marosmenti-Rudolfgó Miku Soma 2 x HPJ fiatal klubgyőztes, 2 x R. CAC, 5 x CAC, 2x CACIB, 2 x HFGY BOB D.K. Európa Kupa győztes, tenyésztésre javasolt kannel fedeztetünk. Telefon: Szarka: 06/30/9619-481.

Weimari vizslák, telefonszám: 06/30/483-63-71.

Drótszőrű, magyar vizsla, lörszönyvezett kölykök eladók. Gyakorló vadászok kiűnő CACIB kiállítási eredményekkel, munkavégzéssel rendelkeznek. Telefonszám: 06/46/304-175 vagy 06/30/322-9991.

Magyar Vizslát?

A legjobb? TÖLEM legyen!
Mikola Géza, telefonszám: 06/96/339-157, 06/20/385-7479.

Hannoveri véreb kölykök, vadászó szülőtől eladók: érdeklődni: 06/99/31-88-91.

Vadászó, ÖTV-s Champion pointer szülők nővendék kölykei eladók. T.: 06/60/461-030. Baulkőné Ezüstkoszosz Mesterleányosd.

Rövidszőrű és drótszőrű, német vizslák munkavégzéssel, bevadászva, valamint egy LUAZ terepjáró eladó. Telefon: 06/20/458-81-54.

November közepén elvihető, lörszönyvezett, munkavégzés szülőtől származó hannoveri véreb kölykök előjegyezhetők. Telefonszám: 06/30/348-83-93.

VEGYES

Tróféltáblák nagy választékban, készültől. Hazai, altnai, hal. stb. Kérésre termékmintéket küldök. Fűzi Gábor laszobrász. Tel/fax: 318-92-50, Telephely: 1116 Budapest, Talpas u. 4.

Sürgősen eladó: új állapotban lévő, 1992-es évjáratú, 1570 m³-es, kalazátoros, bordó, vonórögös, VAZ 2101-es NIVA, 2. táj-

donostól. Műszaki: 2004. július. (Eől vadterelő rács.) Irányár: 800.000,- Ft. Érdeklődni lehet a 06/30/9372-120-as telefonszámon.

Az állami vadászvízsga kidolgozott 50 db szóbeli tétele (350 kérdés) megrendelhető a 06/75/313-271 vagy 06/20/333-28-34-es telefonszámon.

VARÁSZLÓN (Somogy-Zala megye határa) nagyvadás területen 80.000 m²-es, erődbe nyúló csodálatos belterületi ingatlan eladó. Műemléki környezetben 1871-ben épült parasztházzal, romos vízelommal, parkkal, élővízzel táplált saját tóval, 4 éve telepített termő szőlővel és gyümölcsfával, teljes közmű bekötéssel. Irányár: 170 millió forint. 50 km-es körzetben belül 2 nagyvadás területi tagság átadása is megoldható. 06/30/418-67-65.

Biatorbágy pecatonál, 212 nőles zártkerti telek, Jitka típusú, 30 nm-es házszáll, kis műhelyvel, gyümölcsfákkal eladó. Telefonszám: 06/20/9-267-139.

Régi vadászkönyvet a Diana Vadász-Horgász Antikvárium készletéből! Makó, Zrínyi u. 34. 6900. Telefonszám: 06/62/211-561.

Eladók: SUBARU Combi, zöld, 1983-as, új gumikkal, friss műszakkal. Irányár: 220.000,- Ft. LADA NIVA, zöld, 1986-os, karosszéria felújítva, most műszakkal, vonórögrel, jó állapotban, új gumikkal: 470.000,- Ft. Érdeklődni a 06/70/235-3016-on.

Somogy megyében 26 ha szántó, 9 ha legelő eladó vadászati joggal. Telefonszám: 06/30/243-89-20.

Szükszén, teljesített, összkomorlós vadászház (160 nm-es) garázsokkal, vadászati joggal, 1 ha földterülettel eladó. Érdeklődni: 06/30/9-649-371.

Keresek felújítás előtt álló vagy törött LADA NIVA-t. Telefonszám: 06/29/490-175 vagy 06/29/372-883.

ÁLLÁS

32 éves, erős- és vadgazdálkodási technikus, több mint 10 éves szakmai gyakorlati munkát keres, elsősorban a Dunántúli területén. Minden megoldás érdekel. Telefonszám: 06/20/99-37-908.

FEGYVERJAVÍTÁS:

Minden típusú fegyver javítása, felújítása, agyazása, céltávcsó szerelése, vizsgáztatása, halasztalanítása, értékesítése. Régi fegyverek restaurálása. Nagy Ferenc fegyverműves, 4034 Debrecen, Tengerész u. 4., telefon: 06/52/423-176.

Vadászati lehetőség!

A Dunaiújvárosi Kohász VI. területén vadászati lehetőséget kínálunk félvad vadkacsára és balkáni gerleire szeptember 16-tól, félvad fácánra október 1-től. Információ és jelentkezés: 06/30/9-331-605, 06/30/9-973-322, 06/20/9-588-704, 06/25/410-071

„Kész”, hosszularú vadászlácán megrendelhető. Japax Kft. Gárdonyi, 06/20/9-555-500.

Disztlak, gyümölcsfák, lenyők, tuják nagy választékban kaphatók. Erdőtelepítéshez akác, tölgy, olajfű és egyéb fajták eladók. **Erőseknak és vadászoknak kedvezmény!** Czeróczi Disztlaiskola, 2373 Dabas-Gyón, Peszéri u. 7. Telefonszám: 06/30/9-838-545, fax: 06/29/367-710. E-mail: czeroczki@mail.datanet.hu

A csongrádi Bársony István Mezőgazdasági Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium 2002. november 9-én ünnepi fennállásának 75. évfordulóját.

Ez alkalmából november 9-én 10 órakor a Magyar Király (Művelődési Központ) dísztermébe várjuk az iskola 75 éves fennállása alatt iskolánkban tanító pedagógusokat és itt tanuló diákokat. Mindenkit szeretettel vár az iskola jelenlegi vezetősége. Bővebb információ a 06/63/570-820-as telefonon. A szervezők munkáját nagyon segítené a részvételi szándék előzetes jelzése.

Nikon távcsövek és teleszkópok

- nagyszerű látvány

NIKON távcsövek kis- és nagykereskedése az ország területén

A Nikon távcsövek jellemzői: Kiváló optikai rendszer és konstrukció a még jobb látás érdekében.

Nikon távcsövek teljes választéka:

- Szabvány távcsövek
- Zoom-os távcsövek
- Kompakt
- Természetbúvárokodás
- Megfigyelő teleszkópok
- Hajózási távcsövek
- Lézer távmérők
- Éjjellátó távcsövek

1. Kiváló optikai rendszer a még élesebb, világosabb látásért

- * Nikon eredeti optikai rendszere
- * Nikon elsőrendű optikai rendszere
- * Kiváló prizmak segítik az éles képet
- * ITüköröződésátló rétegek
- * Aszférikus lencsetagok

2. Nagyszerű tulajdonságok a használóknak

- * Széles látómező
- * Nagy betekintési pont

5 távcső egyidejű megrendelése esetén

5%

engedményt adunk!

NIKON - a különbség szemmel látható

Valamint a kiváló teljesítményű VARTA ütés és vízálló elemlámpák forgalmazása

Fotoker Kft. 5630 • Békés Kossuth u. 1. • Telfax.: 66/413-107
Email: fotoker@elender.hu

STAMMEL SÁNDOR

1943-2002

Meglett férfiként, vadászmesterként is vállalt „Öcsi” beceneved mindhalálig őrizte Dianával ifjan kötött eljegyzésed emlékeit, melyhez az utolsó pillanatra hű maradtál. Az utolsó pillanat az élet, legyen az bárkié, utolsó pillanata döbbsen rá valamennyiünket, hogy csak a béke és a barátság lehet életünk igazi értelme. Halált hallunk. Egymásban biztonságot keresve riadtan összefutunk, tántorgunk a lét és a felfoghatatlan nemlét, a hiányodtól szenvedő magukra maradt élők önsajnálata és a halálot okozta gyász

kvargásában. A döbbsen múlik és mi mindent feledve újra egymásnak esünk, hogy értelmetlenül tovább fecserejlük életünket.

De Te, mint vadászmesterünk, halálot után is hatsz ránk, hiszen továbbra is Veled együtt vadászunk. Ugyanúgy, mint legutóbb. Akkor, a sikeres vadászat örömpillanataiban még nem sejtettük, hogy szíved már nem bírja terhét és tenkezőleg tölgyfalomb törettel díszített kalapod percek múlva koszorúddá válik és az elejtett vadászó szaga szemfedőként fog rád borulni.

Veled együtt temetjük a Kamaraerdei Diana Vadásztársaság egy szép korszakát is, de ha szalonkaszárnyak szabdalják a tavaszi eget, vidám kék szemed vizgáló tekintetét mindig magunkon fogjuk érezni, és amíg a mi életünk Napja ragyog, addig a Te emléked Holdja is fényleni fog.

Szarka János

Jó ez nekünk?

VADÁSZLAP: Amikor híre ment, hogy Ön lesz a hivatalos természetvédelem első embere, több csatornán keresztül a vadászok elkezdtek Ön ellen lobbyzni. Gondolom, erről Ön is tudomást szerzett.

HARASZTHY LÁSZLÓ: – Tudok róla, némiképpen számítottam is rá, bár nekem senki nem jelezte a boldogságát vagy az ellenvéleményét. Tudom, néhányan levelet írtak a kinevezésem ellen, de ez nem szakmai kérdés, nem hiszem, hogy ezt nekem minősíteni kellene, minősíti azt, aki vagy akik ezt meglépték. Ettől függetlenül, hangsúlyozni kívánom, hogy nincs a vadászokkal, a vadászattal szemben semmiféle prekoncepcióm. Vannak elég világos jogszabályok, célkitűzések, amelyekre mindenkinek be kell tartani. Nyilván a gyakorlat hordoz magában konfliktusokat, de a kérdés az, hogyan tudjuk ezeket megoldani. Nem lehet mindig győzni, és nem lehet mindig vesztes valaki. Ez nem harc, a célok megvalósulása, az együttműködés érdekében meg kell találnunk a megegyezés 40-60 vagy 60-40 százalékos kompromisszumait. Egyébként az élet fogja eldönteni kinek-kinek az igazát. Azt viszont látni kell, hogy a természetvédelem egy nagyon széles társadalmi réteg érdekeivel egybeesik és jóval szűkebb, ami ezen kívül van.

VADÁSZLAP: Mielőtt rátérnénk a konfliktusokra és megvilágítaná az álláspontjait, ez a beszélgetés talán alkalmas arra, hogy bemutassam Önt és eddigi pályafutását, ki is tulajdonképpen Haraszthy László?

HARASZTHY LÁSZLÓ: – 48 éves vagyok, Budapesten születtem, a XVII. kerületben nőttem fel, itt jártam iskolába, a Fürst Sándor gimnáziumban érettségiztem biológiai-kémia szakon. Már egészen kis gyerek koromban is nagyon érdekelt a természet. Emlékszem, hogy már az általános iskola első osztályában "komoly" a lepke és bogár-gyűjteményeim voltak. Gimista koromban bejártam a Madártani Intézetbe, majd beléptem a Magyar Biológiai Társaság Állattani Szakosztályába. Rengeteg embert megismertem és terepműködés szerettem volna lenni, nem vonzott az akkor divatos biológiai irányzat, minél előbb ki akartam kerülni az életbe. Ennek az lett a vége, hogy Hódmezővásárhelyre az Állattenyésztési Főiskolára jelentkeztem – mindig is érdekelt az állatok szaporodása, a hernyótól a kertünkben fészkelő töviszúró gébicsig – és a három év alatt egy teljesen más világ nyílt meg előttem, a Tiszával, a hullámtéri erdőkkel. Amikor a főiskolát elvégeztem, gyorsan beiratkoztam Szegedre és elvégeztem a biológia tanári szakot. A diploma megszerzése után elkezdtem dolgozni és az első munkahelyem a Magyar Madártani Egyesület volt, ahol én lettem az első alkalmazott. Tizenegy év alatt meglehetősen látványos eredményeket sikerült elérnünk s közben nagyon sok tapasztalatra tettem szert. 1986-ban kerültem az Országos Környezet és Természetvédelmi Hivatalhoz, amelyik később beolvadt a minisztériumba, itt az állattani osztályt, később a természetvédelmi főosztályt veztettem. Még a Madártani Egyesületnél voltam, amikor elkezdődtek a tárgyalások a Világ Természetvédelmi Alapjával (World Wild life Found) WWF-el, – és az első sikeres programok után a WWF továbblépésre határozta el magát és a rendszerváltás után képviselőt kívánt Magyarországon létesíteni. 1990-ben megpályáztam ezt az állást és újabb 11 évre – egészen a mostani kinevezésemig – a WWF magyarországi képviselője voltam.

VADÁSZLAP: Mi volt a feladata WWF képviselőként?

Óhatatlan, hogy ne a címben megfogalmazott kétkedéssel kezdjük a beszélgetést a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztérium újonnan kinevezett helyettes államtitkárával, a Természetvédelmi Hivatal elnökével, merthogy a vadászoknak, a vadászatnak és vadgazdálkodásnak egyáltalán nem mindegy, milyen a viszony, a kapcsolat a hivatallal, a nemzeti parkokkal, egyáltalán a hivatásos természetvédőkkel. Ülhetünk egy csónakban és evezhetünk egy irányba vagy egymással szembe ... ettől függ, haladunk előre vagy helyben, körbe forgunk ... attól függően, kinek mekkora az evezője és mekkorát tud húzni.

HARASZTHY LÁSZLÓ: – A WWF egy világszervezet, körülbelül 100 országban van jelen valamilyen szinten. Az első szint a projekt iroda, amikor meghatározott ideig valamilyen konkrét cél megvalósításán dolgoznak a szakemberek. A képviselőt a következő szint, amikor az iroda és apparátus működéséhez egységesen egy nagyobb összeget – valamivel többet, mint 50 millió forintot – a WWF letesz, de ezért már elvárja, hogy az adott országban legyen a WWF tevékenységében oktatás, szemléletformálás, a törvények zöldítése, szakmai befolyásolása és mindentől függetlenül, külön költségvetésből, más forrásokból zajlanak a terep-programok. Nehéz elmondani, hogy mit csinál a WWF képviselője, de tudnám sorolni, hogy a törvényhozásban szó szerint hány paragrafust mi fogalmaztunk meg. Idén novemberben – már nem én, hanem az új elnök – formálisan is aláírja a következő szint – a nemzeti szervezet létesítéséről szóló szerződést, ami azt jelenti, hogy a WWF Magyarországon is elindul az önfenntartás útján, joga és kötelessége saját forrásokat keresni, van tagsága és támogatói köre... és a döntéseiben nagyobb önállóságot élvez. A nemzeti szervezet kialakítása öt lépcsős döntési szinten az eljövetelem előtt 5 nappal befejeződött, én ezt elvittem a kapuig, de az alapító okiratot már nem az én aláírásom fog szerepelni.

VADÁSZLAP: Miért jött el a WWF-től?

HARASZTHY LÁSZLÓ: – Az elmúlt öt évben – különböző különböző összetételű kormányok képviselői – háromszor is felkérték, most láttam elérkezettnek az időt, hogy igent mondjak ... úgy gondolom, ez egy nagy kihívás. Nagy terveim vannak az EU kapujában álló Magyarország természeti értékeinek hosszútávú megőrzésével kapcsolatban és úgy éreztem egyszer meg kell próbálni ezen a szinten is a megvalósításukat.

VADÁSZLAP: Kezdjük rögtön a madár-ügygyel. Nem lett ez egy kissé folnagytva?

HARASZTHY LÁSZLÓ: – Természetvédőként – azt gondolom – mindegy, hogy Magyarországon történt a madármészárlás vagy sem. Lehet, hogy a megtalált madaraknak csak egy részét lőtték nálunk, de lőtték ... és meg van az esélye, hogy tovább folytatódik ez a megengedhetetlen folyamat, ami viszont nem tűrhető! Évek óta ebben az ügyben nem történt semmi, miközben – a sokkal lazább vadászati kultúrával rendelkező olasz vadászok – a szemünk előtt továbbra is fegyelmetlenül, jogszabály ellenesen, etikátlannul vadásznak. Ezért az őket vadászató vadászok, vadászatra jogosultak a felelősek, akik ha még köze is működnek az eszelen madárpusztításban, szigorúan meg kell büntetni őket. Véleményem szerint most a vadászok táborán a sor, hogy a nevük, a rangjuk, a megbecsülésük érdekében kiközösítsék soraik közül az olyan vadászokat, akik nem tartják és nem tartatják be a játékszabályokat. Ezt nem csak a természetvédelem, a közvélemény is elvárja.

VADÁSZLAP: Ebben tökéletesen egyetértünk. Ettől függetlenül az ilyen hecckampányok nem az együttműködés irányába hatnak.

HARASZTHY LÁSZLÓ: – Szó sincs hecckampányról, még akkor sem ha mindkét oldalon elszabadultak az indulatok, sőt azt is elfogadom, hogy előfordultak olyan kijelentések, amelyek nem voltak szerencsések. De gondoljon bele, milyen nehéz érzelmileg feldolgozni azoknak a fiatal, lelkes embereknek, legyenek vadőrök vagy természetvédelmi őrök, akik éj-nappallá téve dolgoznak, iránylag kevés anyagi megbecsülésért ... és a munkájuk "eredményét" csontrafagyva kirakják a hűtőszekrényekből... miközben néhányan – vélelmezem, hogy kevés anyagi ellenszolgáltatásért vagy a munda védelmében – szemet hunynak a történetek fölött. Ez így nem mehet tovább, érdemi intézkedéseket kell tenni ellene.

VADÁSZLAP: Tudomásom szerint, évek óta folyamatos az ütközés a természetvédelem és a vadászok között a vadlétszámot illetően.

HARASZTHY LÁSZLÓ: – Való igaz, hogy a legneuralgikusabb pont a nagyvad – különösen a vadász – létszámának a meghatározása, amelynek igen összetett hatásai vannak. Nem vagyok elvakult, pontosan tudom, hogy nem csak Magyarországon, Európa számos országában is gondot jelent a megváltozott körülményekhez gyorsan alkalmazkodó vadászállomány túlszaporodása. 1900-ban Magyarországon 804 vadászról lőttek hazánkban, száz évvel később pedig 65 ezret. Ezek a számok önmagukért beszélnek.

VADÁSZLAP: Azt nem lehet vélelmezni, hogy erről nem a vadászok tehetnek ... mondjuk az is segít a vadász túlszaporodásának, hogy nyugalmat és bőséges táplálékot talál a védett területeken, a Nemzeti Parkokban ... ahol tiltják, korlátozzák a vadászatát?

HARASZTHY LÁSZLÓ: – Ezt én nem tudom, hogy így lenne, de azt tudom, hogy rövid időn belül megnézzük mind a Nemzeti Parkokban, mind a vadászatra jogosult területein, hogyan lehet vissza-, vagy kiszorítani a vadásznót. Nézze, az első Nemzeti Park 1971-ben jött létre Magyarországon és a vadászati statisztikák nem ettől az időtől kezdtek el nagyobb vadásznót területeket jelenteni. Számomra egyértelmű tény, hogy a vadász létszáma nagyon egyenesen és töretlenül emelkedik, amelynek megállításra súlyos felelősség és kötelesség a vadászok és a természetvédelem számára, amely intézkedéseket sürget.

VADÁSZLAP: Ez azt jelenti, hogy a jönnek az újabb büntetések és a Nemzeti Parkokban is hajtóvadászat kezdődik a vadásznóra?

HARASZTHY LÁSZLÓ: – Igen. Azokon a helyeken, ahol a vadászatra jogosult a felszólítás, a büntetés ellenére sem teszi meg a megfelelő lépéseket, meg kell vizsgálnunk az alkalmasságát, akár a haszonbérleti szerződésének a felmondását is. Ami pedig a Nemzeti Parkok állományszabályozását illeti, itt is lépni fogunk. A Hortobágyról, de az erdős Nemzeti Parkok magterületeiről is ki kell teljesen szorítani.

VADÁSZLAP: Még nagyon sok mindenről tudnánk beszélgetni, érdekelne az álláspontja a Nemzeti Parkokban folyó vadászatról, az itt elejtett trófeák sorsáról, a biodiverzitásáról és az ugynevezett tájidegen vadfajokról ... és még sorolhatnám. Egy későbbi időpontban térjünk erre még vissza. Most arra kérem, zárókérdésként arra válaszoljon: milyen lehetőséget lát a természetvédelem és a vadász együttműködésére?

HARASZTHY LÁSZLÓ: – Az együttműködést két szinten tudom elképzelni. Nekem az FVM illetékes államtitkárával közösen arra kell törekednem, hogy jogszabályokat, koncepciókat alkossunk, forrásokat teremtünk és ellenőrizzünk. A társadalmi szervezeteknek pedig egyaránt kellene tartalommal megtöltött együttműködést kialakítaniuk. Azt mindannyiunknak látni kell, hogy az EU csatlakozás tovább fogja erősíteni a természetvédelem pozíciót, gondolok itt a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Programra, az erdősfítésre, az alacsonyabb hatékonyságú extenzív gazdálkodás visszaállítására, stb. Az irány megfordult és kényserhelyzetbe kerülünk. Csak egyetlen példát mondok, ha mindent beerdősítünk, mekkora terület marad a nyílt térségekhez kötődő élővilágnak, az apróvadnak? De említhetném a tervezett Tiszai vészárterek majdani kialakítását, amely új élőhelyeket teremt majd a vadon élő állatvilágnak. Egy ilyen program országosan és regionálisan is számtalan új lehetőséget kínál a természetvédelem, a vadász, a turizmus ... és még sok minden más érdekszférá számára, amely külön-külön mindenkinek meghaladja az erejét, ugyanakkor rákényszerít bennünket az együttműködésre. Ha a vitákat előre lefolytatjuk, ha a tervezés stádiumában vesszük figyelembe az érdekszerek érvényesítését ... talán közösen, jobban tudunk majd élni a lehetőségeinkkel.

Csek Sándor

Eljött a cselekvés ideje

Régi gyakorlati vadászoktatás gondot igyekszünk felszámolni a vadászati törvény és a végrehajtási rendeletek hatályba lépésekor, illetve az egyes feladatokra vonatkozó határidők lejártát követően.

A közelmúltig az apróvad vadászatra használt vadászoktatás (főleg vizslák) vadászatra felkészítése, vizsgáztatása elsősorban az egyéni vadászati módok kívánalmának elemeire épült. Ez a nézet ma már túlhaladott, ugyanis az apróvad elejtése csak társas vadászati módokkal történik, ezért ennek szellemében kell felkészíteni a vadászoktatást. Rendkívül fontos, hogy a kutya munkavizsga feladatai nem különbözhetnek fajták szerint. A munka és használati szempontoknál a vadgazda szemével nézve, ugyanis teljesen mindegy a fajta szerinti hovatartozás. Az viszont lényeges, hogy megfelel, vagy sem a kötelező előírásoknak, magyarul: zavarja, vagy segíti a vadászatot.

Lényeges, hogy a törvény a vadászoktatás „státuszát” a vadászoktatás „eszközeként” határozta meg, ezzel biztosítva a szakma beleszólását a vadászati kynológia további megerősítésébe.

Előírja, hogy minden vadászatra jogosult köteles a vadászterületének megfelelő, a vadászati módokhoz igazodó, vizsgázott vadászoktatásról gondoskodni a vadászaton. Ennek hatályba lépésére idén március elsőjén került sor. Ezt követően, a vaddisznó

hajtóvadászoktatás kivételével, vadászaton csak a munkavizsgát igazoltan teljesített vadászok használhatók. Ugyanakkor követelmény, hogy a vadászterületen végzett munka közben (akár gyakorlás, akár vadászoktatás a cél) jól látható és az állat egészségét, biztonságát nem veszélyeztető megkülönböztető jelzéssel (színes, tépőzáras nyakörvvel) kell az ebet ellátni. Ez alól csak a természetes körülményben vadászó ebek kivételével.

A vhr.42/A §.(9) bekezdése kimondja: „A vadászoktatás vadászaton történő használata szabályainak megsértése a vadászoktatás rendje megsértésének minősül.” És ez – mint tudjuk – bírságolást vonhat maga után.

A fentiek figyelembevételével az OMVK kynológiai szakbizottsága kidolgozta a vadászoktatás használati területek szerinti vizsgarendjét és feltételeit, tekintettel a fajtiszta ebek tenyésztési szabályaira, a 64/1998.(XII.31.)FVM végrehajtási rendeletre. A cél, hogy a vadgazdálkodás és vadászoktatás szakmai elvárásainak a vadászoktatás használt vadászoktatás – fajtától függetlenül – mindenkor a legmagasabb szinten feleljen meg. Ennek érdekében az OMVK kynológusai a területi szervek szakbizottságainak javasolják az egységes és korszerű vizsgarend megvalósítását és a vadászoktatás jogosultak kynológiai hálózatának kiépítését. Erre azért van feltétlenül szükség,

mert az információ egyébként igen bonyolult csatornán tudna csak eljutni az érdeklődő vadászoktatás vezetőihez. Az így kiépített hálózattal talán végre elérhető volna, hogy a magyarországi aktívan dolgozó vadászoktatás végére regisztrálásra kerüljenek.

Az új törvényi szabályozás – az eddigiekkel ellentétben – lehetőséget biztosít a származási lappal nem rendelkező, de egyébként a vadászoktatás valamelyik fajtacsoportjába sorolható ebek munkavizsgáztatására. Egyidejűleg, az ilyen kutya az eredményes vizsgát követően regisztrálásra és tetoválásra kerülnek, azonosíthatóak lennének. Ez nem illeszthető be a jelenleg működő tenyésztő szervezetek és a MEOE tenyésztési programjába. Természetesen az OMVK által kidolgozott vizsgarendszer elsősorban a gyakorlati vadászoktatás és vadgazdálkodás érdekeit kívánja szolgálni. Ennek szellemében a vadászoktatás a gyakorlati kívánalmaknak megfelelő kutya egyik pillanatáról a másikra nem rekeszhető ki, főként úgy nem, hogy megfelelő származási lappal rendelkező kutyaival ma még nem tudjuk pótolni őket. Ezzel azonban nem azt kívánjuk sugallni, hogy az ismeretlen származású ebek szaporítása volna a követendő elv, hanem a mód és időt biztosítunk a tenyésztőknek a vadászati elvárásoknak megfelelő tenyésztési célok, programok megalkotásához és gyakorlati kivitelezéséhez. Ehhez arra

van szükség, hogy a törvény és végrehajtási rendeleteiben foglaltak szellemében a tenyésztők és a „felhasználók” szemlélete közeledjen egymáshoz. Mivel a vadászoktatás a vadászoktatás eszköze, így a vadászoktatás gyakorlati szabályozás és határozás meg az „eszközök” milyenségét. Ezzel ellentétben működés esetén nagy hibát követnénk el. Az OMVK létrehozta a bírói gárdáját, kifejezetten a vadászati célok megvalósításának elősegítése érdekében.

Ma a vadászoktatás jogosultaknak elsődleges feladata a vadászoktatás színesebbé, etikusabbá és gazdaságosabbá tétele, aminek hatékony eszköze a vadászoktatás megfelelő használata. A vadászoktatás jogosultaknak tehát a saját érdeke a vadászoktatás fejlesztésének elősegítése és mind szélesebb körben történő elterjesztése. Felhívjuk tehát minden érintett vadász és szervezet figyelmét a feltételek változásaira és, akit tetteiben érdekkel a dolog, vadászoktatás használatával, vizsgáztatási lehetőségeivel, illetve a vizsgáztatási feltételeivel kapcsolatban minden szükséges segítséget, információt a megyei kynológusoktól megkaphat. Ajánlható – és jó volna, ha meg is fogadnánk –, hogy a társaságok, vadászati közösségek vezetői külön is megtárgyalják és megoldást találjanak mindezekre, mert a rendelet türelmi ideje lejárt.

Pomázi Ágoston

Vad-disznóság

Lapunk júniusi számában (13. old.) „Teríték az elejtő” címmel írtunk Gy. K. vadász által kísért, süldőt elejtő külföldi bérvadász velőtrázó kalandjáról, amelyet követően egy sor hatóság intézkedett. A történet díóhíján annyi, hogy szabályos FVM hivatali bejelentés, beírókönyvi és lőjegyzéki beírás után az autóhoz hallagtak az otthagyt vad azonosító jelét, amelyet az elszállítás előtt a kizsigerelt süldő csánkájába akartak tenni. Csakhogy... az „ellenőrzést” végzők az utat eltorlaszolták, lerohanták őket, a jelölő behelyezését erőszakkal megakadályozták, vadászokkal vádolták az elejtőt és kísérőjét, a vaddisznót lefoglalták, majd az egész éjszakát a kihallgatást végző rendőrségen töltötték. Az eljárás elleni panaszunk az ügyészség helyét adott, viszont a rendőrség szabálysértési eljárást kezdeményezett. A Vas megyei vadászati felügyelőség elfogultságot jelentett be, így az ügy kivizsgálását áttették a szomszédos Zala megyébe.

A lakóhelyes illetékes szabálysértési hatóság, a városi önkormányzat, Gy. K.-t, mint vadászoktatást – nem jogerősen – jogosulatlan vadászoktatás címén 20 000 forintra büntette. A kiszabott bírság adók módjára behajtható, fizetésből letiltható, 4 nap közmunkára vagy 6 nap elzárásra váltható. A vélelmezett „elkövetőt” senki nem hallgatta meg, a vadászoktatás felügyelőség is csupán írásban kért választ a kiküldött kérdéseire. A városi szabálysértési előadó – elmondása szerint – annyi írásos dokumentum anyagot

kapott, hogy nem látta szükségesnek a meghallgatást. Ha valami nem tetszik – mondotta tovább – nyolc napon belül az „elkövetőt” a panaszát beküldheti, amelyet továbbítanak majd a jogerős döntést a meghozó bíróságnak.

Részlet a bíróság indoklásából: „...a vadászoktatás elnöke, egy vadászoktatás, és a társaság vadászoktatás... Gy. K.-t a helyszínen tetten érték (sic!) és megakadályozták részére a krotália behelyezését. A feljelentés adatai és a megküldött 324/2002 bü. számú iratok alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy az eljárás alá vont személy az 1999. LXIX. törvény 149.§./4/ bekezdés szerinti szabálysértést elkövetett. A cselekmény elkövetője 150 000 forint pénzbírsággal sújtható...”

Amiről nem szól már a fáma, a „cselekmény” vadászoktatás jellegű, így okozati összefüggésben a vadászoktatás és minden különösebb további megbeszélés nélkül – akár több évre is – hivatalból bevonandó. Közben Gy. K.-t fegyelmi eljárás során az egyesületből is kizárták, s ez az ügy is a bíróság előtt van, a jogos kártérítési igényekkel együtt.

Csakhogy – és itt van a kutya igen mélyen elhantolva – sem a jogosulatlan vadászoktatás, sem a lőtt vad eltalálódására kísérlet nem történt, ezért aztán cseppet sem esoda, hogy semmiféle szabálysértés nem történt. Nem úgy, mint a vadászoktatás helyszí-

nét előírt jelzések nélkül megközelítő, sőtében bűjkáló ellenőrök esetében, akik a legelemibb biztonsági előírásoknak is fittyet hánytak. Az akkor és jelenleg is érvényes FVM rendelet szerint (27.§. 2. pont) ...a vad elszállítását csak az azonosító jellel történt megjelölését követően szabad megkezdeni. Nem tiltja tehát a rendelet az elejtési helyszín mellett a vad kizsigerelését. A birtokbavétel akkor jön létre, ha valaki a beíró könyvként megjelölt vadászoktatás helyszínéről megkezdte az elejtett vad elszállítását. Maga a vadászoktatás pedig – más helyen rendelkezve – addig tart, amíg a területéről a vadász ki nem írja magát. Az eredményes és sikeres vadászoktatás után ugyanis még számos teendő van az etikai szabályok. Lehet a vadat meghatottan simogatni, lapogatni, töretet átadni, beszélgetni, újra átadni az izgalmat, videózni, fotózni, az elejtőnek – és nem az autó vezetőjének – áldomást hoptimteni, jogszabályban soha nem rögzíthető ideig önfeláldozóan üdvözlődni. Ettől (is) más a vadászoktatás, mint például a disznóölés. Mindezek bőven beleférek az előírt „haladéktalanság” fogalmába. Ilyenkor, a jogszertű zsákmányszerzés meghitt pillanataiban valakit megzavarni, az egyik legotrombább bűnközlés, amelyet vadászoktatás ellen elkövet. Olyan ez, mintha valakire a szerelmi élete csúcsán, a vasorrú anyósra rányitja a hálószoza ajtaját. Ha pedig még ezek után erőszakkal hantolva feladja a vadászoktatást, az akadályoznak abban, hogy a ren-

delet szerint előírt vadazonosító jelet behelyezze a zsákmányának szabályos elszállítására előtt, akkor nem kell túl sok váll feletti spirituusz ahhoz, hogy végtére is ki itt a szabálysértő? Az egészben a legjobb, hogy a nagy felfordulásban a süldőt „éberék” így aztán kötelező vadazonosító jel nélkül szállították el, mert a süldőnek járó krotáliát a megakadályozott a kezében szorongatta. Tették ezt a később éppen ezért a szabálysértési eljárást követelő, az előállítását végző és a rend őreinek hathatós segítségével. A jelölés, 30 kilóra saccolt süldő későbbi sorsa ismeretlenség homályába vész, valahogyan bizonyosan „eltulajdonolódott”. Ennek ellenére vadul fényképezték Gy. K. autóját, amelyben a süldő sem életében, sem holtában egy perc sem utaztatott. A bíróság – előbb, de inkább utóbb – bizonyára igazságot tesz majd. De, hogy a fizető külföldi bérvadász Magyarországra a lábát be nem teszi egyhamar, arra bizvást mérget vehetünk. Ha valakinek valami még mindig nem kristálytiszt: nincs olyan bárhonnan jött agyament bérvadász, aki ilyen és hasonló kalandokért még fizetni is szeretne. Még akkor sem élvezik az ilyeneket, ha – sajnos – még sokszor el is mesélik hozzánk készülődő szörnyűlködő társaiknak és a horror történetet. Ilyenek – ha nem vigyázzunk – talán pillanatok alatt megtörténnék, viszont nagyon-nagyon hosszú idő alatt felledhetők.

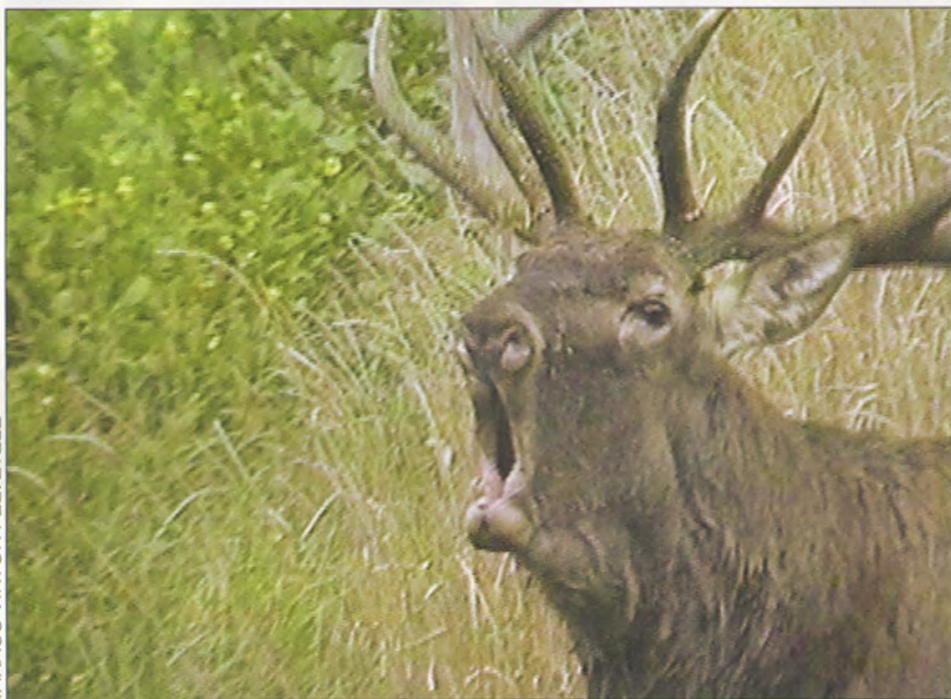
H. Zs.

BŐGŐ HANGVERSENY

RÖVIDÜLNEK A NAPPALOK, A NYÁRVÉGI ALKONY LEVEGŐJE LASSAN BELOPÓDZIK AZ ESTI ABLAKON. A SZEPTEMBERREL BEKÖSZÖNTENEK A VADÁSZAT LEGSZEBB ÜNNEPNAPJAI, A MAGYAR ERDŐK KIRÁLYÁNAK, A GÍMSZARVASNAK FEJEDEMI NÁSZIDŐSZAKA, A SZARVASBŐGÉS. BŐGVE DÖRÖG A BIKA HATALMAS, ŐSEREJŰ HANGJA, HOL SZILAJ ERŐVEL, HOL VÁGYAKOZÓ EPEKEDÉSSEL, MINDANNYSZOR REMÉNYSÉGGEL TÖLTVE EL A CSERKELŐ VADÁSZT

A bikák erre az időre érik el testi erejük, kondíciójuk csúcspontját, és óriási energiataralékokat halmoznak fel. A nyugodt dőhőség után idegesség válnak, s összeférhetlenségük odáig fajul, hogy erőből duzzadó fajtársaikban ádáz ellenfeleket látnak. Az idősebb bikák vándorútra kelnek, s felkeresik előző évi bőgőhelyeiket, megannyi sikeres szerelmi légyott emlékhelyeit. Az ádáz viadaloknak jól látható külső jelei is vannak, nyakszirtje, tarkója megerősödik, nyaka megvastagszik. A bőgés kezdetén a szem előtti mirigy termelni kezdi átható illatú váladékát, amellyel a bika bőgőhelyét megjelöli. A fajtársak számára ez sajátos „belépni tilos” táblával egyenértékű jelzés, és amelyik ennek a figyelmeztetésnek fittyet hány, az egyenértékű a párbajra való kihívással. A bőgő bika jellegzetes illatát még a gyenge orrú ember is messziről megérzi. Ezt a sajátos „savanyú” szagot a bika távozása után még 1-2 órával is jól lehet érezni. A bőgő revírben a bika ideges jövés-menéssel, szagnyomok hagyásával tudatja jelenlétét, a terület foglaltságát, és féltékenyen őrzi nehezen megszerzett teheneit. A bőgés elején többnyire és rendszerint a középkorú bikák legyeskednek. A csapatbika csak este, vagy éjszaka vonul hármehez. Ha folytató tehén van a csapatban, a vetélytársakat elűzi és reggel a tehennel együtt bújik a pihenést nyújtó beálló sűrűbe. Az öreg bika viselkedése eltér a többiekétől. Nyugodtabb, megfontoltabb, nem verekszik, nem hangoskodik feleslegesen. Bőgő hangja tekintélyt parancsoló, nem erőit fitogtató. Ahogyan a tehének folytatása – hajlandósága – gyakoribbá válik, egyre több a vállalkozó kedvű bikák száma, ezzel a bőgés ereje is, mire a végén szinte zeng az erdő a hangversenytől. A bika világgá ordítja, hogy testileg felkészült az egészséges utódok nemzésére. Az ember is ordít ha fél, vagy ha dühös, a bika is bőg, a vágy extázisától.

TAKÁCS VIKTOR FELVÉTELE

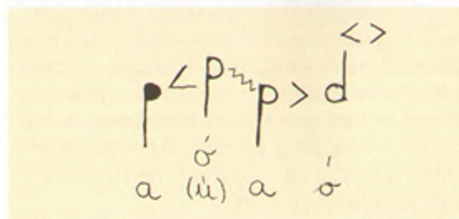
A SZARVASNÁSZ HANGJAI

A bőgőhang egyedileg jellemző, nincs két egyforma bőgés, nem egyszer különleges, furcsa hangokat is adnak. Akad olyan bika, amelyik csuklásszerű hanggal kezd, mások ordítanak, kevésbé variálják. Mint mindent, ezt is tanulni kell, mert a fiatal bikák első próbálkozásai csupán nyekergésnek minősíthetők. A középkorúak a lehangosabbak, tőlük zeng az egész erdő. A szorgalom jutalma, hogy a bőgés végére berekednek, és ilyenkor könnyen összetéveszthetők az öreg bikák ritkán és mélyen szóló morranásával. Az érett bikák viszonylag keveset bőgnek, sokszor naponta csak néhányszor harsognak bele a sötétségbe, viszont jelzésük imponáló, a „trónkövetelők” számára elegendő figyelmeztetés. Az állományát jól ismerő vadgazda, hivatásos vadász

bőgéséről felismeri bikáit, sőt a hangokból tudja, hogy mikor van egyedül, mikor keresi vagy tereli a teheneit, mikor epekedik, vagy éppen harcra hív.

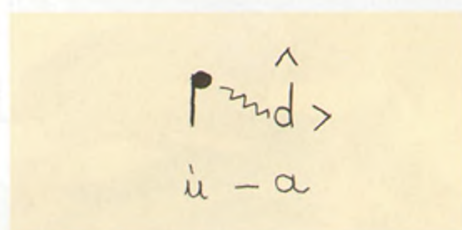
A bőgés módját, hangszínét, az egyes hangok ismétlődését voltaképpen leírni nem lehet, csak törekedni lehet rá. A tanulni vágyó vadászok ha jól megfigyelik az egyes variációkat, hamar felismerik, és hamarosan utánozni is tudják a szarvasok szerelmi dalművészetét. A bőgő bika hangtanilag talán monoton ugyan, de változataiban mégis élethűen fejezi ki a pillanatnyi kedélyállapotot, a vad dühöt, az ingerültséget, a harci kedvet, a támadó szándékot, a vágyódó óhajt, vagy éppen az elcsendesülő megbékélést. Mindenesre sokat, minél többet kell hallgatni, mert a legjobban a bikától lehet tanulni, nem tanártól. Ennek ellenére mindenki, aki valamilyen szinten elsajátította a bőgőkürt használatát, nem mellőzhetette tapasztalt mesterének iránymutatásait.

A bőgés jellemző hangjai, amelyek a népszerű szarvasbőgő versenyek követelményei is.

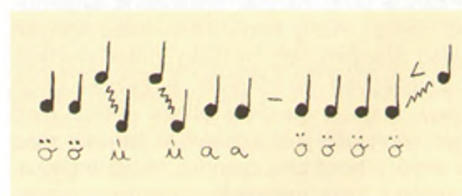
1. A tehent kereső bika hangja:

A kereső hang a zenei „G”. A végső hang majdnem egy terccel magasabb, amely hol hosszabb, hol rövidebb időközökben ismétlődik.

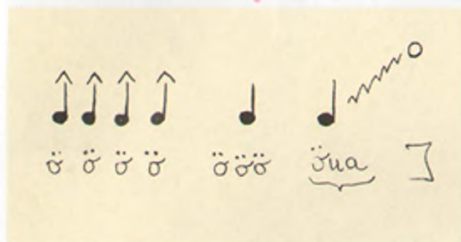
2. A tehent kereső öreg bika hangja:

A hangfekvés körülbelül „fisz”. A végső hang hosszú és lefelé halkul. A szólam nem ismétlődik olyan gyakran, mivel az öreg bika mindig keveset bőg.

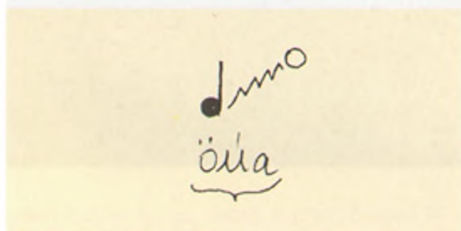
3. A teheneinél álló bika hangja:

Az elején kezdődő „ö” hangok inkább kedélyesek, halkabbak, aztán mindig jobban erősödnek, a végén van a „támadó” hang.

4. A támadó hang:

A kezdő hang szintén „fisz”. Egyike a bika legmélyebb hangjának, igen erős, „darabos” hang, amely a gégét igencsak igénybe veszi.

5. A harcra hívás hangja:

Ez a hang erős ingerültséget jelent, és mint a harcra hívás hangja, önállóan is előfordul. Az összes hang közül ez a vadul torzított hang a legerősebb. A hang időtartama fél-, háromnegyed másodperc. A torzítás olyan nagy, hogy a fanatikus jelzés „ö-u-á” még gyakorlott füllel is alig vehető ki. Ismerjük még a fekvő, pihenő bika csendes, hosszúra nyúlt, kedélyes lusta morgását, valamint a megriasztott bika mély, rövid böffenését. Ezen az elméleten alapszik a szarvasbikának a böggő kürt segítségével történő vadászata, amely nélkül nehéz terepen szinte lehetetlen boldogulni.

MIVEL BÖGJÜNK?

A vadászoltokban már mindenütt kapható a zöld műanyagból készült böggőkürt, amelyek közül a legjobb a márkás – és ennek megfelelően borsos árú – Faulhaber kürt. Praktikusak, összerakhatók, kis helyet foglalnak, mégis alig jobbak, mint a minden háztartásban megtalálható porszívók műanyag toldalék csövei, amelyekből a vékony csőfaluk miatt egészen elfogadhatóan lehet bögni. A régiek a petróleum lámpák cilindereire esküdtek, de alkalomadtán megteszi az alufólia papírkartonból készült csöve is... Mindezek ellenére a „profik” előszeretettel használják a magyar szürkemarha szarvából, vagy a tengeri triton csigából készített böggőkürtöket.

A szürkemarha tülök készítése rendkívül aprólékos, igényes munka. A tülköt belülről egész vékonyra ki kell kaparni, hogy megfelelő rezonancia legyen. Arra is figyelni kell, hogy a szájhoz vett része megfelelő átmérőjű legyen, legalább egy húszforintos takarja le, mert kisebb esetén nem jut elegendő levegő a tülökbe és így nehézkes a megszólaltatása. Nagy hagyománya van a triton csigának, sokan erre es-

küsznek, magam is beszereztem több különböző, hatalmas csigát. Áruk igen magas, még a tengerparti országokban is.

Ha a böggő megvan, fontos, hogy a kezdő vadász elsajátítsa, és gyakorolja a légzéstechnikát. Ugyanis sokakkal ellentétben, nem tüdőből kell fújni, hanem ahogy mondják „gyomorból”. Pontosabban: a rekeszizmok igénybevételeivel, nyitott torokkal kell kibocsátani a hangot és a levegőt a böggőbe. Ez kétségtelenül erősen igénybe veszi a torkot, mert igen hamar erős kiszáradást érzünk.

Nagy tévhit, hogy minden bikát meg lehet szólaltatni. A csapatbikát a rudlitol „elbögni”

szinte lehetetlen feladat. Megállítani, esetleg néhány lépést odébb csalogatni a sűrűből, vagy jó széllel a rudlit becserkelni, azt lehet, és aki csinálta, az tudja mekkora segítség lehet olykor ez is. Gyakorlati tapasztalat – és igen fontos tudni való – hogy ha böggő bikára cserkelünk, és böggünk, akkor mindig fiatalabb bika hangjával kísérletezzünk, mert az vezet eredményre. Ha nem így teszünk, annak gyakran az eredménye az, hogy a bika elhallgat. A böggőkürtöt a legeredményesebben a böggési idény vége felé, a második felében tudjuk használni.

Az úgynevezett kereső, a nászidővel el nem telt bikák minden bizonnyal válaszolnak a böggésünkre.

Természetesen jóval többet lehetne még mindezekről írni, beszélni, de célokom a kezdő vadászok számára történő segítség nyújtása volt. Aki hosszú évtizedek óta eredményesen vadászik böggő bikára, annak bizonyára megvannak a maga „praktikai”, amelyre esküszik. Egy azonban bizonyos: kellő akarattal, szorgalommal mindenki el tudja sajátítani, hiszen mindezek senkinek nem veleszületett adottságai. A gyakorlat rögzös útja – mint mindenben –

ebben is a mesterré válás egyetlen járható útja. Egy kívülálló talán meg sem értheti milyen sok örömet, tapasztalatot, megfigyelést nyújt a folyamatos önképzés. A böggés időszaka a szarvasvadászlat legszebb ünnepe, böggő bikát elejteni a vadász számára a vadászalmok beteljesülése, a vadászélet legnagyobb ajándéka. Tiszta szívből kívánom, hogy legalább egyszer az életben, minden kedves olvasónknak része legyen benne.

Homolya László

a Szarvasböggő Európa-bajnokság
2002. évi magyar bajnoka

A szakmai igényesség, a vadászati kultúra érdeke

Miként azt a címben is írtam, egyértelmű számomra, hogy a hivatásos vadászok egységes megjelenését szolgáló, igényes, kulturált formaruha bevezetése a vadászat-vadgazdálkodás szakmai és a hivatásos vadászok keresztül az egyetemes vadászati kultúra érdekeit szolgálja.

A környező országokban járva azt tapasztalhatjuk bárki, hogy hivatalos eseményeken, rendezvényeken, valamint a vadászatokon a hivatásos vadászok egyenruhában jelennek meg, mely viseletet általános elismerés övezi. A formaruha viselője szakmájához és rangjához illő tiszteletet kap szűkebb és tágabb környezetétől egyaránt.

Magyarországon ugyanez a kép sajnos nem ilyen egyértelmű. Öltözetünk túlságosan sokszínű, hiszen a terepmintás kommandós ruhától a túlcicomázott felöltőig igen változatos a kollégák ruhátára és a szakma társadalmi megítélése az öltözékeink sokféleségével igencsak arányos.

A Vadászati Kulturális Egyesület zászlajára tűzte egy egységes formaruha kialakításának, és viseletének ügyét. Az OMVK, mint a hivatásos vadászok érdekképviselői szervezete nagy örömmel vett részt ebben a munkában és folyamatosan képviseltette magát az FVM, az OMVV, és a VKE közreműködésével zajló egyeztetéseken, tárgyalásokon. A VKE országlátrészt vállalt a munka szervezésében, és ne vonjuk kétségbe a vadászati kultúra, a hagyományok tisztelete által vezérelt szándékát. Az ügy érdekében költségekre verte magát, hisz ő finanszírozta a különböző anyagú, szabású ruhatervek alapján a próbaöltözetek elkészítését, egyeztetett a gyártókkal és az értékesítésben részt venni szándékozókkal. A VKE lendülete és elkötelezettsége vezetett oda, hogy mára rendelkezésre áll egy szakmai grémium által kiválasztott, igényes, szép formaruha, melyet jó lenne viselnie a hivatásos vadászoknak olyan rendezvényeken, ahol a szakmát és munkáltatójukat is képviselik.

Enn úgy érzem, most értünk el egy kulcsfontosságú szereplőjéhez ennek a ruha történet-

nek, a hivatásos vadász munkáltatójához. A különféle szakmai szervezetek javaslatára előállított ruházatot ugyanis jelen pillanatban csakis és kizárólag a vadászatra jogosultak finanszírozzák meg az általuk kötelező módon alkalmazott hivatásos vadász számára. Az érvényben lévő jogszabály előírja ugyan formaruha viselését, illetve adásának kötelmét, de ezt a munkaadó-munkavállaló megállapodására bízta. A sokszor igen nehéz anyagi helyzetben lévő vadászatra jogosultak számára kötelező érvénnyel megszabni, hogy mely boltban és mennyiért kötelesek megvásárolni egy öltözet formaruhát, enyhén szólva is kétes értékű kötelezettség. Nekem magamnak is van több olyan öltönyöm, amit, ha kellett, ha nem köteles módon átvettem velem, de miután sem anyaga, sem szabása nem volt jó, soha nem viseltem. Az ilyen típusú kötelezettség nem igazán szerencsés, hiszen ezt a ruhát nem hordani, hanem viselni kell!

Ha el tudjuk hiteitni, fogadtatni a vadászatra jogosultakkal, lett-légyenek azok állami-, vadásztársasági-, vagy földtulajdonosi területek, hogy az általuk alkalmazott hivatásos vadász őket reprezentálja, mikor hivatalos helyen megjelenik, akkor jelentős lépést tettünk az ügy érdekében. Az adott területen vadászó és vadászatot irányító közösség vadászati kultúrához való kapcsolatát, hagyományokhoz, vadászvilághoz való ragaszkodását mutatja meg a hivatásos vadász akkor, amikor igényesen felöltözve vesz részt egy kötelező továbbképzésen, kíséri el a terület vendégét trófeabírálatra, vagy jelenik meg országos vadásznapon, netán megyei vagy országos küldöttként vesz részt hivatalos eseményeken. Hasonlóan fontos a területre érkező vendégek fogadásakor is jó benyomást kelthető módon öltözködni, hiszen ilyenkor egy kicsit az országot is képviseljük.

Jó lenne elérni, hogy a munkaadók írják elő a hivatásos vadászok számára megfelelő alkalmakkor a formaruha viseletét. Ehhez azonban mind a hivatásos vadászok, mind a vadászatra jogosultak részére biztosítani kell azt, hogy

megismerjék a VKE közreműködésével kialakított formaruhát, hogy módjukban álljon eldönteni, hogy a fentebb leírt célokat milyen módon, és arányos áron valósítja-e meg ez az öltözet. Erre a széles körben való megismertetésre minden alkalmat meg kell ragadni, pl. országos vadásznapi rendezvénysorozat, országos és megyei hivatásos vadász konferenciákat, kötelező továbbképzéseket. Biztos vagyok benne, hogy az OMVV a Kamarával karöltve továbbra is támogatja az ügyet és az általa szervezett eseményeken is teret és időt ad a formaruha bemutatására.

Végezetül szeretném hangsúlyozni, hogy a VKE jó szándéka és tenni akarása tiszteletre méltó, és ha ebben az ügyben olyan kiadásai merültek fel, melyeket nem tud hosszútávon nélkülözni, úgy az az igénye, hogy ezen számához valamilyen módon hozzájusson, nem tartozik az erkölcsstelenség kategóriájába.

Az OMVK érdekképviselői szerepéből következők, hogy továbbra is magáénak vallja a hivatásos vadászokat érintő összes hivatalos és civil kezdeményezést, és bízunk abban, hogy a megjelenés előtt álló FVM végrehajtási rendelet a formaruha ügyet megnyugtató módon kezelni fogja, s ebben a kérdésben egyértelmű helyzetet teremt.

A Kamara által felkért szakértői bizottság elkészítette a „Hivatásos vadász szolgálati szabályzat” tervezetét, melyet benyújtottunk a vadászati hatóságnak. Reményünk van arra, hogy a rendelet mellékleteként ez a szolgálati szabályzat is hamarosan megjelenik, s ezzel egy sor olyan kérdésben, amely a hivatásos vadász mindennapos munkavégzésének kétértelműségét támasztó akadály volt, jelentős előrelépést tudunk felmutatni.

A formaruha tehát csak egyike a hivatásos kollégák munkáját és annak körülményeit befolyásoló megoldatlan kérdéseknek és jó lenne minél előbb körültekintő módon megoldást találni rá.

Buzgó József
OMVK hivatásos vadász alelnök

EZ MÁR MINDENKI BÉLYEGE

Nagyot lépett előre a magyar „kacsa-bélyeg” értékesítése, július végén az ország postahivatalainak többségében megkezdődött az árusítása a „civil” lakosság részére is. Három hónapon keresztül tart a bélyeg-akció első fordulója, amely – külön műsor keretében, november 8-án – a nyeremény-játék sorsolásával zárul.

Mivel minden bélyeg egyedi sorszámmal van ellátva, a sorsolás alkalmával az október 30-ig értékesített példányok egyedi azonosító számai közül lesz a 3 fődíj kihúzva, s a nyertes számokat a Magyar VADÁSZLAP hasábjain, a www.vadaszlap.hu, a www.korridor.hu honlapokon jelentjük meg és függesztünk ki az értékesítési helyeken. Azok a szerencsés vásárlók, akik a kihúzott számú bélyegek boldog tulajdonosai, 10 napos, 2 személyes utazást nyernek Ausztráliába, Afrikába és a Duna-deltába. A nyereményeket az eredeti bélyeg átadásával lehet átvenni a sorsolás időpontjától számított 3 hónapon belül.

Szeretnénk, ha a külföldi gyakorlathoz hasonlóan – minden magyar horgász és vadász vásárolna (legalább) egy bélyeget engedélyének, vadászjegyének 2003.évi érvényesítése

alkalmából, ezért a bélyeg-akció második része elsősorban e két nemes szenvedély művelőinek szól. Ennek elősegítésére november 1-től a bélyeg megvásárolható az engedélyek érvényesítési helyein, a megyei vadászkamáráknál, a horgász-szövetségeknél, valamint a horgász- és vadászboltok egy részében. Meggyőződésünk, hogy ezt az 1500 forintos „luxuskiadást” – mely mindössze egy horgász-napijegy, vagy néhány tölteny ára – valamennyi horgász és vadász megengedheti magának, főleg, ha

ezzel hozzájárul az általa is „használt” természeti környezet megővéséhez, helyreállításához. A február 28-ig tartó értékesítési időszakban vásárolt bélyegek tulajdonosai között a Magyar VADÁSZLAP egy éves előfizetését, a hivatásos vadászok szaktáborjaiban beváltható vásárlási utalványokat sorsolunk ki.

Kifejezetten a ritkaságok gyűjtőinek szól, valamint értékes ajándéknak számít a kacsa-bélyeg keretezett formációja, amely tartalmazza az eredeti grafika számozott műnyomatát, Valaczkai Erzsébet festőművész eredeti aláírásával, valamint az azonos sorsszámú kacsa bélyeget, s a szintén azonos sorsszámú, de Amerikában hibásan kinyomtatott bélyeget is. A keretezett gyűjtemény ára 15.000 Ft (60 euro), melyet a VKE címén (1141 Budapest, Vízakna utca 23-b.) lehet megvásárolni, illetve utánvételt megrendelni.

A vadkacsák, a vadlibák, a gémekek, kócsagok, az énekes madarak ... a gímszarvasok, nyulak, fácánok ... a magyar vadvilág nevében:

Köszönjük!

MENET KÖZBEN

Egy év elteltével derült ki, hogy a megválasztott közös képviselőnek, de a vadászok jelentős részének sincs földterülete a vadászterületünkön. Magyarul nem azoknak adta haszonbérbe a közös képviselő tíz évre a vadászterületet, akikről a földtulajdonosi közgyűlés döntött. A szerződésben nem kötötte ki a bérleti díj inflációkövetését, a bérleti díj két-három évenkénti felülvizsgálatát, nem kért kauciót (melyet a vadászati törvény kötelezően) rögzít, mint a szerződés tartalmi elemét. Nos az illető kijátszotta, megkárosította a földtulajdonosokat. Elhatározta, hogy kézbe veszem az ügyet. Szerveztem a vadászterület földtulajdonosaitól egy egyesületet (jogi személy) és kíséreltetünk az illető visszahívására.

Az első nekifutásra nem sikerült, majd a másikra már igen. Ugyanis rendelkezünk az 50 százalék + 1 szavazattal a visszahívási és új választási döntés meghozatalakor. Ekkor a vadászati hatóság vonta kétségbe tiszteletes szándékainkat és nem fogadta el a közgyűlés döntését. Nem volt hajlandó a nyilvántartásába bejegyezni közös képviselőként személyemet, mint a földtulajdonosok egyesületének elnökét. Végül a Legfelsőbb Bíróság (egy ilyen kis ügyben, szinte vice) döntése után került sor a földtulajdonosi egyesület nyilvántartásba vételére. Ekkor már 1999 őszét írtuk a naptárban és közben a viaskodással eltelt több mint másfél év. Óhatatlanul felvetődik az emberben a kérdés, kinek, vagy kiknek milyen érdeke fűződött ahhoz, hogy a földtulajdonosok döntését semmibe vegye.

Az eltelt idő elegendő volt arra, hogy a haszonbérleti szerződést valójában érdemben már nem lehetett sem formai, sem tartalmi okokra hivatkozással a bíróságon semmiféle nyilvántartási vagy felbontási. Tettünk erre is kíséreltet, de a próbálkozásaink nem koronázta siker.

Természetesen minden ilyen próbálkozásunkat kis ellenszenv és kisebb-nagyobb büntetés kísérte a vadászkollégák részéről. Erre a sok közül csak egy példát hadd említsek. A vadászársaságunk fennmaradt egy özbakja, így eladhatóvá vált. Írásban kértem az IB-t hogy szeretném a kilövését megvásárolni. Elfoglalt földtulajdonos (300 ha) vagyok és kezdő vadász. A vásárlási szándékkal több hónap kilövési idő állt volna a rendelkezésemre.

A soron következő – pár nappal későbbi – közgyűlésen a vezetőség megszavaztatta a tagokat, hogy utasítsák el a kérelmet. Hát ennyit az együttműködésről jelenleg. Sok vadászbaráttal beszélgetve az ország különböző részein, megerősítenek, hogy igen, náluk is fennállnak ilyen és ehhez hasonló problémák. Elmondják, hogy sok helyen készülnek a földtulajdonosok visszavágásra az őket ért sok-sok igazságtalanság miatt. Ahogy a haszonbérleti szerződés hatodik évét kopatjuk – kifelé megyünk az időből – gyorsan el fog telni a hátralévő bő négy esztendő.

Elegendő időnek tartom, hogy a vadászársadalom ráébredjen arra, hogy jól értelmezze a vadászati törvényben a vadászati jog fogalmát... „a földtulajdon elválaszthatatlan része.”

Pergessük vissza egy kicsit az időt. Az 1996-ban ismertté vált vadászati törvényt 1997-ben kezdtük el végrehajtani, s ha emlékeznek, a vadászok – jól felfogott érdeküknek megfelelően – ugyancsak élen jártak a földtulajdonosi közösségek megalakításánál. Az adott vadászterület nagyobb földtulajdonosainak és a jegyzőinek közreműködésével megtörtént a földtulajdonosi közös képviselők „személyének” megválasztása és a földtulajdonosok közgyűlése még egy döntést hozhatott: hogyan kívánja a vagyonértékű vadászati jogát gyakorolni? Saját maga fog vadászni vagy bérbe adja. A törvény – kimondottan a vad védelmében – tíz évre szóló döntést ír elő, ennek megfelelően megnehezíti a döntések, azaz a vadászatra jogosult kilétének megváltoztatását.

A hasznosítási szerződések, az ehhez tartozó vadgazdálkodási üzemtervek elkészültek, a hatóságok jóváhagyták ... és a gyakorlat – menet közben – egyre több gondot és problémát vet fel. A viták mögött – alapvetően – két motívum vonulata fedezhető fel. Az egyik markáns vonulat, hogy a vadászni is akaró földtulajdonos – akár tagja a haszonbérli vadászegyesületnek, akár saját jogon vadászik – elégedetlen a vadászati lehetőségek nyújtotta részesedésével. A másik vonulat az érdekek diktálta emberi viselkedésre, a személyes ütközésekre, a kapcsolatok megromlására vezethető vissza. Minden más – helyi vagy országosan is jellemző – probléma e két vonulatban gyökerezethet.

Tisztában vagyunk azzal, hogy amikor lehetőséget kínálunk a megoldatlannak tűnő kérdések fölvetésére, eredendően nem zárhatjuk ki egyik vonulat felszínre kerülését sem ... mindaddig, amíg ez nem válik személyeskedéssé, amíg a megszólalásokat mederben tudjuk tartani.

A célunk egyértelmű: szeretnénk, ha mind a földtulajdonosok képviselőik, mind a vadászok és szervezeteik számára is okulás szolgáló tanulságok tárházát gyűjthetnénk össze lapunk hasábjain.

Elemi érdeke kell minden vadászni szerető embernek, hogy együttműködjön a földtulajdonosokkal, ha vadászni szeretne 2007-től kezdődően is. Továbbá rá kell jönni még egy nagyon fontos dologra. A jövőben nem lehet majd vadászni csakért-pitykéért, mint jelenleg. A földtulajdonos társadalom ráébredt ennek anyagi értékére, melyet most másként tesznek zsebre. Az őket megillető bevételeiből mások gazdagodnak, vesznek vadászhatást berendezéssel, terepjáró autót, mobiltelefonokat működtetnek, mert ugye mindenre futja. A földtulajdonos pedig hektáronként filléreket kap.

Be kell látnunk, hogy a vadászat is – mint több más (golf, szis, motorsónakázás, szőrfűzés) – a luxus szórakozás kategóriájába került. Ennek pedig ára van, illetve lesz. Természetesen van lehetőség a választásra is ami a jövőt illeti. Az egyik ilyen választás, hogy vásárolni kell a kívánt vadászterületen 30–100 hektár földet és megoldódik a vadászati ügy. Az illető vadász alanyi jogon bekerülhet a vadászati közösségbe. A másik lehetőség a bérvadászat. Biztos vagyok abban, hogy a földtulajdonos vadászok kisebb-nagyobb kilövési csomagokban vadászati lehetőséget kínálnak majd a vadászni szerető, akaró társaiknak, de egy biztos – nem a jelenlegi áron. Látnuk napjainkban is, hogy a földtulajdonos kiszolgáltattott, a természetnek a szeszélyes időjárás miatt, a felvásárlóknak az értékesítési nehézsége miatt, a bankoknak a hitelek törlesztése, a kamatfizetési kötelezettsége miatt, szinte a ráfordításai meghaladják a költségeit, ezért nem mindegy számára a vadászati jog átengedése, vagy egy kis „megnyugtató” kikapcsolódás.

Meg kell teremni számukra, hogy sokak, de sokkal rugalmasabban működjön a vadászati rendszer. Legyen joga az előbb említett földtulajdonosnak egy-egy évben más vadászni átengedni a jogát, aztán a következő évben azt igény szerint visszavenni. Ma tudjuk valamennyien milyen körülményez ez. Ki kell lépni az egyesületből, az általa befizetett jelentős belépési díj az egyesület kasszájában marad. Az új tag újra befizeti a belépési díjat az egyesületnek, meg minimum még annyit fizet a régi tagnak is. Jelenleg a nagy pénznek folytak ide-oda, csak a földtulajdonos nem lát ebből semmit. A vadászársasági elnök pedig éves beszámolójában arról ad számot, „jól gazdálkodtunk, vadászársak”

Hasonló javaslat az említett „korlátozott önálló vadászati jog” ügye.

Az országban egyre több az olyan földtulajdonos, akinek a földterülete jelentős vadászterületen belül. Pontosán fogalmazva 100–300 hektár közötti területre gondolok. Ezeknek a földtulajdonosoknak jogos az igényük, hogy a haszonbérli vadászársaság velük egyetértésben (a vadászterület azon részén mondjuk, ahol a legnagyobb tábla földjük van) jelölje ki a teljes földterületnek + 10 százalék figyelembevételével a vadászterületüket. Járuljanak a vadászterületük arányában a költségekhez (hivatásos vadász bér és bérjellegű költségeihez, autózemeltetési költségeihez, vadazonosító költségeihez, de vadkár esetében csak a területen lettekett vadkár költségekért). Legyenek jogosultak ennek az aránynak a figyelembevételével a kilövésre és a vadászásra is. A vadászattal kapcsolatos ellenőrzési jogok a jelenlegi rendszer szerint kiküldhet-

nek. A földtulajdonos akár a teljes vadgazdálkodást legyen jogosult átvállalni és legyen jogosult a részére biztosított kilövési jog és vadhús értékesítési jogára is, a vadászati szigorú szabályainak betartása mellett.

Az említett területek a jelenlegi vadászati biztonsági körzetek módosítása vagy minimális módosításával kijelölhetők. Tudom, hogy a jelenlegi vadászársasági tagok jól fel fogott döntése szükséges. Nem könnyű döntések ezek, mert könnyen gondoljuk, hogy a társasági tagokat egyenlő jogok illetik meg. Önmagában ez az állítás egyébként igaz, de szerencsésebb hosszú távra tervezni. Higgyék el nekem, hogy egy-egy ilyen gesztusértékű döntés megtérül és az is lehet, hogy kamatozol. Sok-sok feszültséget meg lehet ezúttal oldani és végül mindenki jól jár.

Tudjuk nagyon jól, a vadászatnak a barátságáról, az egymás iránti jó érzéséről, a vadászati élményekről kell szólni. Ha ezeket vita, veszekedés, feszültség terheli az egész nem ér semmit.

Megoldásra vár a lesek által elfoglalt terület a természetből való kiesésének kompenzálása. Különösen érinti erdős területek az erdőszeleket. Néhány fat kivágnak és építik a leset. Majd folyamatosan lekaszálják a természetes újulatot, mert a leset csendben kell megközelíteni a sikeres vadászat érdekében. A vadászati törvény rögzíti: a les felállításához a földtulajdonos engedélyre van szükség. Amikor ezt megfogalmaztam jelenlegi társaságom vezetőinek, bizony csak néztek rám. Már megint akadékoskodom. Pedig nekem is öt év kellett ahhoz, hogy ráébredjek arra, igen ez enzim, mint földtulajdonost megillet és semmi köze ennek a közvetlen területhasználati díjnak a vadászati jog díjához. Ezek után kérdeim én, honnan tudnák az idős földtulajdonos néni, bácsi, ha mi nem világosítjuk fel törvényes jogaikról.

Szükségessé és indokoltnak ítélem, hogy a vadászati hatóságok feladatkörébe tartozzon a földtulajdonosi közös képviselőkkel való kapcsolattartás. Elfogadhatatlan, hogy csak a vadászatra jogosulttal, a vadászársaság vezetőivel tartják a kapcsolatot. Őket tájékoztatják, informálják a vadászattal kapcsolatos dolgokról, jogszabály módosításokról. A vadgazdálkodással kapcsolatosan semmilyen információt nem szolgáltatnak a földtulajdonosi közös képviselőnek. Ha bármire (de ezek is csak utólagos adatok) kíváncsiak vagyunk – földtulajdonosi közgyűlésen a résztvevők tájékoztatása miatt – súlyos díj megfizetése után kapjuk meg az Országos Vadgazdálkodási Adattárból. Miért nem tudhat a földtulajdonosi közösség arról (az engedélyezés pillanatában csak egy másolat kérdése), hogy a vadászati hatóság milyen vadfajokból mennyinek a kilövését engedélyezte, majd pótkilövésenként milyen indokkal adott újabb engedélyt vadkilövésére. Nem jó ez a titkolódzás, mert elég sérülékeny a kialakult bizalom. A jelenlegi helyzet csak tovább gyengíti a földtulajdonos és vadász kapcsolatát.

Dombóvári J. Tibor
földtulajdonosok közös képviselője
(vadász)

Nyílt levél

LAMPERTH MÓNIKA
BELÜGYMINISZTER ASSZONYNAK!

Tisztelt Belügyminiszter Asszony!

Tisztelettel kérem a választ arra, hogy miért vagy megkülönböztetett állampolgára hazánknak?

Jövőre töltöm be 75. életévemet, és félévszázada, 50 éve vagyok vadász.

Számomra korántsem státusz szimbólum a vadászat, mert 25 éves koromban, a háború után volt lehetőségem arra, hogy vadász lehessen. E nemes sportot szerető társaimmal együtt sokat tettünk a vadászat fejlesztéséért. 1995-ben munkásságomat a Hubertus Kereszt Arany fokozatával ismerték el azok a társaim, akik közvetlen közelről ismertek. Mi vagyunk azok, akik a háború pusztításai után vadászok lehettünk és úgyszólván a semmiből teremtettünk világra szóló eredményeket. Vad akkoriban jószerint nem volt, évente 8-10 naptól fejenkénti társadalmi munkával, számtalan lemondással, áldozattal és önfegyelemmel teremtettük meg a később híressé vált vadgazdálkodásunk feltételeit és későbbi látványos eredményeit. Nem értem a társadalmat, akiket segíteni, megtartani kellene, azokat szinte üldözik, hátrányos helyzetbe hozzák. A Kamara ugyan figyelembe vette munkánkat, de minden más „hivatalos” szerv az ellehetlenítésünket akarja. Úgy érezzük, a fő cél az idős vadászok kirekesztése, kisemmizése. Magam és a feleségem összesen több mint 80 évig fizettük a társadalombiztosítás nem kevés díját. A gépjármű-vezetési jogosítványt például megadják 2 évre, pedig az is „veszélyes üzem”, akár tömegszerencsétlenséget is okozhat egy figyelmen kívül hagyott vadász orvosi vizsgálatért fizetnünk kell 3000 forintot, de ez még semmi, mert a rendőrségnek ennek eredményét egy fiatal hölgy külön írja be 1300 forintért, és csak egy évre vagyok alkalmas arra, hogy elhúzzam a puská billentyűjét. Szeretném megkérdezni az illetékest – ha tudnám, ki az – hogy miért Ő mondja meg az orvos helyett, hogy egészségügyileg és fizikailag alkalmas vagyok a vadászatra? És miért csak egy évre? Az orvos ugyanis azt mondja, arra hivatkozik, hogy Ő akár több évre is megadná, de a jelenlegi szabályok nem teszik lehetővé. Ezt érdemeltük sok évtizedes fáradságos munkánkért?

Mindezekre várok választ Öntől, a magam és a sorscsapott társaim nevében:

Tisztelettel:
Mucsi Sándor
Évenként kötelezően átvilágított,
kisnyugdíjas, de még vadász

HÁT EZ ŐRÜLET

... és még csak remény sincs, hogy változik a helyzet. Csak egyfolytában mondogatják az arra hivatott érdekképviseleti szervek, csak éppen az érintett hatóságok nem hallják meg ezeket a mondogatásokat!

Ja, azt még nem is mondtam el, miért vagyok felháborodva.

Hát az orvosi, a fegyverek műszaki vizsgája és a fegyvertartási engedély meghosszabbítása ép ésszel nem követhető rendszerre miatt. Éppen kifogtam az összes marhaságot, úgy egybe, mert 60 év felett – jóval – járok.

Na, szépen sorjába.

Tények: lejárt a fegyvertartási engedélyem (barna könyv 2001-ben éppen egy éve), az orvosi alkalmasság 2002. augusztus 25-én, két fegyverem (sörétes, golyós) műszakija 2002-ben (erre nem írtak hónapot), míg a másik golyósé, majd 2003-ban. Nyugodtan vadászom. Szerencsémre egy alkalommal az ismerősök körében szöbeszéd tárgya lett az ő engedélyei ügye. Rohanás haza. Iratok, engedélyek elő és a kétségbeesés, hiszen azt mondták, ha lejárt a fegyvertartási engedélyem, az szabálysértési ügy, bíróság stb. Nesze neked nyugdíj.

Rohanás a házi orvoshoz, vizsgálat (az a zacskó meg lóg, de lőni azt tudok doktor úr!), alkalmassági igazolás 2 évre (60 év felett!), illetékbélyeg, mégpedig 4000,- Ft összegben, soronkívüliség káépében!

Műszaki a két vadászfegyverre vonatkozóan. Egy kis telefonálgatással, segítséggel viszonylag gyorsan megy. Igaz, adnak mind-egyikről három dokumentációt (átvételi igazolás, vizsgálat díjáról bizonylat, apró kis igazolvány az ötéves érvényességről) és kérnek érte 8700,- Ft-ot. (4500,- Ft/golyós, 4200,- Ft/sörétes)

Írány a rendőrhatalóság. Tetőtől talpig átvizsgálják, még a táskámat is. Szerencsére egyikünk se sípol, de sorszámat kapunk a számokat köpködő kis dobozból. Várjuk a sorszámmunk villogását a kezelő, ügyintéző ablakok fölött. Megjelenik az enyém... és most jön a frász... megbüntetnek az egyéven lejárt miatt.

Az egész történetben ekkor következett a legkellemesebb rész. Egy nagyon kedves rendőr asszony búbájosan intézi az ügyemet, csak előbb vegyek 3900 forint illetékbélyeget a hosszabbítási kérelemre és az orvosi alkalmassági bizonylat átvételének igazolására (!), amit én töltök ki: 1300 forint illetékbélyeget. Ismétlem... az orvosi igazolás átvételét igazoló A/8-as lapra, amin csak a személyi adataim szerepelnek. Hihetetlen! Megúsztam a büntetést!

De a fegyvertartási engedélyemet nem hosszabbítják meg. Előbb előre egyeztetett napon kijön a rendőrhatalóság a lakásomba, megnézik, előírászerűen tárolom-e a vadászfegyvereimet, meg a lőszereket.

Ha majd mindent rendben találnak, akkor azt írásban rögzítik, és utána telefonon behívják a rendőrségre – második alkalom – és akkor meghosszabbítják a fegyvertartási engedélyemet 4 évre, az orvost meg 2 évre.

Ugye, hogy ez örület!... és még nincs vége.

Két év múlva lejár az orvosom – remélem, megérem – egy év múlva a második golyósom műszakija, tehát jövőre is, meg azutáni évben is intézmem kell fegyverügyet, és a mátról számított harmadik év marad „üresen”, amikor nem kell intézni semmit. De aztán a negyedik évben beindul megint a verki. Ezek az időtartamok még véletlenül sincsenek egymással köszönőviszonyban, hacsak nem követek el polgári engedtelenséget és rizikót vállalva bevárom azt az öt évet, amikor ügyis kell műszakira vinnem két vadászfegyvert... és akkor megyek orvoshoz... meg a rendőrségre.

Hát ez egy jó buli az államnak, nem nekem, mert a rohangáláson kívül mindösszesen 18 100,- forintomba került ez az örült futam, a jogszabályok egyeztetés nélküli megalkotása. Nem baj. Csak meg kell élni ezeket az időtartamokat, és a nyugdíjamat kellene emelni, mert ugye bennünket sújt leginkább a história.

Itt tartunk... és ez tényszerű!

Dr. Balázs István
nyugdíjas vadász

NA, ÉS?

Ez a szállóigévé vált „indulatszó” egyre gyakrabban hallható olyan esetekben, ha valakinek bevonják a vadászjegyét. Tény, hogy cseppet sem esnek pánikba a delikvenssek, mert bármit is követek el, a „megoldások” száma nem csekély. Először is az elkövetőn és a határozatot hozón kívül nem tudja meg senki. Az elkövetés helyén is csak sejtik, mert hivatalos értesítést soha nem kapnak. Nos, a gyakorlat szerint a jogerőre emelkedés „átfutási ideje” minimum kettő, de inkább három év, mert van első és második, de az egész bíróságon meg lehet támadni. Az utóbbitól tudjuk, hogy egy sztárügyvéd alkalmazásával megerősítve, a legjobb védekezés a támadás. Mindaddig ugyanis a Dunán rengeteg víz (fej) lefolyik, szépen telik, múlik az idő. Sőt, az eljárás alatt évente még érvényesíteni is lehet a még nem jogerősen bevont vadászjegyet, amiért többeket a gutaütés kerülgethet. A vadászjegy bevonása után még igazán

hosszan lehetne sorolni a fennmaradó vadászati lehetőségeket meghívott vendégként, vadkár-elhárítóként, kül- és belföldi bérvadászokként...

A vadászakamara megalakulása idején arról volt szó, hogy a köztestület egyik legfontosabb feladata lesz, hogy megakadályozza az „egérüt”-keresőket egyik megyéből, a másikba. A nyilvántartást végző számítógépek összekötése kiszűri majd az állandó lakóhelyüket átjelentgetőket. Nos, ez úgy tűnik, csak vágyálom maradt, ugyanúgy, mint az etikai vétségek nyilvánossága. Az Alapszabály szerint ugyanis: „... Az etikai tárgyalás nyilvános. A nyilvánosság a tárgyalás bármely szakaszában az etikai eljárás alá vont kamarai tag, vagy jogi képviselője kérelmére kizárható. Az etikai tanács indokolt esetben a nyilvánosságot hivatalból kizárhatja.” [10. § (2.) bek.] Magyarán: általában véve nyilvános, de ha netán úgy akarják, akkor nem. És vajon ki szeretné, ha nem muszáj? Mindezek

– természetesen – jól jellemzik a belső kommunikációs rendszerünk működését, illetve éppen annak képtelen ellentmondásokkal tűzdelt tarthatatlanságát. A felfüggesztett jogú, vagy kizárt kamarai tagról valahonnan, valamilyen formában értesülnünk kellene. A nyilvánosságot, a lapunkban történő közzétett felajánlottuk már számtalanszor, de választ sem kaptunk rá. Így aztán az illető „erdővédelmi tevékenység” kizárólag az elkövetők érdekeit védik a többséggel szemben. Feltéve, de meg nem engedve, ezt azért talán senki nem így akarhatta. Csak mint annyi más, éppen így alakult, „magától”, mint a prés alá tolt púpos gyerek. Ha pedig ez ilyen formában nem jó nekünk, akkor miért hagyjuk? Miért vagyunk egy lépéssel mindig hátrébb, mint a minden hájjal megkentek? Így ugyanis teljesen komolytalan az egész dolog, s a bújócska pedig inkább kedvezőtlen, mint bármennyire is visszatartó erejű.

HoZso.

VENDÉGSÉGBEN

AHOL KUN NYELVEN SZÓL A MIATYÁNK

Dr. Györfy Lajos Keviben született, ilyen nevű település azonban nincs Magyarországon. Pontosabban: a térképen és a települések jegyzékében nincs. Kevi az ősi türkevei családok leszármazottainak az emlékezetében és tudatában él, nemzedékről-nemzedékre hagyományozódva. A turisták Türkevére kérnek jegyet, az elszármazottak Kevibe mennek haza...

– Kevi, azaz Türkeve már Szent László király idejében templomos hely volt. Tehát kora Árpád-kori település. Aztán az 1200-as évek közepén, a tatárok elől hátráló és IV. Béla királyunktól menedéket nyert kunok szálláshelye lett. A kunhalmok mellett az Ecseg-pusztán felszínre került aranyozott ezüst tarsolylemez is erről tanúskodik. 1978 óta itt, Bácsalmáson vagyok itthon, de amíg csak élek, otthon mindig Keviben leszek...

Dr. Györfy Lajos állatorvos, a Földművelésügyi Minisztérium járványügyi osztályának egykori munkatársa, a MAVOSZ volt főállatorvosa, a neves kynológus, küllem- és teljesítménybíró, 2001 decemberében ünnepelte 75. születésnapját. Friss, serény, tevékeny. A kedves és szép Mária asszony, dr. Hartai Mária városi bíró dr. Györfy Lajos harmadik felesége – és éppen huszonhat évvel fiatalabb, mint a férje. Szóval Györfy doktor nyugodtan letagadhatná a korát. Komoly tempót diktál. Még tíz perc sem telt el azóta, hogy megérkeztem, de máris a második történelemleckénél tartunk.

– Nézd ezt a bikát! 1970-ben meghívást kaptam Zalából egy selejt bikára. Akkor a MAVOSZ-ban dolgoztam, bejelentettem hát a meghívás tényét a főtükárnak, ahogy illik, ahogy elvárták. A bezerédi vadásztársaság volt a vendéglátóm. December volt. Barkácsolunk. Szépen volt szarvas. Egyszer sikerült megközelítenünk egy rudlit. Kinéztem egy jó selejt bikát és meglőttem. A megyei fővadász kísért, és persze a helyi elnök. Mikor eldőlt a bika, szegény a fejéhez kapott: Miért azt lőtted, doki?! Hát nem láttad ott azt a szép nagyot...?! Azt szántuk neked... Szóval, muszáj volt követni a rudlit, meg kellett lőnöm a na-

„Ekkora bikát még Kádár elvtárs se lőtt...!”

gyobb bikát, már csak azért is, mert állítólag már két külföldivel is kibabrált. A lövés után elugrott, elég kalandos körülmények között vettük birtokba. Nem mondom, remegni kezdett a lábam, amikor közvetlen közelről megláttam...

Most az ebédülő főfalat díszíti. Pompás, kárpáti típusú trófea. A jobb szár 118,30, a bal 118,20 centiméter. A szemágak 37,50, illetve

37,80 centiméteresek. Az ágak tényleges száma 15.

- És a súlya?
- Papíron 11,52 kilogramm a hivatalos súlya...
- Hogy hogy papíron...?
- A valóságban ugyanis 14,10...!
- És a magyarázat?
- A történelem a magyarázat. Amikor Vallus Pál hírére vette, hogy mit lőttem, hivatott. Remeggett az idegességétől. „Hogy jössz te ehhez? Ekkora bikát még Kádár elvtárs se lőtt...!” A világi kiállításra azért elvitték, igaz az elejtő neve helyén a vadásztársaság szerepelt...

Az 1971-es budapesti vadászati világi kiállítás trófea katalógusa a 112. oldalon, a 343-as kiállítási sorszám és a magyar nemzeti kiállítás 23-as sorszáma alatt valóban a bezerédi Zalavölgyi Vadásztársaság nevére jegyzi dr. Györfy Lajos bikáját. Minden más trófeánál a tényleges elejtő neve szerepelt. A 22-es sorszám alatt például Bischof József, a 24-esen W. Schulte. Az „anonim” trófea 231,45 nemzetközi és 227,82 Nádler-pontot kapott. A rangost Marlon Schuster Lentiben zsákmányolt, 251,83 nemzetközi pontot elért trófeája vezette. A második helyen Joachim Schausberger gamási, míg a harmadikon Hans von Auloch lábodi bikája állt, 249,37, illetve 246,13 nemzetközi ponttal. Kádár János Telkiben zsákmányolt trófeája 228,50 nemzetközi ponttal a 35. helyen szerepelt a nemzeti rangsorbán...

– De a történet folytatása is érdekes és tanulságos. Minden ismerősöm azt mondta: Öregem, ezt te sohasem látod többet. Nem is merem jelentkezni érte. Egyszer aztán megszólalt a telefon, és Tóth Sándor azt kérdezte: Meddig őrizzük még a trófeádat...?! Mondanom se kell, repültem érte. De nem fért bele a Trabantba. Vennem kellett hát egy tetőcsomagtartót, s úgy parádéztam végig a fővárosban a hatalmas trófeával...

Dr. Györfy Lajos könyvekkel, emléktárgyakkal, az őseit ábrázoló festményekkel zsúfolta otthonában tulajdonképpen minden a közelebbi és távolabbi történelemről szól. Előkerül egy könyv: Maderspach Viktor Páreg-Retyezát című kötete, dr. Vajna és Társa kiadásában, Kittenberger Kálmán előszavával, 1935-ből. A megsárgult belső címdalalon a szerző dedikációja. „A bajnok a mesternek, őszinte szeretettel és barátsággal...”

– Ki volt a „mester”...?

– Anyai nagyapám, Clauder Kálmán. Az ő nagyapja pedig a thüringiai Koburg herceg fővadásza, akit aztán a felvidéki birtokára helyezte a herceg. Clauder Kálmán és Maderspach Viktor Erdélyben találkoztak és vadásztak együtt, ahol is a nagyapámnak fűrészüzeme volt. De apai ágon is vadászott minden őszön. Édesapám például híres fogolyvadász volt...

A jogász végzettségű, majd a bécsi Keleti Akadémián tanult idős dr. Györfy Lajos, a türkevei múzeum igazgatója, Türkeve és a Nagykunság tudósaként szerzett magának országos, sőt európai hírnevet. Németül, angolul, franciául, oroszul, szlovákul, törökül beszélt, de értette az arabot is. Rokoni és munkatársi kapcsolatban állt Györfy Istvánnal, a neves néprajzkutatóval, akinek nevét a történelmi jelentőségű népi kollégium is őrzi. Idős Györfy Lajos gyűjtötte és írta le a „Kun Miatyánk” kevi változatát.

Az erdőgazdaságok vérebvezetőinek találkozója Gyulajon. A kép bal szélén dr. Györfy Lajos

Cito von Bieberstein. Éveken át minden verseny abszolút győztese volt

– „Bezon atamaz kemze kekte / Szenlészen szen adon / Doson szen küllön...” – mondja dr. Györffy Lajos félig lehunyt szemmel, és a szobát a mélybe merült múlt és a távoli sztyeppek hangulata tölti be. A szavakat nem értem, de nem csengenek idegenül, sőt, mintha már hallottam volna őket valahol...

– Az első vadászatok élményét is apámnak köszönhetem – mondja egy kis idő múlva dr. Györffy Lajos. – Egy-egy busirozás alkalmával 15-20 foglyot is löttünk. Fogoly és nyúl rengeteg volt, fácán alig. A patronokat is apám készítette, az én feladatomban a kapszlisz volt... Az első nyulamát 1938 telén lőttem, egy egycsővű, húszas vadász flóberttel...

– A kutyák szeretete is családi örökség?
– Ez az egy dolog az, amit nem otthonról hoztam! Nem volt kutyakultusz, nem voltak kutyák. Adametz Leo, a kevi patikus volt az egyetlen kivétel, neki volt egy fekete rövidszőrű német vizslája. Az én kutyás életem Felsőgödön indult. Félix Endre bácsi „fertőzött meg”, tőle kaptam az első magyar vizslámat is, Csibészt, aki Kittenberger Kálmán Szikrájának a kölyke volt...

– Meséj róla...
– Pesten laktam, nem voltak megfelelő lakáskörülményeim, így aztán Csibész Fodor Tamás jóvoltából az Állatkert madárházában kaptam menedéket. De ez nem volt megoldás. Vé-

Nem adnak esélyt az öregségnek. Dr. Györffy Lajos felesége 93 éves nagypapjával, aki éppen most cserélte le a Trabantot egy nagyobb teljesítményű, négyütemű autóra...

Mária asszony éppen huszonhat évvel fiatalabb, mint a férje

gül is elajándékoztam Oszvath Sándornak, aki az unokabátyám. Ő gazdálkodott, bár mozgássérült volt. Mentek a szekéren, és ha nyúl ugrott a lovak elé, a betanított lovak félre léptek, bátyám lepuftította a nyulat, Csibész pedig leugrott érte a kocsiderékből és szépen felvitte. Egyszer tetőfedő dolgozott a közelben. A zsuppot gondosan előkészítette, összecsomózta, majd szép sorjában felhordta az aprócska kévét a tetőre. Csibész nézte egy darabig, majd a szájába kapott egyet, s a létrán felkapaszkodva hordani kezdte ő is...

A vadászok tenyésztése, tartása, kiképzése és szakszerű alkalmazása terén óriási fejlődés következett be az elmúlt az évtizedekben. Különösen igaz ez a vérebkultusz és kultúrát illetően. Pák Dienes 1829-ben megjelent „Vadásztudomány” című könyvében már írt a véreből, azaz a „sebes vadat nyomozó” kutyáról. De a valódi ösztönzés külföldről érkezett. 1894-ben Erfurtban megalakult a Hirschmann Egylet, 1901-ben pedig az Osztrák-Magyar Véreb Egylet. A szép ívű fejlődésnek az első világháború vetett véget. A második után pedig szinte már semmi sem maradt. A tenyészetek tönkre mentek, a hozzáértő vérebvezetők elesetek, fogságba kerültek, vagy külföldre menekültek.

– 1967-ben a MAVOSZ keretein belül Korcez Andrással kezdtük a vadászoktatást „bolygatni”. Nagy volt az érdeklődés, az a nézet uralkodott ugyanis, hogy a jövő a nagyterítékű fácánvadászoké, ahol a kutya csak

zavar. A vérebbel kapcsolatban is közömbösöset tapasztaltunk. Hiába jelentek meg cikkek, érvelések „népgazdaság hasznosságukkal” kapcsolatban. 1968-ban mégis sikerült összehívni egy értekezletet és végre megkezdődhetett a vérebegylet újjászervezése, az útkeresés a Nemzetközi Véreb Szövetség felé...

Dr. Györffy Lajos 1974-ig a vérebosztály titkára volt, de azóta is minden jelentős rendezvény részese. Néhány év óta saját vérebet is tart, sőt Kálisztói Csalfának kölyke is van, Szarvaslesi Cibles. Kimegyünk hozzájuk, gyönyörködünk bennünk, élvezzük rajongó szeretetüket.

– Tudod, hogy mi az a Cibles...?
– Nem.
– Nos, az egy hegy, egy havas Erdélyben. És azt tudod, hogy miképpen sikerült Magyarországon visszahonosítani az erdélyi kopót...?
– Sajnos, azt sem...

– Pedig szép történet! Készültünk a világhírállításra. Fodor Tamással, Farkasházy Miklóssal azt a feladatot kaptuk, hogy dolgozzuk ki a kutyabemutató koncepcióját. Azt mondtuk: legyen a magyar fajták bemutatója. Mutassuk be a magyar vizslát mindkét szórvaltozatban, a magyar agarat és az erdélyi kopót. Jó. De kiderült: erdélyi kopó nincs, 1943 óta nem volt bejegyzett alam. Fodor Tomi szerzett egy erdélyi címet, ahol jó tenyésztő volt. Nyisztor Péter volt a tulajdonos, Máramaroszigeten. Be is hozta a kölyköket Marosvásárhelyre. A hazaszállításuk rám várt. Egy székely ember csinált két szép faladát, felraktuk egy kiskocsira és hoztuk-toltuk az állomás felé. Báró Kemény János, az író és Claudi Kálmán, a nagybátyám húzta, én toltam a kocsi. Mondhatom szép kép volt. A gondok a határállomáson jelentkeztek. Jött egy szigorú határőr százados és azt kérdezte, van-e személyi poggyász? Van. Mi? Két kiskutya. Kifutott a fejéből a vér. És engedély a fináncminisztériumból? Az nincs. És miért nincs? Mert ehhez a szállítványhoz nem kell – mondtam kétségbeesetten, egy vakmerő ötletnek engedelmességgel. És miért nem kell? – Mert ez különleges szállítvány... Közlemb hízta magamhoz, s azt mondtam: Tudja, a maguk nagyfőnöke is vadász meg a miénk is. Együtt is gyakran vadászunk. És Ceausescu elvtárs most két kiskutyát küld Kádár elvtársnak... Ha úgy gondolja, hogy nem vihetem tovább, kérem adjon erről egy igazolást. Mondhatom, dermedt csend lett. Aztán hirtelen elhatározással azt mondta: Ne mozduljon innen, beszéljek a főnökkel...!

– És amikor visszajött...?
– Azt kérdezte nagy szigorúan, hogy mikor ittak a kiskutyák...

Az emlékekkel teli ház féltett kincse a családi címér

Békés Sándor

Mire szabad vadászni?

Szeptemberben: gimsszarvasbika, tehén, üdő, borjú – őzbak – mulfonkos, mulfonjú, jerka, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – házi görény – nyest – borz – aranyakál – tőkés, bójti, csörgő, barátréce, kerceréce, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Októberben: gimsszarvasbika, tehén, üdő, borjú – dambika, tehén, borjú – őzsuta, gida – mulfonkos, mulfonjú, jerka, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranyakál – fácánkakas – fácánytök – fogoly – vetési lúd – nagyillic – tőkés, bójti, csörgő, barátréce, kerceréce, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Egész évben: vaddisznó kan, süldő, malac – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutya – mosómédve – dolmányos varjú – szarka – szajka.

SZEPTEMBER

Őszelő, avagy Szent Mihály hava

A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	h m
1. Vasárnap		5 02	18 25	23 02	14 42	
2. Hétfő		5 04	18 23	23 56	15 43	
3. Kedd		5 05	18 21	–	16 37	
4. Szerda		5 06	18 19	1 03	17 21	
5. Csütörtök		5 08	18 17	2 20	17 57	
6. Péntek		5 09	18 15	3 42	18 26	
7. Szombat		5 10	18 13	5 06	18 52	● 4 10
8. Vasárnap		5 12	18 11	6 31	19 15	
9. Hétfő		5 13	18 09	7 54	19 38	
10. Kedd		5 14	18 07	9 17	20 02	
11. Szerda		5 16	18 05	10 38	20 30	
12. Csütörtök		5 17	18 03	11 58	21 02	
13. Péntek		5 18	18 01	13 13	21 42	D 19 08
14. Szombat		5 20	17 59	14 21	22 30	
15. Vasárnap		5 21	17 57	15 18	23 27	
16. Hétfő		5 22	17 55	16 04	–	
17. Kedd		5 24	17 53	16 40	0 30	
18. Szerda		5 25	17 51	17 09	1 37	
19. Csütörtök		5 26	17 49	17 32	2 44	
20. Péntek		5 28	17 47	17 52	3 51	
21. Szombat		5 29	17 45	18 10	4 56	O 14 59
22. Vasárnap		5 30	17 43	18 27	6 01	
23. Hétfő		5 32	17 41	18 44	7 04	
24. Kedd		5 33	17 39	19 02	8 08	
25. Szerda		5 34	17 36	19 22	9 13	
26. Csütörtök		5 36	17 34	19 47	10 19	
27. Péntek		5 37	17 32	20 16	11 26	
28. Szombat		5 38	17 30	20 54	12 31	
29. Vasárnap		5 40	17 28	21 43	13 33	C 18 03
30. Hétfő		5 41	17 26	22 43	14 28	

Az őszi kezdete 23-án 5 óra 56 perckor (KözEI)

OKTÓBER

Őszutó, avagy Szent András hava

A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	h m
1. Kedd		5 43	17 24	23 53	15 15	
2. Szerda		5 44	17 22	–	15 38	
3. Csütörtök		5 45	17 20	1 11	16 24	
4. Péntek		5 47	17 18	2 34	16 51	
5. Szombat		5 48	17 16	3 58	17 15	
6. Vasárnap		5 50	17 14	5 22	17 37	● 12 18
7. Hétfő		5 51	17 12	6 47	18 01	
8. Kedd		5 52	17 10	8 12	18 27	
9. Szerda		5 54	17 08	9 36	18 58	
10. Csütörtök		5 55	17 06	10 57	19 36	
11. Péntek		5 57	17 05	12 11	20 22	
12. Szombat		5 58	17 03	13 13	21 18	D 6 33
13. Vasárnap		5 59	17 01	14 04	22 20	
14. Hétfő		6 01	16 59	14 43	23 27	
15. Kedd		6 02	16 57	15 14	–	
16. Szerda		6 04	16 55	15 38	0 35	
17. Csütörtök		6 05	16 53	15 59	1 42	
18. Péntek		6 07	16 51	16 17	2 48	
19. Szombat		6 08	16 49	16 34	3 52	
20. Vasárnap		6 10	16 48	16 51	4 56	
21. Hétfő		6 11	16 46	17 08	6 00	O 8 20
22. Kedd		6 12	16 44	17 27	7 05	
23. Szerda		6 14	16 42	17 50	8 11	
24. Csütörtök		6 15	16 41	18 18	9 18	
25. Péntek		6 17	16 39	18 52	10 24	
26. Szombat		6 18	16 37	19 36	11 27	
27. Vasárnap		6 20	16 35	20 31	12 24	
28. Hétfő		6 21	16 34	21 36	13 12	
29. Kedd		6 23	16 32	22 49	13 52	C 6 28
30. Szerda		6 24	16 31	–	14 25	
31. Csütörtök		6 26	16 29	0 08	14 52	

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN
BOROS ZOLTÁN
AKVARELLJE

Mire szabad vadászni?

Szeptemberben: gímszarvasbika, tehén, üdő, borjú – őzbak – mullonkos, mullonjuh, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – házi görény – nyest – borz – aranyakál – tőkés, bőjti, csörgő, barátréce, kerceréce, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Októberben: gímszarvasbika, tehén, üdő, borjú – dámbika, tehén, borjú – őzsuta, gida – mullonkos, mullonjuh, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranyakál – fácánkakas – fácányúk – fogoly – velési lúd – nagyllik – tőkés, bőjti, csörgő, barátréce, kerceréce, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Egész évben: vaddisznó kan, süldő, malac – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutyá – mosómedve – dolmányos varjú – szarka – szajkó.

SZEPTEMBER						
Őszelő, avagy Szent Mihály hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap kelte nyugta		A Hold kelte nyugta		Fázisa h m
1. Vasárnap		5 02	18 25	23 02	14 42	
2. Hétfő		5 04	18 23	23 56	15 43	
3. Kedd		5 05	18 21	--	16 37	
4. Szerda		5 06	18 19	1 03	17 21	
5. Csütörtök		5 08	18 17	2 20	17 57	
6. Péntek		5 09	18 15	3 42	18 26	
7. Szombat		5 10	18 13	5 06	18 52	● 4 10
8. Vasárnap		5 12	18 11	6 31	19 15	
9. Hétfő		5 13	18 09	7 54	19 38	
10. Kedd		5 14	18 07	9 17	20 02	
11. Szerda		5 16	18 05	10 38	20 30	
12. Csütörtök		5 17	18 03	11 58	21 02	
13. Péntek		5 18	18 01	13 13	21 42	D 19 08
14. Szombat		5 20	17 59	14 21	22 30	
15. Vasárnap		5 21	17 57	15 18	23 27	
16. Hétfő		5 22	17 55	16 04	--	
17. Kedd		5 24	17 53	16 40	0 30	
18. Szerda		5 25	17 51	17 09	1 37	
19. Csütörtök		5 26	17 49	17 32	2 44	
20. Péntek		5 28	17 47	17 52	3 51	
21. Szombat		5 29	17 45	18 10	4 56	O 14 59
22. Vasárnap		5 30	17 43	18 27	6 01	
23. Hétfő		5 32	17 41	18 44	7 04	
24. Kedd		5 33	17 39	19 02	8 08	
25. Szerda		5 34	17 36	19 22	9 13	
26. Csütörtök		5 36	17 34	19 47	10 19	
27. Péntek		5 37	17 32	20 16	11 26	
28. Szombat		5 38	17 30	20 54	12 31	
29. Vasárnap		5 40	17 28	21 43	13 33	C 18 03
30. Hétfő		5 41	17 26	22 43	14 28	

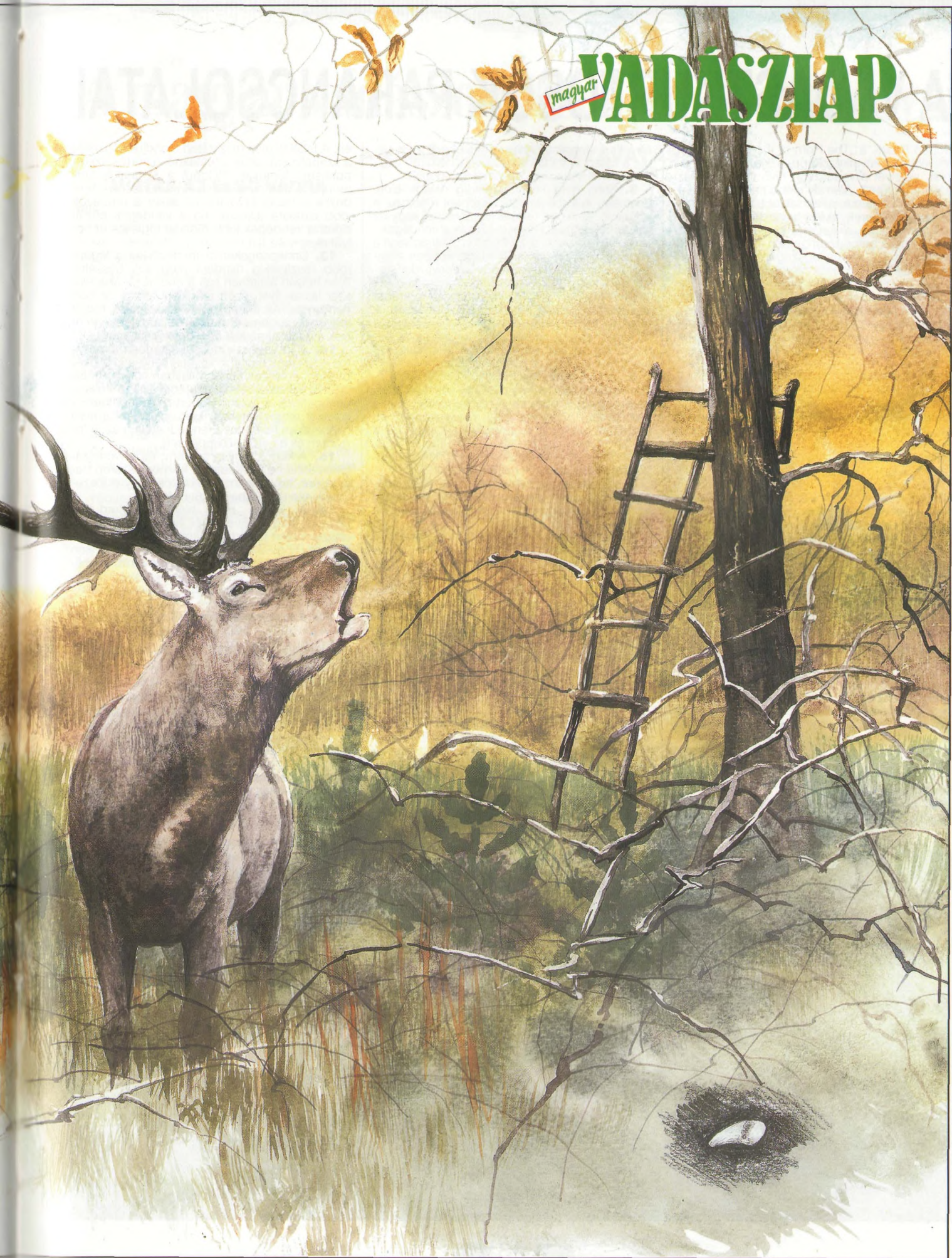
Az őszi kezdete 23-án 5 óra 56 perckor (KözEI)

OKTÓBER						
Őszutó, avagy Szent András hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap kelte nyugta		A Hold kelte nyugta		Fázisa h m
1. Kedd		5 43	17 24	23 53	15 15	
2. Szerda		5 44	17 22	--	15 38	
3. Csütörtök		5 45	17 20	1 11	16 24	
4. Péntek		5 47	17 18	2 34	16 51	
5. Szombat		5 48	17 16	3 58	17 15	
6. Vasárnap		5 50	17 14	5 22	17 37	● 12 18
7. Hétfő		5 51	17 12	6 47	18 01	
8. Kedd		5 52	17 10	8 12	18 27	
9. Szerda		5 54	17 08	9 36	18 58	
10. Csütörtök		5 55	17 06	10 57	19 36	
11. Péntek		5 57	17 05	12 11	20 22	
12. Szombat		5 58	17 03	13 13	21 18	
13. Vasárnap		5 59	17 01	14 04	22 20	D 6 33
14. Hétfő		6 01	16 59	14 43	23 27	
15. Kedd		6 02	16 57	15 14	--	
16. Szerda		6 04	16 55	15 38	0 35	
17. Csütörtök		6 05	16 53	15 59	1 42	
18. Péntek		6 07	16 51	16 17	2 48	
19. Szombat		6 08	16 49	16 34	3 52	
20. Vasárnap		6 10	16 48	16 51	4 56	
21. Hétfő		6 11	16 46	17 08	6 00	O 8 20
22. Kedd		6 12	16 44	17 27	7 05	
23. Szerda		6 14	16 42	17 50	8 11	
24. Csütörtök		6 15	16 41	18 18	9 18	
25. Péntek		6 17	16 39	18 52	10 24	
26. Szombat		6 18	16 37	19 36	11 27	
27. Vasárnap		6 20	16 35	20 31	12 24	
28. Hétfő		6 21	16 34	21 36	13 12	
29. Kedd		6 23	16 32	22 49	13 52	C 6 28
30. Szerda		6 24	16 31	--	14 25	
31. Csütörtök		6 26	16 29	0 08	14 52	

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN
BOROS ZOLTÁN
AKVARELLJE

magyar **VADÁSZLAP**

magyar **VADÁSZLAP**

A VADÁSZKÜRTÖSÖK PARANCSOLATAI

Robert Ruark, a „The Horn of the Hunter” című művében a következőképpen írja le azt az érzést, amelyet a vadászkiáltás hívó szava ébreszt az emberekben. „Van aki előbb hallja meg a vadászkiáltást, mások csak később. És akadnak balsorsú emberek, akiket bilincsbe vertek a város aszfaltjárdái, akiket arra kárhoztatott a sors, hogy örökké betondzsungelben éljenek. Ez a lét félelmetesebb, mint a legszegényebb tanganyikai halász élete. Ezek a szerencsétlenek sosem hallják meg a vadászkiáltást.”

Miként azonban a legtöbb férfi lelkében, bennük is ott rejtőzik a mélységes vágyakozás: ösztönösen válaszolni szeretnének a vadászkiáltás hívó szavára. Ilyenkor gyorsabban ver a szívük, hevesebb a lélegzetük. Vajon mi ez; talán egy atavisztikus emlékezés őseinkre, arra akik először öltek doronggal, aztán dárdával, majd nyílal, végül löfegyverrel. Nem fontos, hogy az illető bátor, vagy gyáva. Még a megfélemlített, galamblelkű könyvmoly is génjeiben őrzi – ha csak elcsökevényesedett formában is – az egykori vadász ősei örökségét, és ha meghallja a vadászkiáltás hangjait a szíve, ha félnék is, de megdöbben...

Az idézet is igazolja, hogy mára a civil és a vadászember között talán erős érzelmi kapocs a vadászkiáltás nosztalgikus hangja, hiszen köztudott: a zene mindenkié.

Az is nyilvánvaló, hogy a jól felkészült, etikai tudással és etikettbeli jártassággal felvértezett vadászkiáltás, a harmadik évezred küszöbén ugyanolyan fontos szerepet tölt be a vadászati kultúra terén, mint tette azt akár több száz évvel ezelőtt. Ezért megkülönböztetett módon fontos a vadászkiáltás megjelenése és viselkedése mind a vadászaton, mind az ünnepségeken.

A vadászkiáltás etikai és illemtani – etikett – részét két oldalról – a megjelenés és a viselkedés oldaláról – közelítjük meg. Mindkettő egyformán fontos és összetartozó. Azok a hivatásos és sportvadászok, akik vállalják a vadászkiáltással járó önképzést és munkát, sajátos főszereplői lesznek a vadászaton, a vadászünnepeknek és azoknak a rendezvényeknek, ahová meghívják őket. Lássuk hát pontokba szedve a vadászkiáltás alapvető etikai és etikettszabályait:

1. A kiáltás mindig ápoltnak és az alkalomhoz illően jelenjen meg.
2. Vadászaton az öltözködésben mindig az időjáráshoz kell alkalmazkodni. Itt a kiáltás mellett

egyetlen elengedhetetlen tartozék van, ez pedig a kalap. A vadászkiáltás a vadászaton vagy a terítéknél soha nem kürtölhet hajadonfótt.

3. Soha nem késhet, mindig mások előtt, pontosan kell megjelenni. Roppant kínos az a szituáció, amikor a reggeli köszöntőnél vagy az esti terítéknél, a kiáltásokra várnak a vendégek.

4. Ha részt vesz a vadászaton, esetleg segít a rendezésben, felállás előtt mindenképpen ellenőrizze ruházatát. Az esetleges szennyeződések (vér, sár, stb.) a ruházatot meg kell tisztítani.

5. A kiáltás a vadászaton központi szerepet kap, emiatt sokszor fényképezik, videózzák. A fénykép sokszorosan adja vissza az esetleges hibákat, például: ferdén áll a kalap, nincs begombolva az ing vagy a kabát, a nyakkendő nincs megigazítva, a kiáltás helytelen tartása...

6. A kiáltás valamikor hírközlő eszköz volt. Ebben a szerepkörben ma már egy sokkal modernebb eszköz váltotta fel, és ez nem más, mint a mobiltelefon. A felállás előtt mindenképpen ellenőrizze, hogy a telefonját kikapcsolták-e és erre figyelmeztették-e kiáltás társaikat is. A mobiltelefon a vadászkiáltás időzített bombája, ezért időben kell hatástalanítani.

7. A ruházat legyen alkalomhoz illő, vadászias. A terepen minden elfogadott, a lényeg az, hogy alkalmazkodjon a normákhoz, de ne is legyen túl feltűnő, hivalkodó.

8. A terepen és különböző rangosabb rendezvényeken törekedjünk a vadászkiáltás használatára, ha több kiáltás van, akkor az egységes viseletre.

9. Míg a terepen elengedhetetlen a kalap viselete, addig terepen ez nem kötelező.

10. A kiáltás felállása úgynevezett kis terpeszben történik. Ez azt jelenti, hogy a két láb vállszélességig nyitva, a kiáltás a jobb kézben a kiáltóval a jobb combra fektetve. A bal kéz csipőre téve.

11. Ez az állás a kiáltás felállása. Ebből a helyzetből csupán akkor mozdulhat, ha az éppen aktuális szignált kell fújnia. Ilyenkor egy lendületes mozdulattal a szájához emeli a kiáltást és elfújja a megadott melódiát. A bal kéz közben folyamatosan a csipőn van. A szignál végeztével újból a jobb combra helyezi a kiáltást, és az ünnepség vagy a beszéd alatt végig ebben a pozícióban áll.

12. Terítéknél, idegen területen mindig kérjük ki a rendezők véleményét a kiáltást illetően.

A felállás előtt diszkréten mondjuk el azokat a szabályokat, amik a terítéknél a kiáltás szempontjából fontosak. Például a szignál sorrendjét, a pontos felállást. Ha a kiáltások a rendezők soraiból kerülnek ki, akkor a rendezők jobb oldalára álljanak, ha a vendégek közül, akkor a vendégek jobb oldalán foglalják el helyüket.

13. Ünnepségeken a rendezőkkel a legapróbb részletekig mindent meg kell beszélni. Ilyen helyen általában sok a civil néző, akik először látnak ilyet, ezért rendkívül fontos az első benyomás. Az ünnepségen a szereplők között legyenek megbeszélve azok az apró jelek, amelyek a pontos kezdést és a befejezést irányítják.

14. A jó vadászkiáltással szemben támasztott egyik legfontosabb követelmény, a jó állóképesség. A feszes kiáltás állásban sokszor több órán át kell rezzenéstelen arccal állni. A hosszú ünnepségek a Szent Hubertus misék, bizony sokszor megkövetelik a kiáltóktól ezt a nem mindennapi feladatot. Elengedhetetlen az önfegyelm és az erős állóképesség.

15. A kiáltás legyen szerény, és a vadászaton soha ne törekedjen a központi szerep betöltésére, ne akarjon a rendezők vagy a főszereplők szerepkörében feltűnni.

16. A kiáltás nem hívívó. Előfordulhat ugyanis, hogy egy-egy téli hétvégén több vadászterületen is kiáltóknak kell. Nem megengedhető az, hogy a kiáltás a vadászatonról, azokon esetlegesen észlelt hibákról vagy hiányosságokról a szakértő és a bennfentes hangján beszéljen. Ilyen téren mindenképp diszkrétnak és visszafogottnak kell lennie.

17. A vadász kiáltás magát sohasem „ajánlja”. A jó vadászkiáltást a területgazdák amúgy is a tenyerükön hordozzák. Nincs szükség arra, hogy érdemeiket magasztalva beajánlják magukat egy-egy kiváló vadászterületre.

18. A vadászkiáltás legyen méltó képviselője, követe a magyar vadászati kultúrának, tisztelje és ápolja a hagyományokat, legyen toleráns más értékekkel szemben. Vállaljon vezető szerepet, és legyen irányítója a magyar vadászati kultúrának, amelyet képvisel. Segítse a vadászokat abban a munkában, amit évtizedek, évszázadok óta végeznek a magyar vadállomány, vadászati kultúra fenntartásáért.

Agyaki-Buzgó

A magyar vadászok viselkedési szabályai

A VADÁSZIAS VADÁSZAVATÁS

AVATÁS AZ ELSŐ VADRA

Illik:

- a teríték megszemlélése után – ünnepélyesen – felavatni az első vadját sikeresen elejtő vadászt.
- hogy az avató személye tekintélyes, jó példát mutató, igaz vadász legyen.
- még az avatás megkezdése előtt levágni az avatópálcát, amely ne legyen se hosszabb, se rövidebb cca. egy méternél.
- az avatópálca vastagabb végét úgy megfagraggni, hogy oda az elejtett vadfaj és a vadászterület neve, valamint az avatás dátuma beírható legyen.
- egy emléklapot is kiállítani a felavatott vadász számára.
- az avatandó vadászt a lőtt vadja mellé terdeltetni ... ebben az esetben az avatópálcát a jobb vállra kell helyezni, vagy az avatandó vadászt a lőtt vadjára fektetni ... ebben az esetben az avatópálcával a nadrág ülepére kell finoman (!) sújtani.
- hogy az avatandó vadász – minden esetben – a lőtt vadra helyezze a nyitott zárdugattyújú golyós vagy a megtört sörétes fegyverét.
- az avatónak megtanulni az avatás szövegét:

Légy mindig igaz vadász, nemes lelkű, türelmes és udvarias.

Védd, tiszteld és szeresd a természetet.

Ne csak lódd, etesd, gondozd is a vadat.

A szép lövés legyen a büszkeséged, de ha sebezted, kötelességed a vad kitarító keresése és szenvedésétől való megváltása.

Tiszteld és ápolj a magyar vadász hagyományokat, oszd meg élményeidet barátaiddal, és amit megtapasztaltál, add át az utódoknak.

az első pálcáütés után:

(a vadfaj neve)-vadásszá fogadlak a vadászat védőszentjének, Szent Hubertusznak a nevében.

a második pálcáütés után:

Felavatlak az igaz magyar vadászok és a magyar vadászati szervezetek nevében.

a harmadik pálcáütést követően:

és felavatlak, (a vadfaj neve)-vadásszá fogadlak a magam nevében.

Vadászataidon Diana istenasszony fogadjon kegyeibe, és sokszor díszítse kalapodat a töret.

- a felavatott vadásznak gratulálni.
- az avatópálcát vagy -pálcákat megbecsült vadászati ereklyeként megőrizni, trófeaként kezelni.

Nem illik:

- az avatás jó kedvű, baráti szertartását brutális, kulturálatlan „ütlegeléssé” silányítani.
- hogy az avatón kívül más vadászok is pálcázzanak.
- megfélemedezni az avatópálca, az emléklap átadásáról.

- „elveszíteni” az ünnepélyesen átvett, egyszerű botból vadászati ereklyévé vált avatópálcát.

AZ ÚJ VADÁSZOK FOGADALOMTÉTELE

Illik:

- az új vadászok ünnepélyes fogadalomtételét évente egyszer megszervezni. Ez történhet a megyei vadásznapon közösen vagy a vadásztársaság ünnepi rendezvényén.
- az ünnepélyes fogadalomtételt minden új vadász számára lehetővé tenni.
- minden új vadásznak, ha igaz vadásszá kíván válni, hogy az ünnepélyes fogadalomtételen részt vegyen.
- az új vadásznak illendően – vadásziisan! – a fogadalomtétel ünnepélyességének megfelelően öltözködni.
- a fogadalom szövegét az új vadásznak úgy elmondani, hogy közben a bal karjukat esküre tartják, a jobb tenyerüket a szívükre helyezik.
- emléklapot átadni az új vadásznak, amelyen – emlékeztetőül – a fogadalom szövege van kinyomtatva:

„Én ... (az új vadász vezeték- és keresztnéve) fogadom, hogy a magyar vadászok táborának méltó tagja kívánok lenni. Tiszteletben tartom és védem a természetet, a benne élő élőlényeket, különösen az általam és vadásztársaim által terítékre hozott vadat. Betartom és betartatom a vadászat írott és íratlan szabályait, mindig a biztonságos és sportszerű vadászatra törekszem. Áldozatkészen ápolom a vadászat hagyományait, folyamatosan fejlesztem szakmai tudásomat, hogy hozzáértésemmel, viselkedésemmel, magatartásommal a kulturált, igaz vadászok közé kerülhessek. Isten engem úgy segítjen.”

- az új vadászok fogadalomtételét további ünnepélyes ceremóniával (dísztőr vállra helyezésével, az új vadász erényeinek elmondásával, stb.) látványossá, emlékeztetéssé tenni.

Nem illik:

- engedni, hogy fogadalmat tegyenek azok az új vadászok, akik nem az eseménynek megfelelő öltözetben jelennek meg a fogadalomtételre.
- a fogadalomtételt komolytalanná tenni, elrontani a saját és mások talán soha meg nem ismételtélhető élményét.
- A felavatott vadásznak a nyilvánosság előtt ünnepélyesen tett fogadalmukról megfélemedezni.

A VADÁSZ TEMETÉSE

Illik:

- minden elhunyt vadásztársunk temetésén az adott vadászközösség nevében és költésére legalább egy koszorút elhelyezni.

- megkérdezni az elhunyt családját, hogy igényli-e a vadászi temetést.
- az adott vadászközösség vezetőinek tisztában lenni azzal, hogy kit tekintenek saját halottjuknak és ennek megfelelően intézkedni.
- a vadászi temetésre az elhunyt vadász barátait, vadásztársait meghívni.
- a meghívottak listájának összeállításához a gyászoló család segítségét kérni.
- ha az elhunytat a vadászközösség saját halottjának tekinti, a ravatalt is vadásziisan feldíszíteni.
- az elhunyt vadászati elismeréseit, kitüntetéseit egy zöld párnán a ravatal előtt elhelyezni.
- ha a vadászi temetés kürtjelek elfújásával kezdődik és azzal is ér véget. A temetés alatt a közismert gyászzenével, vadászi zene is szólhat.
- az elhunyt ravatalánál – ünnepi vadászuháiban – díszőrséget állni. Ha erre nem tart igényt a család, akkor a ravatalozó előtt díszsorfal között vigyék az urnát vagy a koporsót.
- a temetésre elhozni és az elhunyt tiszteletére meghajtani az adott vadászközösség zászlóját. (Ha megyei vagy országos tisztségviselő volt az elhunyt, illik legalább a megyei zászló meghajtásával tisztelegni.)
- a temetésen résztvevő vadásznak a vadászkalapjuk jobb (!) oldalán töretet viselni, amit a szertartást követően a sírhantra vagy a virágok közé tesznek.
- a temetés vadász szervezőinek a kalaptöretéről előre gondoskodni és az érkező vadászoknak kiosztani.
- az adott vadászközösség vezetőinek az elhunytól a vadászlapokban néhány sorban megemlékezni.
- az elhunytól az első közösségi találkozó (közgyűlés vagy vadászat) alkalmából legalább egyperces néma gyászsal megemlékezni.
- amennyiben erre lehetőség van (például a vadász ház kertjében) az erre érdemes vadászoknak emlékfát ültetni, emléküket ezzel is megőrizni.

Nem illik:

- a vadászi temetést vagy ennek bármely részletét az elhunyt családjára ráerőszakolni.
- elkésmeni és a temetésről korábban távozni.
- a temetés ideje alatt megfélemedezni a mobiltelefon kikapcsolásáról.
- a vadászi temetésre vadászkalap nélkül érkezni.
- a vadász ravatalánál, a sírhantnál, egyáltalán a temetőben díszsorfüzet löni.

(A következő számunkban a kutyás vadászat és a vadászati közélet viselkedési szabályaival zárjuk sorozatunkat. A teljes illemtan szövege a KÓD-EX c. kiadványban olvasható el, amely a hivatásos vadászok szakboltjaiban, illetőleg a VKE irodájában vásárolható, rendelhető meg. Ára: 2500 forint.)

Csekő Sándor

VIDECZ FERENC

ETIKA-PATIKA

GROTESZK TUDÓSÍTÁSRÉSZLETEK A JÖVŐBŐL

A barlang előtt elhasznált gumibroncsokból rakott máglya ég, pontosabban csak gyomorforgató, orrfacsaró bűzt árasztó füsttömeg gomolyog. Körülötte gyanús alakok kóvályognak, látszólag teljesen céltalanul. Réveteg tekintetükön, bizonytalan mozdulataikon látszik: valamilyen kábítószert hatása alatt állnak, vagy csak egyszerűen idült füstmérgezésben szenvednek. Nem messze tőlük elszenesedett facsonk meredezik a vastag, szennyes felhórétegtől borított ég felé. Távolabb rozsdamarta roncsok éktelenkednek; járművek vagy harci eszközök lehettek valaha. A jelen generáció már nem ismeri egykori rendeltetésüket.

Az inkább majomra, mint emberre emlékeztető lények egyike torkaszakadtából üvöltöni kezd:

– Hús kell! Hús kell! Hús kell!

A többiek – mintegy parancsra – átvesszik a jelszót. Kórusban skandálják, miközben a nagyobb nyomaték kedvéért földről felragadott, kormos köveket, más egyéb limlomokat ütogetnek egymáshoz.

Odabenn a barlangban – lángoló fahasábok fényénél – két férfi nézegeti a mennyezet felbecsülhetetlen korú és értékű állatárzásait: bölényeket, vadlovakat, őstulokokat, óriásszarvasokat. Árnyékuk minden mozdulatukra kísértetiesen táncol a meredek, néhol füst mellírozta, repedésektől szabdalt kőfalon. A fiatalabb ember kissé elfogódott hangon kérdezi:

– Ezeket a graffitiket te csináltad, Lo-gi-ka mester? Csodálatos kezud van! Boldog vagyok, hogy engem választottál tanítványodnak...

– Sokat beszélés, fiam, ebből előbb-utóbb kellemetlenségeid származnak. Különben e freskók sok ezer évesek. A miénket megelőző jégkorszak idején készítette őket egy tehetséges elődünk. Zsenialitása a nemrég kipusztult, úgynevezett civilizált embereket is főhajtásra készítette.

– Civilizált emberek? Kik voltak ők, és miért haltak ki?

– Hosszú történet, valamennyi részletét magam sem ismerem pontosan. Mindössze annyit tudok, hogy a civilizációt a harmadik világháború pusztította el, amely abban különbözött az előző kettőtől, hogy nem katonai tömbök vagy nemzetek harcoltak egymás ellen, hanem minden ország lakói két vagy több

pártra szakadtak, és ádáz viták után belefogtak egymás öldöklésébe. Mivel legelőször a harci eszközöket előállító gyárakat semmisítették meg, a küzdelem „csak” az utolsó töltényig tartott. Időközben megsemmisült a föld élővilágának – beleértve az emberiséget is – csaknem kilencvenkilenc százaléka. Amikor már nem volt mivel (de főként mivel) háborúskodniuk, a látványos ütközetek véget értek, de még ma is sok társunk hal meg rejtélyes körülmények között. A nukleáris katasztrófa és a tűzvészek következtében áthatolhatatlan felhórétteg vette körül bolygónkat. Szerencsére a tudósok – mintha sejtették volna a jövődő eseményeit – még idejében klónoztak néhány egykori, régésrég kihalt állatfajt: a mamutot, őstulkot, óriásszarvast, barlangi medvét, kardfogú tigrist, amelyek hajdanán is jégkorszaki körülmények között éltek, így ma is boldogulnak valahogy. Igaz, utóbbi két faj előlünk fogyasztja el az élelem egy részét, de egységek szerint – a biológiai egyensúly fenntartása érdekében – rájuk is szükség van.

Odakintről egyre erősebben hallatszott a tömeg fenyegető skandálása. Aztán hirtelen csend támadt, amely nem tartott sokáig, mert az egybegyűltek ismét harsogni kezdtek:

– Tika! Tika! Po-li-ti-ka!

Amikor már vagy ötvenedszer ismétlődött a fura szöveg, Lo-gi-ka megvetően legyintett:

– Megérkezett Po-li-ti-ka, a törzsfőnök. Ő aztán ért a köznépi nyelvén! Elég néhányszor elmakognia: „Lesz hús! Lesz hús!”, miközben ütemes tapssal kíséri zseniális szónoklatát, és a sok ostoba máris transzba esik. Önmagukról és egymásról leszaggatott rongydarabokat, állatbőröket lobogtatnak fejük felett. Képesek akár reggeltől estig üvöltöni a nevét, pedig még soha, egyetlen ígéretét sem teljesítette.

– Valóban, mester, hogy lehet éppen ez az ostoba Po-li-ti-ka a főnök?

Az idős művész a fiú szájára tapasztotta tenyerét, így fojtva bele a további kérdéseket. Majd miután alaposan körbepillantott, nem hallja-e valaki a szavait, halkabba fogva folytatta:

– Igaz, hogy rém ostoba, de övé a törzsből a legnagyobb bunkó. Márpedig az a hatalom jelvénye, mindenki fejét hajtja előtte.

– Úgy hallottam, mester, hogy korábban nem Lo-gi-ka volt a neved. Igaz ez?

– Erről nem szívesen beszélek, de neked elárulom: igaz. Eredetileg Esz-ti-kának hívtak, művészettörténész és híres festőművész voltam. Po-li-ti-kának nem tetszett, hogy négytagú nevet viselek, ezért felajánlotta, hogy szerény járandósággal kinevez a barlangrajzok őrzőjének és karbantartójának, ha megelégszem egy rövidebb titulussal. Ellenkező esetben Fa-bat-ka – alias Re-to-ri-ka – sorsára jutok. Nem volt más választásom, felvettem néhai nagyapám nevét, őt hívták Lo-gi-kának. Abból indultam ki, hogy az igazi, értékes művészet nem nélkülözheti a logikát. Jelenlegi szerepkörömre ugyan nincsen szükség, de Po-li-ti-ka számára megnyugtató, hogy csak ritkán hagyom el a barlangot. Nagylelkűen megengedte, tartsak tanítványt. Így kerültél ide, fiam. Tehetséges vagy, kár lett volna, ha beállsz a füstelvezők közé. Felfedeztem egy őseink által nem ismert barlangszakaszt, amit – bár a vének által összetákolt törvény tiltja új alkotások létrehozását – saját rajzainkkal díszíthetünk. Ez legalább értelmes elfoglaltság! És ki tudja, talán az utókor értékelné fogja fáradozásunkat.

– Köszönöm, mester! Rövidesen abba a korba érek, amikor nevet kell választanom. Hogy bizonyítsam irántad érzett hálám és tiszteletemet, felveszem egykori nevedet: Esz-ti-ti-kának fognak hívni. Ígérem, megszolgálom!

– Eszedbe ne jusson, te szerencsétlen! Ha a főnök megtudja, máris egy mamut ormánya elé küld! Ha megfogadod a tanácsomat inkább legyél Tak-ti-ka! És ha nem csak viseled e szót, hanem jelentésének szellemében is cselekszel, egy napon még sokra viheted!

– Látom, mindenben a javamat akarod, bölcs Lo-gi-ka! Mondj valamit nagyapádról is! Ő mivel foglalkozott?

– Tudós ember volt, sokan fordultak hozzá ügyes-bajos dolgaikkal, tanácsát kérve. Mivel mindenkit megvédett a hatalmaskodóktól, rövid időn belül igen népszerű lett. Eredetileg abban a tágas, kényelmes barlangban lakott, amelyet most a törzsfőnök bitorol drágalatos famillájával. Amikor Po-li-ti-ka hatalomra került, minden indoklás nélkül kilakoltatta nagyapámat. Később az emberek még sokszor keresték ott jötevényüket, aztán lassacskán maguktól rádöbben-

tek: ahová befurakodik a politika, ott kár logika után kutatni.

– Szavaidból arra következtetek, hogy megszünt nálunk a demokrácia. Hiszen a főnök akarátának senki nem mer ellenszegülni! Vagy ha valaki még is megteszi, pórul jár.

– Hát... akadnak még néhányan a régi ellenzék soraiból, akiket tekintélyük miatt nem lehetett kivonni a forgalomból. No, meg valami látszat-demokráciát Po-li-ti-kának is fenn kell tartania. Csakhogy a szóban forgó személyek mozgási és vélemény-nyilvánítási szabadságát erősen korlátozták. Vitáik a főnökkel jelentéktelen dolgokról folynak. Ilyen például a legősibb mesterség körül zajló perpatvar. Po-li-ti-ka azt hangoztatja, hogy a legősibb mesterséget bizonyos leányok gyakorolják, mint például az általa is ismert Fa-lat-ka és Nya-lat-ka. A főnök megingathatatlanul látszó érve, hogy e foglalkozáshoz nem kell szerszám, míg az ellenzék által prioritást élvező vadászat csak megfelelő kellékekkel lehet sikeres.

– Ugyan, mester, ez neveléses! Mit lehetne kezdeni Fa-lat-kával vagy Nya-lat-kával szerszám nélkül?

– Megállj, hebrencs ifjonc! Po-li-ti-ka olyan eszközökre gondol, amit nekünk, embereknek közügyességünk segítségével kell előállítanunk. Vele szemben az ellenzék legtektélyesebb alakja – mondhatni, vezére – E-ti-ka amellett teszi le a garast, hogy igenis a vadászat a legősibb mesterség. Bizonyos szexuálisan intelligens hölgyek csak lényegesen később találták ki, hogy szolgáltatásaik ellenében úgy is húshoz juthatnak, ha nem vesznek részt nap mint nap a zsákmányul kiszemelt állatokkal vívott, életveszélyes küzdelemben. A sikeres vadászok zsákmányuk egy részével szabadon rendelkeznek, amit jogukban áll – némi gyönyörökért – a nyilvános barlangokban elherdálni. Sőt, E-ti-ka még ennél is tovább ment, amikor azt merte állítani, hogy Po-li-ti-ka – eme barlangok használata fejében – sápot szedet a lányoktól, ami demokratikus jogtörzsben közönséges zsarolásnak és korrupciónak meg vagy féltucatnyi egyéb törvénysértésnek minősül. Leleplező nyilatkozatát azon vadászok vallomására alapozta, akik elmondták, hogy a hölgyek a kialakított húsadagon kívül ragadozó-fogakat is követeltek tőlük, melyeket nem sokkal később a főnök nyakában és mellén láttak viszont. Az ellenszolgáltatásokat különben is E-ro-ti-ka gyűjti be, aki köztudottan Po-li-ti-ka szeretője. A főnök – az osztalékon kívül – tőle kapja meg, amit pszichopata felesége képtelen nyújtani neki.

– Való igaz, a törzsfőnök nyakában fűzészámra csörögnek a férfiúi bátorság kitüntető bizonyítékai, pedig mindenki tudja, hogy soha egyetlen barlan-

gi medvét vagy kardfogú tigrist, de még csak egy nyamvadt vadkant sem volt képes leteríteni. És E-ti-ka nem fél a megtorlástól? Kemény ember lehet!

– Valóban az, de egyben remek taktikus is, aki ügyesen válogatja meg szövetségeseit. Közéjük tartozik Pa-ti-ka, a varázsló, aki a gyógyító italok, kenőcsök titkát ismeri. Rajta kívül senki nem tudja előállítani ezeket a szereket. Márpedig Po-li-ti-kát gyakran győtri mértéktelen étvágyától indítottat zabálásai következtében a hascsikarás, valamint – a nála mindenki által felismerhető szellemi mellett – a közönséges, testi impotencia. Ha viszont E-ti-kának valami baja esnék, Pa-ti-ka megtagadná urunktól e körök gyógyszerait, akit ezért rövid időn belül elvinne a rossz nyavalya. Vagy ami még ennél is kínosabb: E-ro-ti-ka országnak-világnak kifecsegné a főnök emberi gyengeségét.

– Bár az elmondottak alapján fejet hajtok E-ti-ka kombinatív készsége előtt, talán mégis jobb lenne, ha a főnökkel kapcsolatos – általad körvonalazott – események mielőbb bekövetkeznének. Még akkor is, ha a győzelem érdekében – mint a sakkjátékban, elkerülhetetlen helyzetben – tisztálodozatra volna szükség...

– Csupán az nem mindegy, kedves fiam, hogy mekkorára! E-ti-ka nélkülözhetetlen számunkra. Egy napon ő lehet a törzsfőnök. Nála különbet nem találunk. Egyelőre tehát nem tehetünk egyebet, mint hogy türelmesen várakozunk. Po-li-ti-ka előbb-utóbb – már csak hiúságból is – részt vesz valamelyik vadászatban. Ott pedig bármi megeshet... A mamutok nem tisztelik sem a törvényt sem a sarzsit. Akkor végre eljön a mi időnk. Mu-zsi-ka, a vadászkiűrtös is várja már azt a napot, hogy hangszerével felvidítsa az embereket.

– Tényleg, őt miért hallgattatták el? Olyan szépen recsegett a különféle jeleket!

– Főbűne az volt, hogy sehogy sem akaródzott neki a főnök nőjátját fűjni. Oly módon próbálták leszerelni makacsságát, hogy a szomszédos, vazallus törzsek vezetőinek látogatásakor leittatták. Készséget is mutatott a vendégek mulattatására, de olyan részeg volt, hogy összekeverte a dallamokat. A főnököt dicsőítő melódia helyett a „Vaddisznó halálát” kürtölte el. Amikor pedig figyelmzették melléfogására, az elhangzottakat vigyorogva megtoldotta még egy „Hallali”-val. Ezek után ne csodálkozz, hogy abba a barlangba zárták, ahol Mun-ka, a leprás lakik. Őt már rég karanténban tartják, nehogy az előkelők közelébe férközzön, és megfertőzze őket. Ismered az immáron patinás szlogent: „A munka aljasít.” Most tanítja a főnök kesztyűbe dudálni.

– Szörnyűséges! Mondd, mester, hát már csakugyan soha nem éled újjá, nem tér vissza a civilizáció?

– Arra a valamire gondolsz, amivel évezedekben keresztül szédítették az emberiséget, és amely végül önmagát elpusztítva ide juttatott bennünket? Isten ments! Amennyiben nincsen egyéb választásunk, még jelenlegi állapotunk is sokkal elviselhetőbb, és főleg kiszámíthatóbb. Állítólag a mamutok és az őstulok lassan, de biztosan szaporodnak.

– Hát valóban nincsen más alternatíva?

– Volna... talán... De kár szót és időt fecsérelni rá! Hiszen létrejöttéhez minőségileg kellene kicserélnődniük földünk majomlétebe korcsosult, boldogulásukat intellektuális megmértetésük helyett a hordaszellemben kereső lakóinak. E változásra pedig szinte semmi esélyünk sincsen.

– Ha karakterünket feladva magunk is elvegyünk az ide-oda terelgetett, bégető csordában, akkor valóban kár reménykednünk. Mondd, Lo-gi-ka mester, mit kell tennem, hogy legalább célt, reményem legyen?

A kérdezett hosszas tünődés és némi fejcsóválás után válaszolt. Szavai közben a művészien megformált állatfigurák közé sehogyan sem illő, primitíven elnagyolt pálcikaembereket szemlélte, mintha hozzájuk beszélné:

– Fiatal vagy, tapasztalatlan, de kitaró és lelkes, ezért bízom benned. Ha javasolhatom, Tak-ti-ka helyett válaszd inkább a Pszi-chi-ka nevet. Kissé szokatlan, hiszen emberemlékezet óta nem viselte senki. Ez egyben védelmet is nyújt számodra, mert a főnök környezetében nem ismerik jelentését, afféle értelmetlen, hóbortos különcnek fognak tartani. Te viszont jársz nyitott szemmel, és ha találkozol valakivel, akit még nem fertőzött meg a kábítószert, az AIDS vagy a politika, nyújts neki baráti kezet! Az ilyen ritka értéket meg kell becsülni!

A mester elhallgatott. A fiú egy darabig még várta a folytatást, majd kissé csalódottan jegyezte meg:

– Ez minden?

Lo-gi-ka elnevette magát:

– Ez csakugyan minden, legalább is egyelőre. Mert megfelelő szövetségeseink nélkül el sem érdelem kezdened, amire vállalkoztál, kedves Pszi-chi-ka! Meglátod, ez a kezdő lépés lesz a legnehezebb. Ha érdekel a véleményem, Fa-bat-ka – azaz hogy Re-to-ri-ka – lesz az első, aki melléd áll. Hallod, hogy üvölt odakünn a csorda? Nem lesz könnyű megtalálnod közöttük a magad embereit. De ha sikerül, mégsem csupán lázáló volt gyakorta, makacsul visszatérő látomásom a megújuló világról, amelyben felszakadoznak a felhők, a halott jégből élő források fakadnak, melegít a nap és valahol kinyílik egy apró, szerény virág.

VADÁSZOK A SAJTÓBAN

A tavalyi madármészárlás Európa-szerte nagy vihart kavart, a védett madarak kilövését tovább folytatják. Az utóbbi hónapokban csaknem tucatnyi olasz orrvadászt értek tetten. Időközben nagy port csapott az ismert tévés személyiség ügye: Juszt Lászlót saját tulajdonú földjén értek tetten orrvadászat közben.

Madármészárlás: a nyomozás sikeres, a bűnösök megússzák? – Ezzel a címmel számol be a Magyar Hírlap a tavalyi madármészárlás következményeiről. Emlékeztetes: az ügyre tavaly novemberben, egy olasz hűtőkamion átvizsgálása során derült fény. Az Olaszországba tartó járműben 11 688 darab védett és fokozottan védett madár lefagyasztott tetemére bukkantak a vámosok. „Bár a madármészárlás szinte valamennyi részletét feltárták, lehet, hogy a tettesek egy része elkerüli a felelősségre vonást. Senki sincs őrizetben, a feltételezett olasz elkövetők hazájukba menekültek. A korábban le tartóztatott magyar segítők házi őrizetben várják a fejleményeket. Ugyanakkor tovább folytatják a védett madarak kilövését: az elmúlt hónapokban csaknem tucatnyi olasz orrvadászt értek tetten. Többüket komoly pénzbüntetés kirovása mellett azóta már kiutasították az országból. Könnyen lehet viszont, hogy a több mint tízezer védett madár elpusztításáért felelős honfitársaik megússzák a felelősségre vonást. Nekik még a madártetemek lefogalása előtt sikerült elhagyniuk

az országot. Bár néhányan közülük Olaszországban írásos (részben beismerő) vallomást tettek – ha csak nem lépik át önként a magyar határt –, az érvényben lévő jogszabályok értelmében nincs mód arra, hogy magyar bíróság előtt feleljenek tettükért. Az olasz vadászok magyar segítőit és a mészárlásban részt vevő olaszokat természetkárosítással, és mivel az állam tulajdonát jelentő védett fajokat engedély nélkül lőtték ki, és próbálták átcsempészni a határon, lopással gyanúsítják. A rendőrség mellett a földművelési tárca is vizsgálatot folytatott az ügyben. Eljárás indult több, okmányokat meghamisító, a vadászati naplótak szabálytalanul vezető Bács-Kiskun megyei vadásztársaság ellen, közülük kettő vadászati jogát visszavonták. A madármészárlás körülményeinek felderítésére parlamenti vizsgálóbizottság alakult, amelynek mandátuma azonban a választásokkal lejárt. A testület egyebek között a természetvédelmi hatóságok megerősítését, a vadászatok és a vadhússzállítmányok szigorúbb ellenőrzését kezdeményezte a hasonló esetek megelőzésére.

Szinte valamennyi napilap beszámolt az ismert újságíró ügyéről. Egyebek között a Blikk Vádat emeltek Juszt László ellen címmel adta közre az MTI jelentését, amely szerint „A Komáromi Városi Ügyészség vádat emelt Juszt ellen, mert alaposan gyanúsítható azzal, hogy május 31-én a sári Tánics Vadásztársaság területén,

a tilalom ellenére, engedéllyel tartott vadászfegyvereivel meglőtt egy 30 ezer forint értékű őzgidát és egy 15 ezer forint értékű mezei nyulat. A vád szerint Juszt az állatokat eltulajdonította, s tetten érték. Juszt elmondta, hogy csak kármentést hajtott végre: védte az erdejében a növényzetet a vadaktól. Beszámolt arról is, hogy tudomás szerint a rendőrség iratismertetés nélkül zárta le az ügyet. Hozzátette: úgy értesült, az ország más részén nyomoztak utána, hogy járt-e ott vadászni.”

Az őzek násza idejére óvatos vezetésre intette az Országos Magyar Vadászati Védegylet a gépjárművezetőket. Mint a Tolnai Népiújságban is megjelent közlemény hangsúlyozza: július közepétől augusztus közepéig tart az őzek násza, ekkor az állatok váratlanul keresztezhetik az úttestet, ezért figyelmesebb és óvatosabb vezetésre van szükség. „Az őzbakok ebben az időszakban veszélyt nem ismerve üzik a sutát és a legváratlanabb pillanatban, féktávolságon belül is az autók előtt teremhetnek. A statisztikák szerint ebben az egy hónapban minden évben megnő a száma a gépjárművek vadakkal való ütközésének és könnyen előfordulhatnak tragédiák is. A védegylet megerősítette: amennyiben ütközés következik be, az érvényben lévő jogszabályok szerint – ha a vadászatra jogosult felróható magatartása nem áll fenn – a gépjárművezető viseli a kárt.”

Összeállította: K. E.

A VADÁSZAT SZAVAI (I.)

Rejtvényünk fő sorainak szóképletét jórészt elfelejtett vagy alig használt szavakból merítettük, a vadászat szókincstárából. Ezek közül több tájszó, illetve kevésbé ismert. Útztal a vadon élő, vadászható állatokhoz kapcsolódó neveket gyűjtöttük össze.

Vad-disznó	Szűr	Úszó mozgása	Wales része!	Napóleoni csata-színhely	Szárnyas	Gyom	A kutyáé jó!	Szorító-pólya	Literá-torral kapcsolatos
Súly-arány	Egykori vadász-gép	Robbanó-töltet	Vanádium	Meglévő	Végtelen gond!	Norvég autójel	Szarvas-agancs	Kefirben van!	Medve
				Szarvas					
			Apol, ellát	Bakó igéje volt		Színész (Vilmos) Gondoskodik			
John Updike regénye	Farkas		Oxigén			Francia női név			
Római államférfi (Marcus Portius)			Mauritánia fővárosa		Klementina, becézve	Hevesi helység			Kálium
Kén	Erő van benne		Japán város		Hintó				Nála lejjebb
Őz	Rest, henve			Zsibong	Szlovákiai hegység			Latin hangzó	
			Ló-szerszám		Pálca		Kissé molett	Erbium	
			USA-beli író: Leon				Francia megye		
Kiejtett betű		Pihég, fűjlat				Cégforma, röv.		Norma ... film	
Kényúr, zsarnok		Bern folyója				Népi mérték		West	
		Román autó		Időhossz					Milliók nézik
Alma-fajta		Érvényben van!		Megírt részlet!	Növény-rész		Na, gyertünk!		Tajvan rész!
Őnő					Méter		Kérdő-szócscska		
					Vér-szomjas állat				

Az augusztusi rejtvény helyes megfejtése: A kakuk is már méla csendben, / de felkuvikol a bagoly, / az öreg fák közt valahol.

Nyertesek: Scheiber Hunor (Zalaapáti), Varga Imréné (Budapest), Kővesi Sándorné (Baja)

PISZE MATYI, A HÍRES VADÁSZ

PISZE MATYI ARANYSZAMÁRRA VADÁSZIK

Ismeritek a piszefalvi Kerekérdőt? – Ott van Piszefalvától egy futamodásnyira, a Kópaszhegyen túl, a Banyatanyra meg a Nagytáras között. Átvezet rajta a zombékoslapi nagyországtól, arra folyik a Kis-ér meg a Pántlika-patak, és van benne két tó is: a Kis-Pisztrángos és a Nagy-Pisztrángos.

A Nagy-Pisztrángos tó partján, ott, ahol zuhatagban ömlik ki belőle a Pántlika-patak, áll egy cseréptetős kis házikó. Ebben a házikóban lakik családostul Piszefalvi Piszze Mátyás főerdőkerülő.

A Piszze-család áll először is egy darab Piszze-mamából, továbbá négy Piszze-gyerekből, akiket a legnagyobbtól a legkisebbig úgy hívnak, hogy Matyi, Zsuzsi, Pityu, Vica. A családhoz tartozik még Cicke, Lompos és Borzas, a három kutya, valamint Cic és Macs, a két rettentően bátor macska, akik az erdőben senkitől sem félnek, még a három kutyától sem. Pedig félhetnének tőlük, mert Cicke, a magyar vizsla messze földön híres macskavadász. Lompos, a házőrző német juhász se nagyon kedveli a círmes népséget, Borzas, a drótszörű foxi meg még a fára is felmászik utánuk, ha bosszantják.

Matyi, a legnagyobb gyerek a Piszze-család szemé fénye. Már második osztályos, és vág az esze, mint a borotva. A tanító néni is azt mondta, hogy ha előbb föl nem akasztják, biztosan professzor lesz belőle. Merthogy amilyen okos, olyan rossz az ebadta kölke. Ha csúzlit kap a kezébe, egy ablak sincs tőle biztonságban, és nincs az a cseresznye, amit meg ne mászna, ha érik rajta a cseresznye.

Hogy hogyan lett Piszze Matyiból nagy vadász? – Hát úgy, hogy megirigyelte az apja dicsőségét. Mert Piszefalvi Piszze Mátyás, mielőtt a Kerekérdő főerdőkerülője lett, bejárta a világot. Vadászott Brazília őserdőiben, az afrikai szavannákon, a siberiai fenyveserdőkben és Ausztrália bozótosaiiban. A tűzőn rotogó bogrács mellett csodálatos történeteket tudott mesélni a többieknek a világ túlsó felén megesezt vadászatról.

Piszze Matyi, aki már egyszer lőtt puskával is, csúzlival meg már jó néhány varjút durrantott fenéken, elhatározta, hogy lesz akkora vadász, mint az apja. Az elhatározást tett követte: maga köré gyűjtött nyolc-tíz gyereket, tüzet rakott a tűzrakóhelyen úgy, ahogy a felnőttektől látta, aztán mesélni kezdett:

– Hát bizony, nem tudjátok, hogy én valójában ki vagyok! Mert itt, köztetek, Piszze Matyi vagyok, a pajtásokot. De amikor azt hiszitek, hogy elutaztam Káposztásnékeresdre a nagymamához, én akkor kinn a nagyvilágban Legifjabb Piszze Mátyás vagyok, a nagy vadász.

A múltkor is, amikor a sivatagban aranyszamárra vadásztam...

– Na, ne mondd! – nézett rá elkerekedett szemekkel Jóska, akinek a nagyapja szamaraskordén fuvarozta haza a dinnyét a faluba – Aranyszamárra vadász-tál? Az meg miféle vadállat?

– Tudjátok – kezdte Matyi rövidre nyírt haját borzolgatva –, a sivatagban nagyon sok a vad-

ILLUSZTRÁCIÓ: FÖLDVÁRI NELLI

szám. És mielőtt megkérdezed, a vadszamarat nem úgy keletkezik, hogy a szelíd szamarat megvadítják, hanem teljesen magától nő a sivatagban. És hogy mennyire vad? – Ez az állat már egy tengeri mérföld távolságból észreveszi az ember szemének a csillogását. Akkor ordít egyet, és úgy elszalad, mint a nyúl. Akarom mondani, mint a golyó, merthogy még a puskagolyó sem ér a nyomába. A legtöbb vadász nem is látott eleven vadszamarat, csak olyat, amit már meglőtt.

– Hogy hogyan lövik akkor a vadszamarat? Hát behunyt szemmel a közelébe lopóznak, és odalógnak, ahonnan az ordítást hallják.

– És ha nem ojtát a vadszamarát? – kérdezett közbe Piszze Pityu, aki nemcsak Piszze volt, hanem pöszte is.

– Akkor pechje van a vadásznak. De hadd meséljem már az aranyszamarat. Etiópiában, a sivatag közepén, ahol a madár is gyalog jár, százevente egyszer születik egy aranyszínű samáracsikó. Messziről világít az aranyosan csillogó szőre a napsütésben, úgyhogy könnyű észrevenni. De becserkészni sokkal nehezebb, mint a közönséges vadszamarat. Az ember szemét ugyanis kétszer akkora tá-

volságból észreveszi, és jó messziről megéri az ember szagát.

– A helybeliek úgy tartják, hogy azt a vadászt, aki mégis lő egy aranyszamarat, élete végéig elkíséri a vadászszerecsse. Hát persze, hogy én is akartam lőni egyet. Nagyon nagy szerencsém volt, mert alig sétáltam egy-két hetet a pusztán, feltűnt előttem az aranyszamarat. Egy villanás volt az egész, meg egy hosszan elnyúló arany csík a sivatagban, ahogy elszáldott, mert észrevettem.

– Nem hagyott nyugodni a dolog: hogyan cserkészhetném be?

– Megpróbáltam behunyt szemmel a közelébe lopózni, de folyton hasra estem. Végül azt eszeltem ki, hogy megpróbálom tükörből meglesni. Vittem magammal egy szép nagy tükört, és három nap, három éjjel néztem benne a sivatag tükörképét. Egyszer csak felvillant a közepén egy aranyszínű pont: az aranyszamarát! Békésen lefelé ment tovább, mert a tükörből nem vette észre a szemem villanását.

– Óvatosan lopóztam feléje, már lövésnyi távolságban voltam. Felemeltem a puskát, kibiztosítottam, megcéloztam a szügyét – persze a tükörből, hátrafele tartott puskával. Épp lőttem volna, amikor felugrott előttem egy sivatagi ugróegér. Ljedtemben felkaptam egy kicsit a puskacsövet, és a golyó az aranyszamarat bal fulén ment keresztül. Megint csak egy arany csikot láttam, ahogy elporzott. Azóta járja a sivatagot lyukacs füllel az én aranyszamaram. Megjelöltem, az enyém, egyszer le is lövöm majd.

– Hát, ha igaz, amit elmeséltél, akkor te igazából egy nagy vadász vagy! – mondta elismeréssel Jóska – Vadász-tál már hegyi kecskére?

– Persze! De kialudt a tűz, menjünk haza, azt majd holnap mesélem el! – állt fel Piszze Matyi a hamvába holt parázs mellől. Példáját követték a többiek is: levették a port a nadrágyukról, és elindultak hazafelé.

Földvári György

RAJZPÁLYÁZAT ÉVSZAKOK AZ ERDŐN

Évszakok az erdőn címmel rajzpályázatot hirdetünk óvodások és általános iskolások számára. Első évszakunk, amelyről képeket várunk tőletek: az őszi. Őszi erdőt ábrázoló rajzaitokat, festményeiteket november 10-ig várjuk a szerkesztőség címére, A/4 formátumban (írógéplap nagyság).

A képek felkerülnek Internetes honlapunkra, ahol szavazni lehet a legjobb alkotásokra. A legszebb képek megjelennek a lapban, alkotóikat könyvjutalomban részesítjük.

GALAMBGOMBÁK

A galambgombák a kalaposgombák között egy teljesen különálló csoportot képeznek. A kalaposgombák leg-többjének húsa és tönkje rostos szerkezetű, a galambgombáké morzsálékony és pattanva törő. Egész nyáron át, de főként őszel, mindig találhatunk galambgombát. Fák alatt teremnek, mert a fák gyökerével élnek szimbiózisban, segítve egymás táplálkozását. A nemzetséghez tartozó fajok nagyrésze ehető, de a nem ehető, illetve mérgező fajok között sincs súlyos vagy halálos mérgezést okozó faj. Közepes vagy nagytermetű gombák, kalapjuk domború, majd ellaposodik, néha tölcséres is lehet. A kalap színei különbözők – piros, zöld, sárga, lila, kék barna, feketés és fehér –, ezért a sokszor egyforma méretű és alakú galambgombák esetében sohasem lehet a gomba ehető vagy nem ehető voltát a kalap színe szerint meghatározni. A kalap színét adó anyag nem a kalap sejtjeinek belsejében képződik, hanem a sejtek között, így az eső a színeket is kimoshatja és a kalap megfakulhat. Az alak és színbeli változatosságok miatt a fajokat még a gombaismerők és gombaszakértők is nehezen tudják megkülönböztetni egymástól. A galambgombáknak vannak olyan könnyen felismerhető és más gombáktól jól elhatárolható ismertetőjegei, hogy a fentebb leírtak ellenére sem kell lemondanunk e jóízű és bőven termő gombák gyűjtéséről és fogyasztásáról.

A galambgombákat sokkal könnyebb megkülönböztetni más gombanemzetségektől és gombafajoktól, mint egymástól. Kalapjuk húsa vastag. A húsból, a sejtek között zárt csövecskék vannak, amelyek-

ZÖLDBORSÓS-GOMBÁS ÖZRAGU

Hozzávalók: 1 kg pácolt őzhús, 10 dkg füstölt szalonna, 40 dkg gomba, 1 fej vöröshagyma, 1 gerezd fokhagyma, 20 dkg zöldborsó, 15 dkg sárgarépa, 15 dkg fehértúrós, 3 dl vörösbor, 4 dkg liszt, 3 dkg vaj (vagy margarin), 2 babérlevél, só.

Az apróra vágott szalonnát kisütjük, zsírján a hagymát megpároljuk, rádobjuk a húst és néhány percig pároljuk. Ezután hozzáadjuk a felszeletelt gombát, sárgarépát, fehértúrót, zúzott fokhagymát, babérlevelet, alóntjük a bort és megsózzuk, majd az egészet puhára pároljuk. Hozzáadjuk a zöldborsót és a galuskát vagy csipetkét, jól összeforraljuk, sűrítjük.

ben bezárt levegő van. Ha a kalapot vagy a tönköt a fülünk mellé tartjuk és eltörjük, a csövecskékből kiszabaduló levegő jól hallható pattanó hangot ad. Ilyen jelenség más gombáknál nincs. A spóratartó lemezek általában fehérek, de akad néhány faj, amelynél enyhén krémszínűek vagy sárgásak. A lemezeken található egy másik jellemző tulajdonság, ami szintén csak a galambgombákra jellemző, így határozóbélyeg is. Más gombanemzetségeknél a lemezek nyomásra rugalmasan elhajlanak, majd visszaállnak eredeti állapotukba. A galambgombák lemezei üvegszerűen merevek, ha ujjunkat keresztirányban végighúzzuk rajtuk, eltörnek.

Tönkjük oszlopszerűen hengeres, sima, egyenletesen vastag, *sem bocskor, sem galér nincs rajtuk*. Többnyire fehérek, néha a kalapszínhez hasonló enyhe színeződéssel.

Ha a fent leírt jellemzők alapján meghatározunk, hogy galambgombát találtunk, már csak azt kell eldönteni, hogy a talált faj ehető-e vagy nem? Ennek igen egyszerű módja a kóstogatás. Rizsszem nagyságú darabot törjünk le a kalap széléből, nyelvünk hegyénél rágjuk szét és ízleljük meg. (Az ízlelés után köpjük ki.) A nem csípős ízűek ehetőek, a csípős ízűek nem ehetőek!

A nem csípős ízű galambgombák bármilyen gombás ételhez felhasználhatók. Főzési-sütési idejük általában tíz perc. Különösen izletesek friss zöldségekkel, mint petrezselyem, bazsalikom, fokhagyma, zsálya, édeskömény, metélőhagyma.

Szöveg: Széll László
Fotó: Meuser Iván

10% KEDVEZMÉNY A VKE TAGJAINAK

KÖNYVAJÁNLAT

A nagyvad találatjelzése (videokazetta)	3500,-	Frederich C. Selous: Természetrajzi megfigyelések Afrikában	3100,-	Nadler Herbert: Vadásznapiak, vadászévek	2500,-
Ambrózy Árpád: Egy vadászjász kalandozásai a Kárpátoktól Kanadáig	1600,-	Fridél Lajos: Bükkaljai ősvényeken	2200,-	Oláh Zoltán-Oláh Armand: Hajnalok és alkonyok	2500,-
Bán István: Harc az elemekkel	2200,-	Haraszthy László: Magyarország madarai	5800,-	Páll Endre: Mozaikok vadászéletemből	2200,-
Bán István: Vadóc vakációk	1200,-	Heltay István: Vadászkisokola	7188,-	Páll Endre: Egy lövéssel kettő	1400,-
Beregszászi Gy.-Csőre P.-Motesiky Á.: A vadászat árnyoldalai (Vadászbalesetek, ütközések vaddal)	600,-	Kóhalmy Tamás: Vadászati enciklopédia	2500,-	Rácz Sándor: A vadászt az árnyéka kíséri	2200,-
Beregszászi György: Pernye	1400,-	Lakatos Károly: Természeti és vadászképek	5900,-	Studinka László: Minden nap vadász nap	2500,-
Beregszászi György: Hamu alatt	1400,-	Maderspach Viktor: Páreny-retyezát	2100,-	Terraprint: A szabad természet fia, szemelvények gróf Lázár Kálmán írásaiból	1400,-
Cséplő József: Hajnaltól késő estig	1600,-	Mess Béla: Erdőzűgás, olykor puskalövésel	2500,-	Vadász-Zene CD	2500,-
Dúcz László: Csillagfényben	1500,-	Mészáros Kálmán: Abesszínia a vadászok paradicsoma	1600,-	Videcz Ferenc: Tanítványok	2400,-
Ferenczy Ferenc: Magaslesek holdfényben	1400,-	Millenniumi Vadászati Bizottság: Száz év, száz vadász	4000,-	Vojnits András: Afrikai levelek	2500,-

Telefon: 06-60/327-280 Fax: 06-1/222-6819 E-mail: vke@vadaszlap.hu

INTERNETRŐL – VADÁSZOKNAK

8. RÉSZ

Ebben a részben egy igen aktuális témáról, a számítógépes vírusokról és a védekezés lehetőségeiről lesz szó.

Napjainkban a számítógép-felhasználók szokásaival együtt a számítógépes vírusok is átalakultak. Az internetes kapcsolódási pont vált a leggyakoribb támadási felületté, így egy-egy új vírus szinte robbanásszerűen képes elterjedni a világhálóra kötött gépeken. Aki félvállról veszi a vírusvédelmet, nem csak a saját adatainak és fájljainak épségét veszélyezteti, hanem az interneten keresztül ő maga is vírusterjesztővé léphet elő, általában a saját tudtán kívül.

Leggyakoribb vírusfajták:

1. Boot vírusok a számítógép alaprendszerét támadja, teljes adatvesztést okozhat, illetve fizikálisan is tönkre teheti a wincsesztert. A modern gépek alaplapjai (pentium-tól) rendelkeznek beépített védelemmel, mely elég hatékony, de nem nyújt 100 százalékos védelmet.

2. Makro vírusok: Ez a fajta vírus a mai napig igen népszerű, az Office irodai csomag programjainak (Word, Excell, Access, Power Point) hiányosságait használja ki. A makrovírusok kezdetben csak a dokumentumokban tettek kárt (pl. törölték sorokat, beszúrtak szövegeket, nem engedték elmenteni a dokumentumot stb.), de ma már a teljes fájlrendszert veszélyeztethetik. A Word és az Excel felhasználók a leginkább fenyegetettek.

3. E-mail-ben terjedő vírusok és férgék: Az internet terjedésével párhuzamosan növekedett a böngésző- és levelezőprogramok biztonsági réseit (no meg a felhasználók figyelmetlenségét) kihasználó vírusok száma.

Az **e-mail-ben terjedő vírusok** a legtöbbször az elektronikus levelekhez csatoltan érkeznek. A felhasználók kíváncsisága folytán aktiválódnak, majd beépülnek az operációs rendszerbe (Windows-ba), hogy a megfelelő pillanatban működésbe lépessenek és szintén e-mail formájában (a címjegy-

zékéből megszerzett címeiken) tovább fertőzhessenek. A közelmúltban számos ilyen nagy internetes vírus hullámról adott hírt a napi sajtó (LoveLetter, azaz szerelmes levél vírus, a Kurnikova, vagy a nagy pusztítást végző Sircam és Nimda, KLEZ és változatai, stb), és várhatóak újabb támadássorozatok is.

A **férgeket** (worm) az különbözteti meg a vírusoktól, hogy általában önmagukban terjednek, nem használnak hordozót, és a gépen belüli szaporodás helyett inkább kifelé, az internetre telepítik „utódait”. A **trójai falónak** becézett programok viszont jól álcázva belopakodnak gépünkre, majd a kellő pillanatban „kinyitják a kaput”, azaz semlegesítik a számítógép szokásos védőrendszerét, szabad utat engedve ezzel a behatolóknak.

Megelőzés, védekezés: Nehéz néhány pontban összeszedni, de a teljesség igénye nélkül álljon itt néhány szabály:

– Ne tegyük be a gépünkbe ellenőrzés nélküli, megbízhatatlan forrásból származó floppy, CD vagy ZIP lemezt. A használatot vagy a másolást mindig előzze meg egy alapos vírusellenőrzés. Ne legyen ez alól kivétel semmi, ne bízzunk meg senkiben. Ne hagyjunk a gépben floppy-lemezt.

– Ellenőrizzük gépünket rendszeresen megbízható víruskeresővel. Az ellenőrzés optimális gyakorisága attól függ, hogy milyen intenzív és milyen feladatokra használjuk gépünket, ill. rendelkezünk-e internetes kapcsolattal. Heti egy teljes ellenőrzés mindenképpen szükséges.

Víruskereső programunkhoz 1–2 hetente szerezünk be a legújabb vírusinformációkat tartalmazó frissítést. Ennek legegyszerűbb módja az internetről való letöltés, de használhatjuk a számítástechnikai magazinok CD-mellékleteit is.

– Kerüljük az ismeretlen helyről származó Word dokumentumok és Excel táblák megnyitását. Mindig legyen bekapcsolva a Word és az Excel makrovédelme. Soha ne nyissunk meg úgy e-mail-hez csa-

toltt küldeményt (attachment-et), hogy nem ismerjük annak funkcióját, még akkor sem, ha látszólag ismerőstől kaptuk.

– Tiltuk meg a Windowsnak a fájl-kiterjesztések elrejtését. Az e-mail-ben terjedő vírusok nagy része ezt a trükköt használja, és így pl. a jelentések.doc-nak kinéző fájl voltaképpen egy jelentések.doc.vbs vírus.

– Azonnal, gondolkodás nélkül töröljünk minden olyan levelet, amelynek nincs feladója (from:), és azokat is, amely általunk ismert, magyar személytől érkezett, viszont a tárgy (subject) mezőben idegen nyelven (pl. angolul vagy spanyolul) írt, szokatlan mondat áll. Ha bizonytalanok vagyunk a küldemény valódiságában, akkor inkább hívjuk fel ismerősünket telefonon. Nem elegendő biztosíték az, ha ismerősünk a feladó, hiszen a vírus az ő címjegyzékéből is kivetheti címünket. Ha a levél küldője nem elérhető, viszont a mellékelt fájlra szükségünk van, akkor azt először mentjük le egy könyvtárba, ezután ellenőriztessük víruskeresővel, és csak ezután nyissuk meg.

– A fontosabb adatainkról, dokumentumainkról készítsünk rendszeresen biztonsági másolatot (lehetőleg CD-re vagy ZIP-re).

Vírusellenőrző és vírusirtó programok

A legfontosabb eszköz a megbízható vírusellenőrző ill. vírusirtó program. Ezeknek számos fajtája létezik: van olyan, amely aktív védelmet nyújt (azaz futtatás előtt minden végrehajtható fájl ellenőriz), van olyan, amelyet nekünk kell bizonyos időközönként lefuttatni, van, ami a beérkező leveleket ellenőrzi és szűri.

Van jól használható hazai fejlesztésű program, vásárolhatunk neves külföldi gyártóktól, de használhatunk ingyenes (freeware) megoldásokat is.

Népszerű és nagyon megbízható a Norton Antivirus, valamint az ingyenes Inoculate víruskereső és irtó program.

A vírusokról, vírusirtásról további hasznos információkat olvashatunk az interneten is.

JÁTÉK * JÁTÉK * JÁTÉK

A játék kérdései és a megfejtések lapunkon kívül az internetes honlapunkon (www.vadaszlap.hu) is olvasható. A válaszok „vadász” részét megtalálhatják KÓD-EX című kiadványunkban, a többi kérdés a FeHoVán nagy sikert aratott Naturhun Bt. virtuális vadászatával kapcsolatos (www.virtualisvadaszat.hu).

A helyes válaszokat beküldők között minden hónapban kisorsolunk egy virtuális vadászati lehetőséget, egy VADÁSZLAP előfizetést, egy KÓD-EX-et, illetőleg egy sorszámozott természetvédelmi „kacsa” bélyeget. Októberben kerül kisorsolásra a fődíj, egy 4 személyes négy órás virtuális vadászat a Naturhun! A fődíj sorsolásán az vehet részt, aki mind a négy hónapon át helyes válaszokat adott. A megfejtések beküldhetők levélben: 1141 Budapest, Vízakna u. 23/b – faxon: 222-6819 – vagy e-mailben: jatek@vadaszlap.hu A beküldési határidő: 2002. szeptember 15.

Honlapunkon a kérdőív kitöltése után egyetlen gombnyomásra elküldhető a válasz. A nyerteseket értesítjük, illetve olvashatják nevüket az újságban és honlapunkon is.

KÉRDÉSEINK:

1./ Vadásziasnak nevezhető-e a szózn egészséges vadra tett lövés?
A./ Nem.

B./ Igen.
C./ Miért ne?!

2./ Illik-e összeszedni a kilőtt töltényhüvelyt ?

A./ Nem, mert úgyis betapoassák a földbe.
B./ Igen, minden vadászaton.
C./ Csak az egyéni vadászat alkalmából.

3./ Miért „lézeres” a lézeres lövészet ?

A./ Mert a kilőtt lövedéket egy felvillanó lézerpont helyettesíti.
B./ Mert a célzások a piros pont segítségével folyamatosan láthatjuk a célt.
C./ Mert a fegyver lézeres technikával készül.

4./ Egy óra alatt hányan próbálhatják ki a lézeres lövészetet ?

A./ Csak hárman..
B./ 10 percenként egy lövész lehetséges.
C./ Tíznel is többen.

Előző játékunk helyes megfejtése: A, A, B, B.

1. Bíró Endréné, KÓD-EX-et,
2. Dr. Szabó Zoltán, virtuális vadászati lehetőséget,
3. Máté Ferenc, természetvédelmi bélyeget,
4. Nemes András, VADÁSZLAP-előfizetést nyert.

Mi történt?

A kérdés már a folyosón elhangzott, amikor a Védőegylet elnöke dr. Székely László, a Vadászakamara elnöke Feiszt Ottó, Pechtol János a Védőegylet ügyvezető elnöke és a kamara főtájtára, valamint Csekő Sándor a VKE elnöke együtt vett részt azon a munkabeszélésben, amelyre július 25-én Benedek Fülöp címzetes államtitkár, a Nemzeti Földalap elnöke – Pintér István főosztályvezető-helyettes társaságában – hívta meg a vadászati érdekképviseletek vezetőit.

Első alkalommal került sor egy ilyen jellegű találkozásra, amelyen a vadászat aktuális kérdéseiről váltottak szót a résztvevők. Benedek Fülöp tájékoztatást adott a Nemzeti Földalap várható szerepéről, különös tekintettel a vadgazdálkodásra gyakorolt hatásáról, ami azért izgalmas téma, mert a vadgazdálkodásra alkalmas területek mintegy 15 százalékának a tulajdonosaként az állam vadászati jogának a megtestesítője lesz.

A jelenlévők egyetértettek abban, hogy a vadászati törvény azonnali módosítását nem tartják indokoltnak, erre a gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével 2005-ben kellene sort keríteni. A törvény módosítását a végrehajtási rendeletben kell a változtatásokat szabályozni.

Abban is egyetértés alakult ki, hogy a kamari törvény módosítása viszont minél előbb aktuális, figyelemmel az FVM által lefolytatott vizsgálat megállapításainak végrehajtására.

Az érdekvédelmi szervezetek számos téma szakértői áttekintését javasolták a minisztériumnak, mint a vadászat felügyeletét ellátó hatóságnak, amelyre a későbbiekben a többi érdekelt tárca bevonásával még vissza kell térni.

Befejezésül az államtitkár javasolta, hogy az ilyen jellegű megbeszélések a jövőben negyedévenként kerüljenek sorra.

Váltás a tatai vadászterületen

A patinás, vízi vadjáról híres tatai vadászterület a korábban ott vadgazdálkodási tevékenységet folytató Tatai Mezőgazdasági Rt. vezetői, illetve alkalmazottai által elkövetett szarvas-mészárlás után, 1997. augusztus 5-én került a Bábolna Rt. kezelésébe. A területen azóta szakaszosan vadászati tevékenység folyik, a vadászati közösség évente megtartja közgyűlését, és a földtulajdonosoknak járó többféle használati díjak kifizetése is folyamatos. Az Rt-nél bekövetkezett átszervezések miatt, a társaság által tavaly alapított, hosszú távon 100 százalékos állami tulaj-

donban maradó Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. folytatja a továbbiakban a tradicionális lötenyészési tevékenység és a műemlék együttes fenntartása mellett az Rt. vadászterületein a vadászati, vadgazdálkodási tevékenységet is. A váltás keretében a BÁBOLNA Rt. a tatai vadászati közösség idén május 15-én megtartott közgyűlésén lemondott közös képviselői megbízásáról. Új közös képviselőként szóba került a tatai Jávoroka Sándor Mezőgazdasági Szakképző Iskola is, végül azonban egy újabb, felfüggesztett földtulajdonosi közgyűlés második menetében, június 25-én a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. lett a tatai vadászterület új vadászatra jogosultja, illetve a vadászati közösség közös képviselője. A közgyűlés a vadászat gyakorlásában részt nem vevő földtulajdonosok részére fizetendő többlet-használati díj mértékét 2003-tól kezdődően a korábbi duplájára, 200,- Ft/ha összegre emelte és inflációkövetővé alakította.

A földtulajdonosok a közös képviselő tájékoztatójából megtudhatták, hogy a vadászható terület újra csökkent, az illetékes természetvédelmi hatóság határozata alapján a Ferenc-majori I. és IV. számú tavak is védelem alá kerültek, a továbbiakban ezeken az igen jó vízvidék részeken számító töegységeken mindenféle vadászati tevékenység folytatását betiltották.

A májusi közgyűlés érdekes napirendjének ígérkezett a szarvas-mészárlást elkövetők elleni polgári peres eljárás elindításának kérdése. Mint arról már beszámoltunk (Vadászlap 2002/3, 18.p.) az orrvadászok ügyében jogerős büntető ítélet született. A büntetőeljárás során azonban mind az első-, mind a másodfokú bíróság elkövette azt az eljárási szabálysértést, hogy nem értesítette a sértettet (jelen esetben a vadászati közösség közös képviselőjét), így a büntetőügyben a polgári jogi igényt sem lehetett előterjeszteni.

A BÁBOLNA Rt. idén áprilisban, jogi képviselője kérésére kapta kézhez a büntetőítéleteket, s a májusi földtulajdonosi közgyűlés elé terjesztette a kártérítési per megindításának kérdését. A közgyűlés úgy döntött, hogy nem indít polgári pert az orrvadászok ellen. A szavazás külön érdekessége volt, hogy azon földtulajdonosként, illetve földtulajdonosi képviselőként részt vett a büntetőügy jogerősen elítélt vádlottja is, aki szerint a büntetőítéletek ismertetése – bár azok nyilvános tárgyalás keretében születtek, s lettek kihirdetve – személyiségi jogait sértette volna.

A legújabb információk szerint az orrvadászok vadászjegyeit 5 évre visszavonó elsőfokú határozatot az FVM mint másodfokú hatóság minden fellebbező esetében megváltoztatta, és a büntetést 4 évre enyhítette.

F. I.

MAVAD kacsák

Merthogy kétszeresen is van ilyen. Az egyik igazi, a másik – ha nem érdeklődünk volna utána – hírlapi kacsa lett volna.

Ami igaz, hogy a MAVAD – tevékenységének gazdaságossá tétele érdekében – felszámolja a gyomaendrői élő vad – elsősorban réce – tenyésztelét. A berendezések nagy része már elkel, jelenleg a szaporulat és a törzsalomány kiürítése van folyamatban.

Ami nem igaz, hogy megkezdődött a MAVAD felszámolása. Nagy Barnabás, a MAVAD Rt. 47 éves új vezérigazgatója arról tájékoztatta szerkesztőségünket, hogy a Lábod Rt. valóban kezdeményezte egy kifizetetlen 2 millió forintos tartozás miatt a MAVAD felszámolását, de ennek nincs jogalapja.

– Bárki ellen, bármikor be lehet adni a felszámolási kérelmet – mondta Nagy Barnabás – ha a 60 napon túlmenő és elismert tartozás meghaladja az adós vagyont. A Lábod Rt. tájékoztatánságát tükrözi, hogy a kérelmet beadta, ráadásul rossz helyre, ezért szerzettünk róla tudomást. A MAVAD-nak nincs likviditási gondja, a jegyzett tőkéje 575 millió forint és a saját tőkéje (vagyon) messze meghaladja a jegyzett tőkét... azaz bőven van a kifizetetlen számlákra fedezet. A cca. 2 millió forintos tartozást a MAVAD nem ismerte el, nem is ismerhette el, mivel a két fél között bizományosi – közvetítői – szerződés áll fenn. A MAVAD nem fizethet ki olyan számlát, amelyet nekünk nem fizetett ki a külföldi bérvadász. Ha kifizeti, mi is haladéktalanul utaljuk a pénzt a Lábod Rt.-nek.

– Egyébként – tette hozzá a mezőgazdasági gépészmérnök és külkereskedelmi végzettségű vezérigazgató – nekem úgy tűnik, mintha arról lenne szó, hogy akadnak, akik megpróbálják lejáratni a legjobb nevű, legpatinásabb magyar vadkereskedelmi vállalkozást. Ezért látnak napvilágot azok a légből kapott hírek, hogy a MAVAD Rt. megszűnik, eladják... és az ehhez hasonló híresztelések. Amikor igent mondtam a felkérésre, tudtam mire vállalkozom. Nem vagyok/vagyunk könnyű helyzetben, sok szakembert, belföldi árualapot és piacot veszítettünk, sok mindent át kell gondolnunk, át kell szerveznünk... de az ésszerűsítést követően

talpra fogunk állni! Még néhány hónapra van szükségem, hogy a részletes tájékoztatóval a nyilvánosság elé állhassak. Ami biztos, hogy a tulajdonosok nem kívánják felszámolni vagy felszámoltatni a MAVAD Rt-t.

-dor

Sajtóper

A Vadászati Kulturális Egyesület, mint a hivatásos vadászok egységesített formaruhájának disztribútora – partnerei érdekében védelmében – sajtóhelyreigazítási kérelemmel fordult a Nimród szerkesztőségéhez, hogy a lap 2002 augusztusi számában megjelent Harmónia hirdetés szövegét a valóságnak megfelelően helyesbítse. A hirdetésben ugyanis az áll, hogy a formaruha kapható a Harmónia boltlánczatában, ami nem igaz, mivel a Harmónia Matriál Kft. nem kötött szerződést a VKE-vel s így a formaruhat sem forgalmazhatja. A Nimród szerkesztősége a kérelmet elutasította, így a VKE peres úton kívánja érvényesíteni kérését.

Ezzel párhuzamosan a VKE bejelentést tett a Gazdasági Versenyhivatalnál a Harmónia Matriál Kft. ellen a tisztességtelen piaci viselkedés, a fogyasztók tudatos félrevezetésének kivizsgálására.

Vadásznapok Szabolcsban

Annak ellenére, hogy sem a vadászakamara, sem a megyei vadászszövetség nem mutatott hajlandóságot az idei Országos Vadásznapok helyi megrendezésére, a Felső-Tisza Vidéki Vadgazdák Szövetsége – 26 vadászársaság 850 sport-, és hivatásos vadász képviselőjében – úgy döntött, vállalja a szervezést és rendezést... ennek minden ódiámmal együtt. A szervezéshez a Nyíregyházi Önkormányzaton kívül a megyei FM Hivatal és a Vadászati Kulturális Egyesület nyújt a rendezőknek segítséget.

És tessék figyelni!

Rögtön két olyan új rendezvényvel is előállnak, amelyre még nem volt példa a vadásznap rendezvények keretében. Először is – okosan – csatlakoztak a nagy megyei rendezvényhez és a NYÍRSEGI ÖSZ rendezvénysorozat keretén belül rendezik meg a vadásznap programokat. Szeptember 8-án 9 órakor a Nyírségi Nimród Vadászársaság székelyi löterén bonyolítják le a Nyírségkupa Lövészversenyt.

Szeptember 13-án 14 órakor Nyíregyházán, a Váci Mihály Művelődési Központban első alkalommal szervezik meg a Földtulajdonosi Közösségek Regionális Konferenciáját.

A fórumon dr. Balázs István – a földtulajdonosi közösség intézményrendszeréről, dr. Mikó Zoltán – a földtulajdonosi közösségek jogi helyzetéről és Tamba Miklós – a gyakorlati működésről tart előadást – mindarról, ami manapság a vadászokat és a földtulajdonosok képviselőit érdekelheti.

A regionális konferencia védnöke: Benedek Fülöp c. államtitkár, a Nemzeti Földalap elnöke.

Ugyanitt 17 órakor Boros Zoltán festőművész és Németh János csontfaragó művész alkotásaiból nyílik kiállítás és átadják az „Ahogy én a vadászt látom” című gyermekrajz pályázatok díjait.

A megyei vadásznap rendezvényre szeptember 15-én 10 órától kerül sor. Az ünnepélyes megnyitó után celebrálják az ökumenikus vadász istentiszteletet, majd 11 órakor kezdődik az Első Országos Őzhívó Verseny, de lesz vadászavatás, vadászkutya-, selym-, íjász bemutató ... és az elmaradhatatlan főzőverseny étekét is megköstölhetjük a résztvevők.

Őzhívó verseny

A Felső-Tisza Vidéki Vadgazdák Szövetsége szeptember 15-én Nyíregyházán, a Bujtosi ligetben sorra kerülő vadásznap rendezvény keretében első alkalommal rendez meg az Országos Őzhívó Versenyt, amelyre 10 óráig a helyszínen lehet nevezni, vagy írásban a 4552 Napkor, Kálló u. 58. postai vagy a tamba@axelero.hu elektronikus levelezési címen. További információk: Tamba Miklós szövetségi elnöknel, T.: 30/303-2780.

A vadásznap tiszteletére

... önálló könyvecskét jelentetett meg a patalomi /Somogy megye / Turul Vadásztársaság. Az 1997-ben alakult vadásztársaság leírja alakulásának történetét, a névadó Turul madár rövid történetét, megemlékezik aktuális vadászati kérdésekről, a közösség éves programjairól, a társaság sajtó „visszhangjáról”. Színesítik a kiadványt Kalocsa Jánosné versei, de nem hiányoznak a társaság élet során egykor sok derűtséget okozó személyekhez kötött „aranyköpések” megőrzése sem. Követésre méltó példa, hiszen mindezek ilyen módon az idővel nem merülnek a feledés homályába, és akár évek, évtizedek múlva is szívesen vehetik kézbe azok, akikkel mindez megtörtént, vagy aki netán kíváncsi a vadászok életére. Szűkebb pátriánkban lehet így is „nyitni”, közvéleményt alakítani, rokonszenvet kelteni, és nem pedig tehetetlenül, cinkemódrára sírni azon, hogy „nyitni kék”.

Emléknep Edericsen

Dr. Nagy Endre, a néhai híres afrikánus tiszteletére emléknepot rendeztek Balatonedericsen, július 20-án. Az Afrika Múzeum parkjának öreg fá alatt a Himnusz hangjaival kezdődött a kétnapos ünnepély, amelyet nyolcadik alkalommal rendeztek, halálának évfordulóján. Elsőként Györke Zsombor, a dr. Nagy Endre Klub és Vadásztársaság elnöke köszöntötte a vendégeket. Wentzley Dénes erdész-vadász író a régi barát közvetlen hangján szólt a jelenlévőkhöz és emlékezett, egy erdélyi író, Wass Albertet idézve: „Aki fát ültetett, annak a lelke majd tovább él a fában, a magyar rögökben, magyar napsugárban!”

Személyesen találkozhattak az ünnepelők a híres vadász lányával, Diana Cordoso-Naggal, aki köszönetet mondott a rendezvény szervezőinek és elismeréssel szólt dr. Nagy Endrének, Beretz Katalin áldozatos munkájáról. Ezután Beretz Katalin – aki elhunyt férje végakarátának megfelelően gondozza és bővíti tovább az Afrika-hagyatékot – megnyitotta az ünnepséget. A délelőtti szavalat, vegyes kórus és a harmonikások fellépése színesítette.

A műsor után megkoszorúzták dr. Nagy Endre kopfáját, és Kittenberger Kálmán emlékművét. Az olvasók találkozóknak ismerekthettek meg a vadászírók legújabb műveivel. Mindezeket kívül rendellenes trófeák és a Zalai Vadászalkotók Egyesületének tagjai fotós és festménykiállítással mutatkoztak be.

Az eredeti afrikai mintákra épített bómánál vadászfegyver és történelmi íjászbemutató vonzotta a közönséget. Az Afrika Múzeum és Vadaspark különleges látványokat kínál az összegyűlteknek.

Jó alkalom volt ez az ünnep a hivatás gyakorlóinak találkozására és baráti beszélgetésekre is.

G.G.

Ifjú természetfotósok tábora

A MEFA Rt. sasréti erdei iskolája volt a központja annak a természetfotós tábornak, amelyet július 15-étől 21-éig szerveztek. Az egyhetes, bentlakásos fotótáborba olyan 8-15 éves fiúk és lányok jelentkeztek, akik már saját felszereléssel rendelkeztek. A szakmai munkát Körtvélyesy László és Pinczehelyi József fotográfusok irányították, az elkészült munkákat két-naponta közösen értékelték. Az ifjú természetfotósok az egy hét alatt több mint 30 tekeres filmet fotóztak el, amely közel 1000 fénykép elkészítéséhez volt elegendő. A fekete-fehér képeket közös kidolgozásban, helyben hívták elő. A tábor elsődleges célja

az volt, hogy természetközelle hozza a gyerekeket és később is észrevegyék a természet apró csodáit. A tanfolyamon elsősorban a „témára” volt fektetve a hangsúly, a szelektív látás és annak megőrzése volt a fő cél.

A természetfotós tábor hagyományteremtő céllal indította a két neves fotóművész, és bizonyára lesz még folytatása ennek a nagyszerű kezdeményezésnek. A zárónap házi fotókiállítással zárult, ahol a díjazottakat értékes nyerményekkel jutalmazták, az első díj többek közt egy családi hétvége eltöltése a sasréti vadászkastélyban.

Agyaki

Vadászok a csemői virágünnepen

Csemő idén 50 éves, és az idén ünnepelhetné az európai virágos versenyben elért rangos harmadik helyezését ötödik évfordulóját. Ebből az alkalomból július hatodikán együtt ünnepeltek a vadászok a faluval, vadászúttal, vaddisznópörkölttel, trófeakiállítással és a gyerekeknek szervezett vetélkedőkkel tarkították a nap egyébként is színes programját. A meghívottak népes táboraiban helyet kapott az OMVK, a VKE és a Ceglédi Vadászklub több képviselője is, akik a falu vásári forgatagának becserkelésétől megfáradva a vadászház hatalmas eperfája alatt a hűvös csemői borok kellemes társaságában fejezték be a napot. Mindenki egyetértett abban, hogy a jövő vadászata elképzelhetetlen a nem vadászok népes táboraiban bevonása, a vadászati kultúra magas fokon művelése, a környezet védelme, és persze vad nélkül.

Dombos Endre

Pályázati felhívás

A „Vadászati irodalomért” Alapítvány pályázatot hirdet a vadászati kultúra ápolására és a vadászírók munkájának anyagi elismerésére. A 2001 júniusától 2002 végéig megjelent vadászkiadványokat a tartalma, szerkesztése és a kivitele alapján bírálja el a zsűri. A könyveken kívül a vadászati kultúra érdekében kifejtett tevékenység elismerésére is lehet – írásban – pályázni. A pályázat beadási határideje: 2003. február 28. Cím: Köves István (1111 Budapest, Bertalan u. 13.)

A pályázatok elbírálása 2003. májusában megtörténik, a díjak átadása Anna-lakon, Csergezőn Pál emlékkövénél, a hagyományos Péter-Pál napi szalonnasütésen történik.

Ősi mesterség

„Ősi mesterség: magyar vadászat a múltban és a jelenben” – ezzel a változatlan címmel vándorolt át Balassagyarmatról Salgótarjánba egy igényes kiállítás. Az eredetileg Balassagyarmaton, a Palóc Múzeumban komponált anyag a gyöngyösi Mátra Múzeumból és helyi vadászok gyűjteményéből állt össze 2001. október 20-ára. E kiállítás színe-java ez év június 28-án Salgótarjánban, a Nógrádi Történeti Múzeumban tárulkozik fel a látogatók előtt. A kiállítás megnyitóján kicsiny, de eltántoríthatatlan csapat jelent meg. Köszöntőt Dr. Limbacher Gábor megyei múzeumigazgató mondott, s egyben felkérte Plachy Pétert, a megyei vadászkamara elnökét, nyissa meg a kiállítást.

A kitűnően megválasztott címmel tarsolyunkban könnyen indulhatunk a régmúlt időkbeli fonalat gombolyítva napjainkig. Szükség van ilyen ilyen kapaszkodóra, hiszen az örült iramban meglódukt társadalmi változások nyomán sokszor magunktól is megkérdőzzük: MI ÉRT IS VADÁSZUNK? Nos a kiállítás termében, korok és emberek aranycsillámú hordalékát látva, hitünket feltölthetjük, és választ kaphatunk. Részben azért, mert ősi jussunk, mesterségünk, másrészt – és erre a kiállítás a bizonyítás – a vadászat időben és térben is határtalan és kimeríthetetlen gyönyörűségek forrása.

A szakavatott tárlatvezetést dr. Lengyel Ágnes muzeológusnak köszönhetjük.

Gaál Dénes

GÖRKE

Azaz GöRény Kedvelők Egyesülete alakult augusztus 2-án Budapesten.

Az egyesületet vadászgörény tartók hívták életre azzal a céllal, hogy a vadászgörényeket megismeresse, népszerűsítse és eloszlassa a kialakult tévhiteket, koordinálja a hazai görénytartókat és tenyésztőket, bevezesse a törzskönyvet az állatok származásának nyomon követésére.

Rendezvények, versenyek szervezése, a kulturált állattartás elterjesztése és támogatása, állatvédelem, görénymentés, elárult vagy megunt görényeknek gazdi keresés. Az egyesületről további információ olvasható a www.gorke.fw.hu honlapon.

Verseny a hozzáértésből

Kristóf László, az Alattányi Úttörő Vt. hivatásos vadászja nyerte meg idén a Jász-Nagykun-Szolnok megyei hivatásos vadászok igen magas színvonalú szakmai versenyt, amelyet július 25-én Szolnok

kon rendeztek meg. A második és a harmadik helyezést a zsűri megosztotta Kiss Milán (Kisújszállási Petőfi Vt. és Szujó Balázs (Kenygyeli Dózs Mg. Szöv.) hivatásos vadászok között.

A 15 – zömében fiatalabb – hivatásos vadász a vadgazdálkodás-vadászat széles szakmai ismeretéről adott bizonyosságot amikor kitöltötte az 50 kérdésből álló teszt-lapot, felismerte a kürtjeleket, öt állathangot, fás és lágy szárú növényt, távolságot, agancstömeget és trófeát becsült, kimondta a löhetőseget és a koronglövészetet is helyt állt.

A versenyt követően volt miről vitatkozni a baráti beszélgetés keretében.

Czeglédi István

Hivatásos vadászok versenye Zalában

A hagyományokhoz híven, az idén is összemérhették elméleti és gyakorlati tudásukat a zalai hivatásos vadászok július 5-én, a BEFAG Rt. gyenesdiási lőterén. Az OMVK Zala megyei Területi Szervezete, a Zala megyei Vadászszövetség, a Zalaerdő Rt. és a BEFAG Rt. által közösen megrendezett rangos vetélkedő elsődleges célja a hivatásos vadászok szakmai továbbképzése, tudásanyaguk felújítása, bővítése és lövészetük fejlesztése. Ennek megfelelően a rendezők szinte minden évben új feladattal egészítik ki a színvonalas versenyszámokat. Idén öt állathang (négy madár, egy szarvas) felismerése, valamint öt fa, öt cserje és öt lágy szárú növény meghatározása volt az újdonság. Ezenkívül a 32 résztvevő a következő feladatokat oldotta meg: 50 kérdésből álló teszt kitöltése, 7 szakmai kérdés szóbeli megválaszolása, Takács Viktor 20 kérdésből álló videó-tesztjének megoldása, négy gimaszarvas, egy dóm és öt őzágancs távolság becslése és teljes elbírálása távcsővel. Tíz őztrófeát kézbe véve bíraltak, öt kürtjelet kellett felismerni, valamint 15 madarat és kismillőst meghatározni preparátumok alapján. Négy loállásos korongvadászat mellett, álló vadalkon célba lövés volt, száz méterről. A futóvad lövés ötven méterrel történt, az elérhető összpontszám 770 volt.

1. Karikó Róbert, Zalaerdő Rt.
2. Rékasi Csaba, Pacsai Vt. 3. Bárdosi András, Zalaerdő Rt. 4. Kálóczi László, Gyöngyösmenti Sármelléki Vt. 5. Rákos Béla, Zalaerdő Rt. 6. Sohár Dezső, Zalaerdő Rt.

A kelletténél még mindig kevesebb vadásztársaság nevezi be hivatásos vadászait, pedig ezeken a versenyeken a részvétel jóval fontosabb az elért helyezéseknél, hiszen az itt megszerzett tapasztalatokkal minden résztvevő csak nyerhet.

P. G.

Baranya vadász

A hagyományokhoz híven, a Mecseki Erdészeti Rt. köröscsónyepusztai lőtere volt a helyszíne az idei Baranya megyei hivatásos vadászok vetélkedőjének.

Húsz hivatásos vadász jelentkezett a rangos megmérettetésre, július 19-én. Az idei évben rendezésükön két csoportra osztották a résztvevőket. A versenyfeladatok egyformák voltak, de a nap végén külön értékelték a vadásztársaságok hivatásos vadászait és külön az üzemi vadászterületek vadászait.

A versenyzők felkészültségéhez nem fér kétség, hiszen az eredmények nagyon szorosan alakultak. Az 50 pontos tesztkérdéseket kiválóan oldották meg a vadászok. A tipikusan szakmai feladatokkal – mint például a trófeabíraltat – szintén nincs gondjuk a megye hivatásos vadászainak.

A minimális „szórás”, mint mindig, most is a lövészeredmények után következett be. A nap végén dr. Monostori László, a megyei vadászkamara hivatásos vadász szakosztályának alelnöke értékelt a versenyt és ismertette az eredményeket:

Részvétel-társaságok: Vári Róbert, Blaskovics József, Bodonyi Tamás.

Vadásztársaságok: Dudás Péter, Járó Péter, Loósz István.

A hivatásos vadászok országos versenyén a legtöbb pontszámot kapott győztes Vári Róbert (Bólyi Mg. Rt.) képviseli Baranya megyét.

A.

Vizsla főverseny

A MEOE Vadászok Kutya Teljesítménybírói Tanácsa rendezésében, a Vizsla Főversenyt idén október 19–20-án, Csepregen tartják. A verseny házigazdája a Répcevígye Vt., Csepreg és az Ablánc Vt., Szombathely, de várnak külföldi vizslavezetőket is. Nevezési cím: dr. Heger László, 7783 Majs, Petőfi tér 187., határidő: szeptember 20.

Nevezhető bármely vizsla, amelyik ÖTV-vel, vagy annál nagyobb eredménnyel rendelkezik.

A nevezéssel együtt meg kell küldeni a kutya származási lapjának másolatát és a munkaeredményt igazoló másolatot.

A nevező pontos címét és telefonszámát feltétlenül közölje!

dr. Heger László

Korongvadászat itthon és külföldön

Beérni látszik az a szervezett, következetes munka és versenyrendszer, amit az új korongvadász szövetség elnöksége meghirdetett, hiszen nem csak a magyar versenyeken születnek kiváló eredmények, de versenyzőink a külföldi versenyeken is bizonyítanak. Külön figyelmet érdemel a junior korú Szerdahelyi András teljesítménye.

F. I. T. A. S. C. GRAND PRIX

Korongvadászat 200 korongra – Konopiste, 2002. május 25–26.

Eredmények:

(zárójelben a találatok)

Junior: 1. Szerdahelyi András (153) Veterán: 12. Dömök László (111)

Senior: 30. Sándor János (151), 38. Herperger József (148), 39. Lázár Tamás (148), 45. Sarkadi Gábor (147). **Csapat:** 4. Magyarország MKVSZ (445).

Alföld Kupa II. forduló

Korongvadászat 100 korongra – Csongrád, 2002. június 2. (54 induló)

Eredmények:

Ifjúságiak: 1. Szerdahelyi András (88), 2. ifj. Kenyeres Ervin (76), 3. Szomor Vilmos (64). **Felnőtt:** 1. Zöldág János (90), 2. Suller László (83), 3. Farkas Mihály (81).

Csapat: 1. DASEL SE (328), 2. Arany-Tölgy KLE (323), 3. DASEL SE II. (287).

Délibáb-kupa

Korongvadászat 100 korongra – Bugac 2002. június 16. (67 induló)

Eredmények:

Vadászok: 1. Kis Tibor (78), 2. Szőlősi Tamás (77), 3. Szabó Károly (77).

Ifjúságiak: 1. ifj. Kenyeres Ervin (80), 2. Halik Zsolt (62), 3. Szomor Vilmos (60).

Sportlövők: 1. Szerdahelyi András (90), 2. Sarkadi Gábor (89), 3. Lázár Tamás (87).

Csapat: 1. Aranytölgy KLE „A” (336), 2. DASEL SE (334), 3. Aranytölgy KLE „B” (317).

23. Orvosi és Egészségügyi Világlégjátékok

Korongvadászat 100 korongra – Balaton, 2002. június 22–29.

Eredmények:

A kategória: 1. dr. Szabó Zoltán (85), 5. dr. Mieczynszki Ernő (67).

Összetett: 1. dr. Szabó Zoltán, 4. dr. Mieczynszki Ernő

B kategória: 1. dr. Sipos Péter (81). Trap: 2. dr. Szabó Zoltán (80).

Skeet: (75 korong) 1. dr. Szabó Zoltán (67).

B kategória: 3. dr. Sipos Péter (56).

Összetett: 1. dr. Sipos Péter

SCHRICK (Austria) 2002. június 13–14.

Korongvadászat 200 korongra (120 induló)

Eredmények:

Junior: 1. Szerdahelyi András (162), 3. Szabadi István (151), 4. Szollár András (151), 6. Kenyeres Ervin (125).

Senior: 1. Sándor János (171), 4. Dobos József (169), 5. Zöldág János (167), 6. Sarkadi Gábor (167), 8. Zsuffa Béla (165), 10. Hegyes Zoltán (162).

Csapat: 1. MKVSZ (505), 4. MKVSZ Junior válogatott (464).

Gyorsított korongvadászat – 300 korongra

Csongrád, 2002. július 20–21. (60 induló)

Eredmények:

Felnőtt: 1. Zöldág János (267), 2. Sándor János (263), 3. Hegyes Zoltán (256).

Junior: 1. Szabadi István (232), 2. Haris Zsolt (214), 3. ifj. Kenyeres Ervin (213).

Csapat: 1. Aranytölgy KLE (1000), 2. DASEL SE (989), 3. Maros Vt. (959).

M.Gy.

Medgyesi Mihály koronglövő emlékverseny

Nyolc éve, hogy egy franciaországi vadászatban az értelmetlen halál, egy felelőtlenül leadott lövés kioltotta a mindig mosolygós, segítőkész Medgyesi Mihály életét, aki lelkes szervezője, mozgatója és résztvevője volt a koronglövő versenyeknek és számtalan alkalommal vezette győzelemre a karcagi Nagykún Vadásztársaság csapatát. Misire emlékeztünk, amikor július 27-én a lőterünkön megrendeztük a 25 lövéses emlékversenyünket, amelyre 12 csapat 49 versenyzője nevezett. A csapatverseny első díja itthon maradt, második helyezést a jászladányi, harmadik helyezést a jászrokszállási háromtagú csapat lett. Az egyéni versenyt Kóvér Gyula (Újszász) nyerte, második helyen végzett Tömöri Zoltán (Karcag), míg a harmadik helyet Major Antal (Jászladány) dicsekedhet.

Szabó Sándor
Vt. elnök

ÚJ BIZTONSÁGTECHNIKAI SZAKÜZLET!

FEGYVER ÉS PÁNCÉLSZEKRÉNYEK
ÉRTÉKESÍTÉSE.
MAURER TÍPUSÚ MECHANIKUS ZÁRRAL
VAGY DIGITÁLIS VÁLTOZATBAN.
ERŐS ÉS MEGBIZHATÓ RÖGZÍTÉS
PADLÓBA VAGY FALBA.
ESZTÉTIKUS KIVITEL. KEDVEZŐ ÁRAK.

MABISZ minősítés!
Viszonteladóknek kedvezmény!

SAFEX KFT.

Budapest, 1078 Nefelejcs u. 38.
Tel/fax: (06-1)-35-10-111 Mobil: 06-209-316-887

**3 ÉS 5 FEGYVER TÁROLÁSÁRA ALKALMAS,
2 ÉS 4 PONTON ZÁRHATÓ KIVITELBEN
FEGYVERSZEKRENYEK
MEGRENDELHETŐK A GYÁRTÓNÁL.**

e-mail: ferro-special@axelero.hu., web.axelero.hu/fero1
Tel./fax: 06-36/419-828, 06-36/531-017

AUTOMATA KORONGDOBÓ AKCIÓ!

MAT 99 AUTOMATA RAKTÁRRÓL NETTÓ 298.000,- FT + EZER AJÁNDÉK KORONG

DOB: -20 ÉS +65 FOK KÖZÖTT MAX. 100 M-IG. HORDOZHATÓ TEREPVÁZ,
12 V-OS TÁVKAPCSOLÓ. KÉT ÉV GARANCIA, TÍZ PÁLYA REFERENCIA.
AMERIKAI TRAP, MINI, MIDI, NYŰL, BATTUE AUTOMATÁK ÉS KÉZI DOBÓK
INTERMAS Kft. (66) 321-151, (20) 945-0764

KUKORICA-ESŐ

Aki számol és gondolkodik ... már tudja, hogy időt, pénzt és fáradságot takarít meg, ha rendszerbe állítja a digitálisan vezérelt vadetető berendezést.

A 120 és 220 literes nagyságú, kézi csörlővel vagy gépkocsival cca. 5-10 méteres magasba emelt tartályból naponta 1-15 kg kukorica szórható ki 8-10 méteres körzetben, azonos időpontban. A szórásidő 24 órán belül 1-8 óránként tetszés szerint állítható.

A berendezés megvásárlását különösen azoknak a vadászatra jogosultaknak ajánljuk, ahol a szórók - esős/havas időben - nehezen megközelíthetők és a vadállomány megtartása, helyhez kötés érdekében naponta kívánunk etetni. (A 120 literes automata etető egy feltöltéssel, napi 4 kg kiszórás mellett 20 napig felügyelet nélkül ellátja az állomány etetését.)

A berendezés „elidegenítését” ugyancsak megnehezíti, hogy elérhetetlenül magasban van és csak csörlővel vagy csigával kiegészített drótkötéllel engedhető le a földre.

A 120 literes automata etető ára (akkumulátorral-, töltővel együtt) 56 ezer forint + ÁFA, a 220 literes tartállyal készülő berendezés 62 ezer forint + ÁFA.

Megrendelhető:
Soltész Károly épületgépész
és villanyszerelő mesternél
2000 Szentendre,
Irányi Dániel u. 25.
Telefon és fax: 06-26/313-789
Mobil: 06-20/951-3427

LADA NIVA

MISKOLCON

színezett üveggel

Illyés Autóház Kft.

Miskolc (Diógyőr-Berekalja), Erdő u. 10.
Telefon: (46) 371-012, 530-272, 530-273

Klein

Import-Export Kereskedelmi Kft.

HULLAJTOTT AGANCS FÖLVÁSÁRLÁSA
A LEGMAGASABB NAPI ÁRON!
AZ ÖN PARTNERE A **Klein** IMPORT-EXPORT
KERESKEDELMI KFT.

XIX., MÉTA U. 31. MÉTA-CENTRUM
TELEFON: 00-36-1/282-6456
AUTÓTELEFON: 00-36-30/9484-316

NÁLUNK A LÓTT VADÉRT MINDIG A LEGJOBB ÁRAT KAPJA!

TATA
2 890 000 Ft + áfa

NIVA
2 485 000 Ft

GAZ
2 198 000 Ft + áfától

Új **NIVA (1,7i)** terepjárók indításgátlóval, színes üveggel, dobvédőkkel **verhetetlen áron**, **TATA (1,9.TDI)** terepjárók klímával, központi zárral, elektromos ablakokkal **akciós áron**, **GAZella (2,2.TD) 4x4** tehergépkocsi nagy választékban **alacsony áron** vásárolható!

KEDVEZŐ HITELEK, AJÁNDÉK AKCIÓK!

VERDA Kkt. Hivatalos márkakereskedés. KALOCSA
Kalocsa-Dunapataj között, az 51-es főút mellett **Kisfoktő 1/A.**
Telefon: 06-30/958-3326 vagy 06-78/463-862

VADÁSZATSZERVEZÉS CSAK BELFÖLDIEKNEK!

Vadászati lehetőséget kínál országszerte
a **FULL-TRADER KFT.**

Vadászson Magyarország legszebb
nagy- és apróvasdás területein!

A legkedvezőbb árakkal és pontos szervezéssel várjuk
kezdő és tapasztalt vadásztársainkat!

Telefon: 06-30/488-9906 • Fax: 06-52/370-099
e-mail: VADASZAT@yahoo.com
honlap: (<http://vadaszat.freeweb.hu>)

TATA Sport Van akció!

TATA
Sport Van 4x4 TDI
1.140.000 Ft-árra helyett
2 890 000 Ft + áfa

TApasztalt

TAIstékony

TArtós

TAkarékos

- ✓ klíma
- ✓ elektromos ablakemelő
- ✓ kiemelkedő menet- és rakodási tulajdonságok
- ✓ központi zár
- ✓ 4 kerék meghajtás
- ✓ 30% befizetésével már elvihető
- ✓ költségtakarékos, gyorsan megtérülő beruházás

Magyarországi kizárólagos importőr: SWISSCAR Rt., 1222 Budapest, Háros u. 121-123. Tel.: (1) 227-4445. **Márkakereskedők:** Budapest Autóház Gold Car Kft., 1144 Fogarasi út 197. Tel.: (1) 383-8131 • MGM Generál Center Bt., 1204 Virág Benedek u. 89. Tel.: (1) 421-0754 • **Balatonalmádi** Kőfalvi és Társa Bt., 8220 Balatonfüzdi út 156. Tel.: (88) 431-070 • **Békes** Bécsi Autóház, 5630 Cseresznye u. 8. Tel.: (66) 417-009 • **Debrecen** Monik-Co '97 Kft., 4027 Füredi út 72-74. Tel.: (52) 530-155 • **Győr** Odor-Ker. Kft., 9027 Szóvár út 12. Tel.: (96) 526-450 • **Hatvan** G és P Kft., 3000 Bercsényi út 76/A. Tel.: (37) 343-770 • **Kalocsa** Verda Kft., 6300 Kisfoktő u. 1/A. Tel.: (78) 463-862 • **Kaposvár** „T” Autó Kft., 7400 Iszák u. 46. Tel.: (82) 321-438 • **Kecskemét** Böcs-Indicar Kft., 6000 Csáktornyai u. 69. Tel.: (76) 415-457 • **Miskolc** Városi-Orosz Kft., 3527 József A. út 88. Tel.: (46) 412-435 • **Nyíregyháza** Nyír-Gaz Kft., 4400 Tiszavassári út 57. Tel.: (42) 403-912 • **Pécs** Transzfer Autó Kft., 7632 Siklósi út 68. Tel.: (20) 434-8411 • **Szeged** Veszprémi Autószalon, 6727 Algyői út 65. Tel.: (62) 473-000 • **Székesfehérvár** Multi Motors Kft., 8000 Tass u. 25. Tel.: (22) 337-497 • **Székszárd** Agrifler 21 Kft., 7100 Sió Motel hrf. 1561. Tel.: (74) 412-350. • **Szolnok** Tat Autó Kft., 5000 Rákóczi u. 6. Tel.: (30) 998-1111 • **Szombathely** Guba Autócenter Kft., 9700 Rumi út 166/A. Tel.: (94) 324-944. • **Tatabánya** Autó Göbölös Kft., 2800 Környei u. 33. Tel.: (34) 512-870 • **Ezüst Autó Kft.**, 2800 Köztársaság út 1. Tel.: (20) 941-1625 • **Vác** TATA Szabó Autóker., 2600 Sövényi u. 18. Tel.: (27) 307-810 • **Zalaegerszeg** Autó-Friedrich Kft., 8900 Rákóczi út 43. Tel.: (92) 598-808.

www.tataauto.hu

A képen látható modellek extra felszereléseket is tartalmazhatnak.

ÚJ UTAKON

TATA

RIPPERT

BŐR - LÓDEN
VADÁSZRUHÁZAT

„Rippert” – garancia a minőségre

Találkozunk az Országos
Vadásznapok rendezvényein:

Lábad-Nagysallér 2002. 08. 24.
Szany 2002. 09. 07.

Rippert Ottó, 9141 Ikrény, Győri út 62.
Telefon: (96) 457-007/008, (30) 986-1439

Kiss and Kolláth

H-2120 Dunakeszi, Főút 23. Tel.: (36-27) 540-160 Fax: (36-27) 540-161
E-mail: kollath@mail.digitel2002.hu www.kollath.hu

Namíbiai vadászat

5 napos vadászat + 1 pihenőnap, csomag, öt vad (kudu, oryx, springbuck, duiker, steenbuck) trófea díjjal, teljes ellátással és repéri transzferrel együtt: 4000,- DEM/vadász (2/1)

Dél-Afrikai Köztársaság

• 5-9 napos antilop hajtvadászatok. Ár: 2100,- és 2700,- USD/vadász között.
• Krüger Park mellett, kafferfőhény-vadászat 3500,- USD + 28 másik vadfajta lőhető.

Zambia, Luangwa völgy • Kafferbika-vadászat, ára 5450,- USD/vadász (2/1)
Benin • Vadászat Dwarf Buffalo-ra, nyugati fák antilopra (Roan), Sing-Sing vizantilopra és más nyugat-afrikai fajokra, decembertől áprilisig. Ára: 5100,- USD (2/1)

Pumavadászat • USA, Colorado és Argentína (magyar kísérővel)

Horgászás és vadászat együtt

Volga delta, Úral és Ili folyó deltája, Csendes-óceán partján

Afrikai, amerikai és ausztrál trófeák megrendelhetők. Vadászjaj vadászok részére különleges programok!
TRÓFEABÍRÁLAT és rekordkönyv regisztráció a Nemzetközi Szafari Klub metodikája szerint.

Trófeabírási engedély száma: COM#1002373 Vadászszerzői engedély száma: 1499/96/97.

Web-oldal: www.kollath.hu

OLYMPUS

TÁVCSÖVEK

10X50 DPSR
22 990,-

10X42 EXWP I
119 990,-

12X50 EXPS I
62 990,-

DATEN-KONTOR TRADE Kft.

OLYMPUS

Mintabolt és
Hivatalos Szerviz
Felvevőhely
1075 Budapest,
Madách Imre út 2-6.
Telefon: 322-8208

OLYMPUS

Mintabolt
Digitális igazolványkép
készítés azonnal
1056 Budapest,
Szarka utca 4.
Telefon: 328-0581

NISSAN AUTÓHÁZ

Műszaki adatok: 2225 Üllő, K-SPED krt. 1

-133 LE Tel: 06-29-520-633

-2488 cm³ 06-29-520-666

-2WD, 4WD Fax: 06-29-520-644

-TurboDiesel injektor

-5 személyes

AZ ÚJ NISSAN PICK UP

CÉLKERESZTBE

ÉRKEZETT

VADÁSSZON RÁM!

Minőségi Kőmunkák

- Kőburkolatok, gránit falak
- Kandallók és pultrendszerek
- Homlokzati burkolatok, portálok
- Köztéri kutak
- Lépcsők, baluszteres kőkorlátok

Vadászoknak kedvezmény

Pap Kőfaragó, Kőszobrász Műhely
2000 Szentendre, Közúti köz
Telefon/fax: (06-26) 313-846, (06-26) 313-630
Telefon: (06-26) 500-235, (06-26) 500-236
e-mail: paplajos@elender.hu www.paplajos.hu

AVENZOR

Erdővédelmi és Kereskedelmi Kft.

AVENZOR VADRIASZTÁS

Cervacol Extra: tű és lomblevelű erdészeti kultúrák téli vadkár elleni védelmére

Hántásstop: tű és lomblevelű erdészeti kultúrákban az óz, szarvas, muflon, dám által okozott hántási károk megelőzésére, gyümölcsfaültvényekben nyúl okozta kéreggrágás ellen

Avenaarius kéregbalsam (dörzsstop) tű és lomblevelű erdészeti és gyümölcsfa kultúrákban okozott agancs dörzsolás elleni védelmére.

Dendrocol 17 SK: friss telepítésű erdészeti kultúrákban, facsemeték, szőlő, vadragás elleni védelmére, permetlé formában kiuttatva a friss hajtásokra

– kertészeti kultúrákban, dinnye, zöldbab, paprika, védelmére – szántóföldi kultúrák kezelésére, szikleveles állapottól éresig / szója, kukorica, napraforgó, gabonafélék védelmére permetezve

Vadóc: mezőgazdasági, kertészeti, szőlészeti és erdészeti kultúrák szaghatáson alapuló tasakos vadriasztó szere

Silvacol T: kizárólag szaghatáson alapuló vadriasztószer, csak textil átítatására.

Hosszantartó hatás kombinálva Dendrocol 17 Sk-val

Avistop-Agro: csávázószer minden maghoz a fácánok, galambok, varjak okozta felcsipegetési károk ellen, egészen kis szikleveles állapotig. Nem mérgező.

Erdővédelmi eszközök, MICRON permetező gépek
Szállítás postán és vasúton.

Székhely és adminisztráció:

1124 Budapest, Koszta József u. 28. Tel+fax: (1)3196-578
Raktár és szállítás: 5540 Szarvas, Vajda Péter u. 25.
Tel+fax: (66) 313-301 06-30 911-7064 Email: pesti@szarvas.hu

HOTEL LIDO

H-8314 Vonyarcvashegy, Arany J. u. 9. • Telefon/fax: (36-83) 349-513
Telefon: (36-83) 348-036, 348-037 • Mobil: 06-30/947-0649

ÁRAJÁNLAT:

Belföldi családok részére üdülés a HOTEL LIDO-ban a 2002-es szezonban
1 hetes üdülés 7 éjszaka (szombattól-szombatig)

2 ÁGYAS SZOBA REGGELVEL	8500 FT/NAP (2 FŐ)	59 500 FT/HÉT (2 FŐ)
2 ÁGYAS SZOBA REGGELI + FELPÁNZIÓ VACSORA	11 500 FT/NAP (2 FŐ)	80 500 FT/HÉT (2 FŐ)
3 ÁGYAS SZOBA REGGELVEL	9 700 FT/NAP (3 FŐ)	67 900 FT/HÉT (3 FŐ)
3 ÁGYAS SZOBA REGGELI + FELPÁNZIÓ VACSORA	14 200 FT/NAP (3 FŐ)	99 400 FT/HÉT (3 FŐ)
4 ÁGYAS SZOBA REGGELVEL	11 800 FT/NAP (4 FŐ)	81 200 FT/HÉT (4 FŐ)
4 ÁGYAS SZOBA REGGELI + FELPÁNZIÓ VACSORA	17 600 FT/NAP (4 FŐ)	123 200 FT/HÉT (4 FŐ)
KÜLÖN REGGELI: 750 Ft/fő, felpánzió: 1500 Ft/fő		

A **HOTEL LIDO** a Balaton északi partján, Keszthelytől 6, Hévíztől 10 km-re található, Vonyarcvashegyen. Kétféle szálloda: 39 szobával, melyekhez fürdőszoba és balkon tartozik. Szobáiban műholdas programokkal színes TV, telefon van, igény szerint hűtőszekrényt biztosítunk. Örtött gépkocsi parkolás az udvarban.

A szállodában szőző, biliárd- és játéktér, valamint kondicionálóterem várja vendégeinket.

A szálló kertjében fűtött fürdőmedence áll vendégeink rendelkezésére.

A Balatonról 200 m-re fekszik, jól felszerelt és részben homokos strandja igen kedvelt a családok körében.

A környék számtalan kirándulási lehetőséget kínál: Afrika múzeum – Sümegi vár – Badacsony – Szigliget – Hévíz tófürdő

Sportolási lehetőségek: tenisz, szörfözés, vízimotor, strandröplabda, lovaglás, sportlövészet, asztalitenisz.

KEDVEZMÉNYEINK:

- 4 éves korig minden ingyenes,
- 4-12 éves korig 20 százalékos kedvezményt adunk a ráeső részből,
- nyugdíjasoknak augusztus 31-től ajánlatunkból 40% rendkívüli kedvezményt adunk,
- a hévízi tófürdőbe a szálloda autóbuszán ingyen szállítjuk kedves vendégeinket,
- konferencia szervezésével állunk rendelkezésre 100-120 személy részére.

ELLÁTÁS:

- büféasztalos reggeli,
- három fogásos vacsora (leves, főétel, sütemény vagy gyümölcs),
- a szobák érkezéskor 14 órától, távozáskor 10 óráig állnak rendelkezésre.

JELENTKEZNI LEHET: a HOTEL LIDO, illetve a 06-30-947-0649-es mobiltelefonon

Ahol mindig Ön az első

Bankügyek telefonon

mobiltelefonon és interneten

A jövő bankjában kényelmesen, egyszerűen és gyorsan intézheti pénzügeit – már most! Az **OTPdirekt** segítségével Ön szabadon választhat, hogy milyen módon kívánja elérni bankunkat:

- A (06 1) **3 666 666**-os számon automata **telefonos szolgáltatásainkat** veheti igénybe, ha pedig a 4-es menüpontot választja, ügyintézőink fogadják hívását.
- **Mobiltelefonos szolgáltatásunk** révén folyamatosan kézben tarthatja pénzügeit.
- Az **interneten keresztül** biztonságosan intézheti bankügyeit a www.otpbank.hu címen.

Az **OTPdirekt** vezető terméke, az **Elektronikus Számlacsomag** révén kiemelt kamatozással helyezheti el megtakarításait, és fix havidíj ellenében korlátlan számú átutalást kezdeményezhet elektronikus úton.

OTPdirekt

www.otpbank.hu

(06 1) 3 666 666 (06 40) 3 666 666

A JÖVŐ MÁR JELEN VAN